

Program Rewitalizacji dla Gminy Mieścisko na lata 2017-2023

Niniejszy dokument sporządzono zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji w ścisłym porozumieniu i przy współpracy z samorządem gminnym i przedstawicielami społeczności lokalnej.

Zamawiający:

Gmina Mieścisko

Plac Powstańców Wielkopolskich 13
62-290 Mieścisko

Wykonawca:

EU-Consult Sp. z o.o.

ul. Toruńska 18C, lokal D
80-747 Gdańsk

Gdańsk, 2017r.

Spis treści

1.	WPROWADZENIE – CEL, ZAŁOŻENIA I ZAKRES OPRACOWANIA	6
2.	OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI	9
2.1.	POWIĄZANIE Z PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MIEŚCISKO Z DOKUMENTAMI KRAJOWYMI I EUROPEJSKIMI	9
2.2.	POWIĄZANIE Z PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MIEŚCISKO Z DOKUMENTAMI REGIONALNYMI	14
2.3.	POWIĄZANIE Z PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MIEŚCISKO Z DOKUMENTAMI LOKALNYMI	15
3.	METODOLOGIA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI.....	19
3.1.	PODZIAŁ GMINY NA JEDNOSTKI ANALITYCZNE	19
3.2.	LISTA WSKAŹNIKÓW WYKORZYSTANYCH W DIAGNOZIE	20
4.	SFERA SPOŁECZNA	30
4.1.	STRUKTURA DEMOGRAFICZNA GMINY	30
4.2.	OŚWIATA, OPIEKA NAD DZIEĆMI	32
4.3.	POMOC SPOŁECZNA.....	35
4.4.	STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA	41
4.5.	KULTURA, SPORT I REKREACJA.....	47
4.6.	AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	49
4.6.1.	<i>Organizacje pozarządowe</i>	<i>49</i>
4.6.2.	<i>Frekwencja wyborcza</i>	<i>50</i>
4.7.	BEZPIECZEŃSTWO	50
4.8.	PODSUMOWANIE SFERY SPOŁECZNEJ.....	54
5.	SFERA GOSPODARCZA.....	58
5.1.	LICZBA I STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH.....	58
5.2.	PODSUMOWANIE SFERY GOSPODARCZEJ	59
6.	SFERA ŚRODOWISKOWA	61
6.1.	WYSTĘPOWANIE POKRYĆ AZBESTOWYCH	61
6.2.	SIEĆ KANALIZACYJNA I KORZYSTANIE Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII	63
6.3.	WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW CHRONIONYCH.....	66
6.4.	PODSUMOWANIE SFERY ŚRODOWISKOWEJ	68
7.	STRUKTURA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	72
7.1.	POŁOŻENIE GMINY MIEŚCISKO	72
7.2.	SŁUŻBA ZDROWIA.....	74

7.3.	SIEĆ GAZOWA, CIEPŁOWNICZA I ELEKTRYCZNA	74
7.4.	SIEĆ WODOCIĄGOWA.....	77
7.5.	PODSUMOWANIE SFERY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ	79
8.	SFERA TECHNICZNA.....	83
8.1.	ZASOBY MIESZKANIOWE	83
8.2.	ZABUDOWA TECHNICZNA.....	85
8.3.	PODSUMOWANIE SFERY TECHNICZNEJ	86
9.	WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO NA TERENIE GMINY MIEŚCISKO	88
10.	CHARAKTERYSTYKA OBSZARU REWITALIZACJI.....	91
10.1.	PODOBSZAR I – MIEŚCISKO	91
10.2.	PODOBSZAR II – POPOWO KOŚCIELNE.....	93
10.3.	PODOBSZAR III – GOŁASZEWO.....	94
11.	WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	96
12.	CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	98
13.	PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	101
13.1.	LISTA PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH	101
13.2.	LISTA PROJEKTÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH	114
14.	RAMY FINANSOWE I KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	120
15.	MECHANIZMY ZAPEWNIANIA KOMPLEMENTARNOŚCI REWITALIZACJI	124
15.1.	KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA	124
15.2.	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA	125
15.3.	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTITUCJONALNA	128
15.4.	KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA.....	128
16.	USPOŁECZNIE NIE PROGRAMU REWITALIZACJI.....	134
16.1.	NA ETAPIE TWORZENIA PROGRAMU REWITALIZACJI	134
16.2.	NA ETAPIE WDRAŻANIA, MONITOROWANIA I REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI	143
17.	SYSTEM REALIZACJI (WDRAŻANIA) PR	143
18.	SYSTEM MONITOROWANIA REWITALIZACJI	146
18.1.	MONITORING	146
18.2.	EWALUACJA	152
19.	AKTUALIZACJA PR.....	154

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

20.	SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	156
20.1.	SPIS TABEL.....	156
20.2.	SPIS WYKRESÓW	157
20.3.	SPIS RYSUNKÓW.....	158

1. Wprowadzenie – cel, założenia i zakres opracowania

Podstawą prawną do sporządzenia **Programu Rewitalizacji Gminy Mieścisko na lata 2017-2023** (zwanego dalej Programem Rewitalizacji, w skrócie PR) jest *Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (na podst. Dz.U. z 1998 Nr 162 poz. 1126)*.

Zgodnie z powyższym, **rewitalizacja** stanowi kompleksowy proces, którego celem jest wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe, integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Przez działania całościowe rozumie się wzajemnie powiązane przedsięwzięcia, które obejmują kwestie społeczne, kulturowe i gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe. Poprzez prowadzone działania zakłada się optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów. Proces ten stanowi wieloletni okres, prowadzony przez interesariuszy wraz we współpracy ze społecznością lokalną. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- uwzględnienie rewitalizacji, jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju Gminy;
- pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne, kulturowe oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub środowiskowe;
- ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, kulturowej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- realizacji wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i

trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć¹.

Obszar zdegradowany stanowi obszar, na którym zidentyfikowany został stan kryzysowy (tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych). Może być on podzielony na podobszary, w tym podobszary, które nie posiadają wspólnych granic (warunek – występowanie sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze).

Obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, na którym zamierza się prowadzić rewitalizację. Cechuje go koncentracja negatywnych zjawisk oraz znaczenie dla rozwoju lokalnego. Zgodnie z wymaganiami nie może on przekraczać 20% powierzchni Gminy oraz 30% liczby ludności. Gmina Mieścisko przystępując do opracowania *diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji* zobowiązuje się do jego określenia.

W związku z powyższym, jednym z najważniejszych elementów opracowania Programu Rewitalizacji jest diagnoza czynników i zjawisko kryzysowych, których analiza pozwoli na szczegółowe określenie miejsc wymagających rewitalizacji na terenie Gminy Mieścisko.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie analizy danych zastanych (ilościowych) i aktywnego udziału różnych grup interesariuszy. Przeprowadzone zostały konsultacje społeczne w postaci warsztatów przy udziale Koordynatora Projektu.

Na strukturę niniejszego dokumentu składa się część ogólna, obrazująca sytuację Gminy Mieścisko na tle województwa i kraju oraz szczegółowa analiza wskaźników dla sfer problemowych określonych *Ustawą z dnia 9 października o rewitalizacji*. Każda ze sfer: społeczna, kulturalna, gospodarcza, środowiskowa oraz przestrzenno-funkcjonalna, stanowi osobny rozdział. Każdy ze wskaźników został wyliczony z podziałem na jednostki urbanistyczne, według podziału panującego w Gminie.

Po szczegółowej analizie wskaźnikowej dokonano wyznaczenia obszarów przeznaczonych do rewitalizacji. Obszary zdegradowane stanowią sołectwa takie jak:

- Mieścisko,

¹ Wszystkie poniższe definicje w niniejszym podrozdziale pochodzą z dokumentu pn. Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 3 lipca 2015 r., s. 5-8.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- Popowo Kościelne,
- Budziejewo,
- Wiele,
- Gołaszewo,
- Żabiczyn,
- Gorzewo,
- Miłosławice.

Łącznie obszar rewitalizacji zajmuje 287,51 ha, co stanowi 2,2% powierzchni Gminy, a zamieszkuje go 1838 mieszkańców, co stanowi 29,77% mieszkańców całej gminy.

2. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Niniejszy dokument pt. „Program Rewitalizacji Gminy Mieścisko na lata 2017-2023” jest spójny z ustaleniami dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

2.1. Powiązanie z Programu Rewitalizacji Gminy Mieścisko z dokumentami krajowymi i europejskimi

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Powiązanie z Programem Rewitalizacji obrazuje się w poniższych priorytetach i celach:

Priorytet III

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

- Cel 1 – Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20-64 lata.
- Cel 4 – Podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz poprzez zwiększenie do co najmniej 40% osób w wieku 30-34 lat mających wykształcenie wyższe lub równoważne.
- Cel 5 – Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego co najmniej 20 mln obywateli.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Obszar Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna:

„Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju” stanowi dokument wyznaczający podstawowe trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju Polski w wymiarze długookresowym. Założenie główne Strategii Rozwoju to określenie i opisanie działań mające na celu poprawienie jakości życia Polaków i rozwoju kraju na tle Unii Europejskiej.

Jednym z nadrzędnych kierunków interwencji Strategii Rozwoju Kraju jest wzmocnienie rozwoju ośrodków lokalnych, poprzez wyrównanie poziomu cywilizacyjnego zamieszkiwania na różnych obszarach, rozwoju usług dobra publicznego, pełnego wykorzystania i rozwoju sieci teleinformatycznych, wyższej jakości i zróżnicowania szkół wyższych, rewitalizacji miast i miasteczek, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz poszerzenia udziału przedsiębiorców i kapitału prywatnego w finansowaniu badań i rozwoju.

W ramach rewitalizacji kraju, przytoczony kierunek interwencji, został uszczegółowiony przez cele strategiczne, którymi m.in. są:

- Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki; Kapitał Ludzki;
- Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”; Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny;
- Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny;
- Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Program Rewitalizacji wpisuje się w wymienione cele Strategii Długookresowej Kraju.

*Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK)
– Strategia Rozwoju Kraju 2020*

„Strategia Rozwoju Kraju 2020” wytycza najbardziej istotne zadania państwa. Ich realizacja ma wpłynąć na szybszy i bardziej zrównoważony rozwój kraju oraz na poprawę jakości życia ludności w wyniku zwiększenia zasobów gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych.

Dokument SRK 2020 wyznacza obszary strategiczne, w których koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu

przyspieszenia procesów rozwojowych. Strategia szczególnie zwraca uwagę na wymiar terytorialny podejmowanych działań, wzmocnienie i lepsze wykorzystanie potencjałów regionalnych. Podkreśla znaczenie samorządu terytorialnego i innych podmiotów w dynamizacji rozwoju regionów i kraju.

Celem głównym strategii średniookresowej jest „wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności”. W ramach tego celu, SRK 2020 określa dziewięć strategii ze sobą zintegrowanych, jak i kierunki działań (rozwijają i uszczegóławiają reformy wskazane w Strategii).

Obszarami strategicznymi SRK 2020 są: *Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka i Spójność społeczna i terytorialna*. Program Rewitalizacji szczególnie wpisuje się w zakres celów trzeciego obszaru strategicznego:

- Cel 1: Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych. Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo
- Cel 3: Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego. Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka
- Cel 4: Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Gminy, Obszary wiejskie

KSRR 2010-2020 wyznacza średniookresowe działania odnoszące się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Rolą polityki regionalnej jest jak najlepsze wykorzystanie zasobów terytoriów dla zrównoważonego rozwoju wszystkich regionów. Wyróżniają przede wszystkim takie cechy, jak: podejście terytorialne do zagadnień rozwojowych, czy też umiejscowienie planowania i realizacji na najbardziej adekwatnym do zadań poziomie zarządzania sferą publiczną (subsydiarność) – tam gdzie jest to możliwe i zasadne wzmocnianie tej władzy publicznej, która posiada pochodzącą z wyboru legitymację demokratyczną.

KSRR 2010-2020 wyznaczył wizję dla polskich regionów, które w 2020 roku mają charakteryzować się konkurencyjnością i innowacyjnością; spójnością gospodarczą, społeczną i terytorialną; skutecznością, efektywnością i partnerstwem w rewitalizacji celów rozwojowych; bezpieczeństwem ekologicznym, wysokim poziomem i skutecznością ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych. Urzeczywistnienie niniejszej wizji ma nastąpić dzięki „efektywnemu wykorzystywaniu specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym” (cel strategiczny) oraz „budowaniu spójności terytorialnej i przeciwdziałaniu marginalizacji obszarów problemowych” (cel 2).

Zaproponowane działania Programu Rewitalizacji wchodzą w zakres przytoczonych założeń polityki rozwoju regionalnego.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

„Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030” stanowi najważniejszy dokument strategiczny w aspekcie zagospodarowania przestrzennego Polski. Sporządzono go w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania przestrzeni państwa. Koncepcja wyznacza cele i kierunki działań planowania przestrzennego całego kraju, które przyczynią się do jego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Realizacja Programu Rewitalizacji przyczyni się do spełnienia wizji przestrzennego zagospodarowania, przedstawiającą Polskę w roku 2030, jako „kraj o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowany, sprawnie zarządzany i bezpieczny”. Niniejszy stan ma być rezultatem procesów gospodarczych, społecznych, przestrzennych i cywilizacyjnych. Co więcej, cechą Polski w 2030 roku ma być spójność społeczno-gospodarcza i terytorialna. Natomiast regionów – „siła”, których rozwój ma się opierać na endogenicznym potencjale i przewagach konkurencyjnych.

Ponadto, Program Rewitalizacji wpisuje się w cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności.

- Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
- Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
- Przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego

Krajowy Program Rozwoju Turystyki do 2020 roku

Nadrzędnym zamierzeniem sporządzenia „Krajowego Programu Rozwoju Turystyki do 2020 roku” jest stworzenie zintegrowanego podejścia wspierania gospodarki turystycznej, jako źródła aktywizacji wokół produktów lub usług turystycznych, zarówno obszarów miejskich, jak i wiejskich. Niniejszy Program ma przyczynić się do rozwoju innowacyjności oraz kreatywności sektora turystyki, przy włączeniu przedstawicieli biznesu turystycznego (w tym przede wszystkim MŚP), JST oraz stowarzyszeń i organizacji sektora turystyki.

Działania Krajowego Programu Rozwoju Turystyki skoncentrowane są w następujących obszarach priorytetowych:

- konkurencyjna i innowacyjna turystyka,
- nowoczesny system zarządzania turystyką,
- kompetentne kadry dla turystyki,
- turystyka, jako czynnik rozwoju regionalnego i lokalnego, zwiększający spójność społeczną i gospodarczą regionów i kraju oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Celem głównym rozwoju turystyki do 2020 roku jest „wzmocnienie rozwoju konkurencyjnej i innowacyjnej turystyki poprzez wspieranie przedsiębiorstw, organizacji i instytucji oraz inicjatyw sektora turystyki, z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju”. Jego realizacja opiera się na czterech działaniach operacyjnych. Niemniej jednak, Program Rewitalizacji najbardziej wpisuje się w zakres celu operacyjnego nr 4, który brzmi następująco: „zagospodarowanie i modernizacja przestrzeni dla rozwoju turystyki i infrastruktury turystycznej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i przepisów ochrony środowiska”.

2.2. Powiązanie z Programu Rewitalizacji Gminy Mieścisko z dokumentami regionalnymi

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku

W „Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku” przyjęto wizję, która przedstawia pożądany stan województwa wielkopolskiego w przyszłości, a także stanowi odpowiedź na współczesne wyzwania rozwojowe. Niniejsza wizja głosi, iż wielkopolska ma być regionem inteligentnym, innowacyjnym i spójnym.

Osiągnięcie wizji regionu opiera się na realizacji celu generalnego (*„efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju”*) wspartego celami strategicznymi i operacyjnymi. Celami strategicznymi „Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku” są:

- Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu.
- Cel strategiczny 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami.
- Cel strategiczny 3. Lepsze zarządzanie energią.
- Cel strategiczny 4. Zwiększanie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie.
- Cel strategiczny 5. Zwiększenie spójności województwa.
- Cel strategiczny 6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu.
- Cel strategiczny 7. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia.
- Cel strategiczny 8. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa.
- Cel strategiczny 9. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.

Biorąc pod uwagę powyższe założenia Strategii, urzeczywistnienie proponowanych działań Programu Rewitalizacji przyczyni się do spełnienia wizji województwa wielkopolskiego.

Strategia Rozwoju Powiatu Wągrowieckiego

Strategia rozwoju rejonu wągrowieckiego jest dokumentem określającym politykę władz – świadome i systemowe sterowanie długookresowym rozwojem powiatu. Przyszłość niniejszej jednostki administracyjnej określona została w misji: „*powiat wągrowiecki obszarem trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego zgodnego z wymogami ochrony środowiska przyrodniczego, dostosowanym do wyzwań cywilizacyjnych XXI wieku i wymogów unii europejskiej*”. Działania zamieszczone w Strategii głównie skierowane są na zaspokojenie potrzeb mieszkańców i dalszy rozwój gospodarczy powiatu.

Realizacji i spełnieniu misji samorządu powiatu służą wyznaczone cele strategiczne. Określono je w obrębie trzech priorytetów rozwojowych obejmujących podstawowe sfery życia i działalności mieszkańców:

- trwały rozwój lokalnego rynku pracy w sferze produkcji i usług komercyjnych oraz wspieranie działań na rzecz poprawy efektywności i konkurencyjności rolnictwa oraz wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich (strefa gospodarcza),
- stała poprawa poziomu jakości świadczonych usług społecznych w sferze edukacji, opieki medycznej, pomocy socjalnej oraz stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego (strefa społeczna),
- zachowanie cennych zasobów i walorów środowiska przyrodniczego oraz osiągnięcie europejskich standardów jego stanu (sfera ekologiczna i przestrzenna).

Sformułowana misja i strategiczne cele rozwoju powiatu wągrowieckiego stanowią syntetyczną deklarację intencji władz samorządowych, co do kierunków przyszłego jego rozwoju. Efektem realizacji tych celów będzie poprawa jakości życia mieszkańców, wzrost jego atrakcyjności dla lokalizacji kapitału gospodarczego. Ponadto, intencją władz samorządowych jest dążenie do tego, aby rejon stawał się w coraz większym stopniu powiatem przedsiębiorczym, nowoczesnym i zamożniejszym oraz bezpiecznym ekologicznie, a także potrafiącym sprostać wymogom integracji z Unią Europejską.

2.3. Powiązanie z Programu Rewitalizacji Gminy Mieścisko z dokumentami lokalnymi

Strategia Rozwoju Gminy Mieścisko na lata 2015-2020

„Strategia Rozwoju Gminy Mieścisko na lata 2015-2020” stanowi nadrzędny plan długofalowych działań jednostki wiejskiej. Pożądany stan jednostki wiejskiej został wyrażony w wizji rozwoju, która zakłada m.in.:

Urząd i jednostki organizacyjne Gminy Mieścisko dążą do poprawy jakości życia mieszkańców korzystając z opinii i sugestii mieszkańców gminy na temat potrzebnych inwestycji i inicjatyw.

Gmina dba o osoby starsze zapewniając im wsparcie w radzeniu sobie z trudami życia codziennego.

W urzędzie są planowane, organizowane i wprowadzane programy promocji gminy w celu pozyskania inwestorów i funduszy unijnych.

Co więcej, Strategia określa cztery obszary strategiczne – tzw. perspektywy, na polu, których są realizowane cele strategiczne polityki rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzonej na obszarze gminy wiejskiej. Wśród wyznaczonych obszarów działań strategicznych wyróżnia się: perspektywę rozwoju, perspektywę procesów administracyjnych, perspektywę relacji z otoczeniem, perspektywę finansową.

Realizacja wyznaczonych w Strategii celów, w dłuższej perspektywie czasu, powinna wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców gminy. Zatem, można uznać, iż zakres projektów Programu Rewitalizacji wpisują się w niniejsze założenie Strategii i przyczynią się m.in. do rozwoju infrastruktury komunalnej, przedsiębiorczości i nowoczesnej edukacji w gminie.

Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mieścisko

Studium określa politykę przestrzenną gminy. Urzeczywistnienie niniejszej polityki opiera się na realizacji celów gospodarki przestrzennej. Efektem ich realizacji ma być uporządkowanie istniejącej struktury urbanistycznej, jak i wzbogacenie jej o nowe wartości. Co więcej, istotnym elementem polityki przestrzennej gminy jest formowanie tzw. „małych ojczyzn”, tworzenie możliwości indywidualnego rozwoju poszczególnym mieszkańcom w zależności od ich aspiracji, wykształcenia czy aktywności tak, by nie było konieczności migracji do wielkich miast.

Nadrzędnym celem wyznaczonym w Studium jest: „*uczynienie gminy Mieścisko gminą o wysokim, europejskim poziomie rolnictwa oraz gminą oferującą tereny osadnicze i tereny turystyczne w bezpośrednim kontakcie z naturą*”. Koncepcja ta opiera się na realizacji celów: przestrzennych i kulturowych, przyrodniczych, ekonomicznych i społecznych.

Sporządzony Program Rewitalizacji wpisuje się w kontekst działań zapisanych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mieścisko.

*Program usuwania wyrobów zawierających azbest
na terenie Gminy Mieścisko do roku 2032*

Program stanowi długoterminowy plan likwidacji wyrobów zawierających azbest z terenu jednostki wiejskiej. Określa on nadrzędny cel – „*likwidacja skutków oddziaływania azbestu na środowisko i zdrowie mieszkańców Gminy*” oraz wyznacza warunki bezpiecznego i systematycznego usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zaproponowane zadania Programu Rewitalizacji nie przeszkadzają spełnieniu wytyczonych działań Programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mieścisko
na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019*

Program Ochrony Środowiska (dalej zwany Programem) jest dokumentem, który wyznacza cele ekologiczne, priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmów prawno-ekonomicznych i środków finansowych.

Program określa zasady polityki ochrony środowiska jednostki wiejskiej, a także w pełni odzwierciedla tendencje ogólnopolskiej i europejskiej polityki proekologicznej. Zadania określono w zakresie:

- ograniczenia emisji,
- ochrony zasobów przyrody,
- racjonalnego gospodarowania środowiskiem,
- edukacji ekologicznej.

Każde z powyższych zagadnień, dodatkowo zawiera zadania szczegółowe. Zaproponowane działania Programu Rewitalizacji w znacznym stopniu wpisują się w realizację zamierzeń Projektu Programu Ochrony Środowiska Gminy Mieścisko.

*Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
na terenie Gminy Mieścisko na lata 2014-2021*

Strategia jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej, która opiera się na realizacji spójnych, całościowych i perspektywicznych programach społecznych. W celu zapobiegania problemom społecznym występującym na terenie jednostki wiejskiej, w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, wyznaczony został główny kierunek realizacji zadań instytucji i organizacji zajmujących się pomocą społeczną. Niniejszy cel główny brzmi następująco: „poprawa warunków życia i aktywizacja mieszkańców Gminy Mieścisko zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich integracja z pozostałymi mieszkańcami gminy”. Ułatwieniem realizacji celu nadrzędnego jest każdy z poniższych celów strategicznych:

- Cel strategiczny 1. Umacnianie rodzin z terenu Gminy Mieścisko w ich prawidłowym funkcjonowaniu.
- Cel strategiczny 2. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Mieścisko.
- Cel strategiczny 3. Zahamowanie zjawiska uzależnienia oraz łagodzenie jego skutków.
- Cel strategiczny 4. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.
- Cel strategiczny 5. Zapewnienie wsparcia osobom starszym i chorym oraz ich aktywizacja.
- Cel strategiczny 6. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i łagodzenie jego skutków.
- Cel strategiczny 7. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z terenu Gminy Mieścisko.

Działania procesu rewitalizacyjnego zaproponowane w ramach projektów miękkich Programu Rewitalizacji, wchodzą w zakres powyższych celów strategicznych.

3. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

3.1. Podział gminy na jednostki analityczne

W celu przeprowadzenia *diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji* wykorzystano podział Gminy Mieścisko na jednostki pomocnicze, czyli sołectwa, będące panującym podziałem dla interesariuszy Programu Rewitalizacji. Podział ten odzwierciedla w sposób trafny problemy panujące w gminie.

Organem uchwałodawczym w danym sołectwie jest zebranie wiejskie, natomiast organem wykonawczym – sołtys. Działalność sołtysa wspomaga jest przez radę sołecką. Sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

Tabela 1. Jednostki pomocnicze – powierzchnia i liczba ludności, Gminy Mieścisko

Miejscowość	Liczba mieszkańców			Udział [%] mieszkańców Gminy
	stali	czasowi	aktualni	
Budziejewko	25	0	25	0,41%
Budziejewo	90	8	98	1,60%
Gólaszewo	211	4	215	3,51%
Gorzewo	130	0	130	2,12%
Jaroszewo Pierwsze	123	0	123	2,01%
Jaroszewo Drugie	57	0	57	0,93%
Jaworówko	52	0	52	0,85%
Kłodzin	181	2	183	2,99%
Mieścisko	2427	21	2448	39,94%
Miłosławice	168	2	170	2,77%
Mirkowice	90	0	90	1,47%
Nieświastowice	129	0	129	2,10%
Piastowice	11	1	12	0,20%
Płaskowo	86	0	86	1,40%
Podlesie Kościelne	195	5	200	3,26%
Podlesie Wysokie	153	2	155	2,53%
Popowo Kościelne	779	5	784	12,79%
Sarbia	289	3	292	4,76%
Wielą	190	1	191	3,12%
Zakrzewo	109	3	111	1,81%
Zbietka	253	1	254	4,14%
Żabiczyn	320	4	324	5,29%

sołectwa ogółem	6068	62	6129	100%
-----------------	------	----	------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Mieścisko

W skład ustanowionych 22 sołectw Gminy Mieścisko, dodatkowo wchodzi trzy przysiółki (Gółka, Popowo Huby, Popowo Kolonia) i pięć wsi (Mirkowiczki, Strzeszkowo, Tumidaj, Wybranówko, Wymysłowo)².

3.2. Lista wskaźników wykorzystanych w diagnozie

Podczas wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Mieścisko posłużono się wskaźnikami o charakterze ilościowym pozyskanych od takich instytucji jak: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Urząd Gminy i Powiatowy Urząd Pracy. Wszystkie uzyskane dane są za rok 2015 (stan na 31 XII) i odnosiły się do pięciu sfer³:

- społeczna,
- środowiskowa,
- techniczna,
- przestrzenno-funkcjonalna,
- gospodarcza.

Z uzyskanych danych stworzono następujące wskaźniki:

W1 - Liczba osób samotnie wychowujących dzieci;

W2 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu ubóstwa;

W3 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;

W4 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu alkoholizmu;

W5 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności;

² „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mieścisko na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019” i „Wykaz ilościowy mieszkańców” – stan na dzień 2015.12.31. (Urząd Gminy Mieścisko).

³ Ustawa z 9 października 2015 r. o rewitalizacji (art. 9)

- W6** - Liczba osób bezrobotnych;
- W7** - Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego;
- W8** - Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych;
- W9** - Liczba bezrobotnych do 30 roku życia;
- W10** - Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia szkoły;
- W11** - Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- W12** - Liczba bezrobotnych wychowujących dzieci do 6 lat;
- W13** - Liczba długotrwale bezrobotnych;
- W14** - Liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka;
- W15** - Liczba odnotowanych przypadków kradzieży, kradzieży w włamaniem;
- W16** - Liczba interwencji w zakresie przemocy domowej;
- W17** - Liczba podmiotów gospodarczych;
- W18** - Ilość wyrobów azbestowych [MG];
- W19** - Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej;
- W20** - Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej;
- W21** - Liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej;
- W22** - Szacunkowa liczba budynków korzystających z OZE;
- W23** - Średnia liczba osób w mieszkaniu;
- W24** - Liczba mieszkań niewyposażonych w wodociąg;
- W25** - Liczba mieszkań niewyposażonych w kanalizację;
- W26** - Liczba mieszkań niewyposażonych w łazienkę;
- W27** - Liczba mieszkań niewyposażonych w WC;

Metoda analityczna wyliczania obszarów zjawisk kryzysowych oparta była o standaryzację wskaźników. W celu wyznaczenia sołectw do obszarów rewitalizacji wykonano następujące działania:

Krok 1 – Zebranie bezwzględnych danych liczbowych dla wszystkich wskaźników w odniesieniu do wybranych porównywalnych obszarów;

Krok 2 – Przyporządkowanie wszystkim obszarom np. liczby mieszkańców, osób bezrobotnych, pobierających świadczenia społeczne, itp.;

Krok 3 – Obliczenie średniej arytmetycznej dla poszczególnych wskaźników;

Krok 4 – Obliczenie odchylenia standardowego dla poszczególnych wskaźników;

Krok 5 – Standaryzacja wskaźników – w celu umożliwienia sumowania danych, wskaźniki podległy standaryzacji (metoda: odjęcie od wartości wskaźnika dla danego obszaru średniej wartości dla całej gminy i podzielenie przez odchylenie standardowe dla całej gminy);

Krok 6 – Obliczenie sumarycznego wskaźnika degradacji – zsumowanie wystandaryzowanych wskaźników dla poszczególnych obszarów.

WYJAŚNIENIE WYLICZENIA KAŻDEGO WSKAŹNIKA: *Wartość bezwzględną wskaźnika pomniejszono o średnią wartość wskaźnika dla gminy. Tak otrzymaną wartość podzielono przez wartość odchylenia standardowego populacji dla danego wskaźnika.*

W poniższych tabelach przedstawiono wyniki analizy wskaźnikowej dla poszczególnych sołectw.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 2. Wskaźnik degradacji – strefa społeczna

	Sołectwo	W1 - Liczba osób samotnie wychowujących dzieci	W2 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu ubóstwa	W3 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	W4 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	W5 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu nienależności	W6 - Liczba bezrobotnych	W7 - Liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego	W8 - Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	W9 - Liczba bezrobotnych do 30 roku życia	W10 - Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia szkoły	W11 - Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia	W12 - Liczba bezrobotnych wychowujących dzieci 6 do lat	W13 - Liczba długotrwale bezrobotnych	W14 - Liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	W15 - Liczba odnotowanych przypadków kradzieży, włamaniem	W16 - Liczba interwencji w zakresie pomocy domowej	suma wskaźnika dla sfery społecznej
1	Budziejewko	-0,73	-0,94	-1,13	-0,71	-0,85	-0,60	-0,32	-0,64	-0,76	-0,96	-0,66	-0,34	-0,60	-0,31	0,67	-0,51	-9,39
2	Budziejewo	-0,14	1,23	1,96	1,56	2,14	-0,11	0,12	-0,15	0,01	-0,96	0,43	0,68	0,10	0,88	-0,46	0,61	7,92
3	Golaszewo	-0,14	-0,78	-0,19	-0,71	0,94	0,08	0,55	-0,15	0,53	0,40	-0,38	0,68	-0,02	0,49	-0,46	-0,51	0,33
4	Gorzewo	0,46	0,47	0,45	2,25	1,34	-0,23	-0,32	-0,31	-0,76	-0,96	0,16	-0,68	-0,02	-0,70	-0,46	-0,51	0,18
5	Jaroszewo Pierwsze	-0,14	-0,24	-0,77	0,42	-0,65	-0,23	-0,75	-0,15	0,27	0,40	-0,38	0,34	-0,02	0,09	-0,46	-0,51	-2,77
6	Jaroszewo Drugie	-0,73	-0,73	-0,41	-0,71	-0,65	-0,54	-0,75	-0,64	-0,76	-0,96	-0,11	-0,68	-0,48	-0,70	-0,46	-0,51	-9,83
7	Jaworówko	-0,14	-0,73	-1,13	-0,71	-0,85	-0,48	0,12	-0,15	-0,51	-0,28	-0,66	-0,34	-0,48	0,09	-0,46	-0,51	-7,20
8	Kłodzin	-0,14	-0,40	-0,55	-0,71	-0,05	-0,35	-0,32	-0,31	-0,25	-0,96	-0,66	-0,34	-0,48	-0,70	-0,46	-0,51	-7,20
9	Mieścisko	4,04	3,73	3,11	1,56	2,93	4,08	4,03	4,12	4,15	2,45	3,98	4,06	4,17	4,06	2,92	2,86	56,25
10	Miłosławice	0,46	0,36	0,38	0,65	0,14	-0,23	-0,32	-0,15	-0,25	0,40	-0,11	-0,68	-0,13	0,09	0,67	-0,51	0,79
11	Mirkowice	-0,14	-0,24	-0,19	-0,71	-0,45	-0,48	-0,75	-0,64	-0,51	-0,28	-0,38	-0,68	-0,48	-0,70	-0,46	-0,51	-7,60
12	Nieświastowice	-0,14	-0,24	-0,48	-0,03	-0,45	-0,17	-0,75	0,01	0,01	1,08	0,16	-0,34	-0,36	-0,70	-0,46	0,61	-2,24
13	Piastowice	-0,73	-0,94	-0,41	-0,71	-0,65	-0,66	-0,75	-0,64	-0,76	-0,96	-0,66	-0,68	-0,71	-0,70	-0,46	-0,51	-10,95
14	Płaskowo	-0,73	-0,89	-1,13	-0,71	-0,65	-0,66	-0,75	-0,64	-0,76	-0,96	-0,66	-0,68	-0,71	-0,70	-0,46	-0,51	-11,61
15	Podlesie Kościelne	-0,73	-0,02	-0,70	-0,71	-0,65	-0,17	-0,32	0,18	-0,51	-0,96	-0,66	-0,34	-0,13	-0,31	-0,46	-0,51	-6,99
16	Podlesie Wysokie	-0,73	-0,62	-0,48	-0,71	-0,45	-0,35	-0,32	-0,15	-0,25	-0,28	-0,66	0,00	-0,48	-0,31	0,67	-0,51	-5,63

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

17	Popowo Kościelne	0,46	0,90	0,88	2,25	0,74	1,55	0,12	1,49	0,53	0,40	0,71	0,68	1,03	0,09	-0,46	2,86	14,24
18	Sarbia	-0,73	-0,02	0,74	-0,26	-0,65	-0,41	0,12	-0,15	-0,25	0,40	-0,38	-0,68	-0,60	-0,70	2,92	0,61	-0,04
19	Wielka	-0,14	0,52	0,60	0,42	-0,05	-0,11	0,55	-0,31	0,27	1,77	-0,11	-0,34	0,10	0,49	-0,46	0,61	3,81
20	Zakrzewo	-0,14	-0,07	-0,55	-0,71	-0,45	-0,04	0,99	-0,15	0,27	1,08	0,16	0,00	0,10	0,09	-0,46	-0,51	-0,40
21	Zbietka	-0,14	0,09	0,17	-0,71	0,14	-0,35	-0,32	-0,48	0,01	-0,96	-0,38	0,34	-0,36	0,09	-0,46	-0,51	-3,84
22	Żabiczyn	1,06	-0,45	-0,19	-0,26	-0,85	0,45	0,12	0,01	0,27	1,08	1,25	0,00	0,57	0,09	-0,46	-0,51	2,17

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3. Wskaźnik degradacji – strefa środowiskowa

Lp.	Sołectwo	W18 - Ilość wyrobów azbestowych [MG]	W20 - Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	W22 - Szacunkowa liczba budynków korzystających z OZE	W25 - Liczba mieszkań nie wyposażonych w kanalizację	suma wskaźnika dla sfery środowiskowej
1	Budziejewko	-0,69553	-0,30	0,42	-0,97	-1,55
2	Budziejewo	-0,95189	-0,30	0,42	-0,13	-0,96
3	Golaszewo	-0,16787	-0,30	0,42	-1,45	-1,50
4	Gorzewo	-0,25349	-0,30	0,42	0,35	0,22
5	Jaroszewo Pierwsze	-0,01748	-0,30	0,42	-1,39	-1,29
6	Jaroszewo Drugie	-0,51883	-0,30	0,42	-0,67	-1,07
7	Jaworówko	-0,72508	-0,30	0,42	-0,67	-1,28
8	Kłodzin	0,451595	-0,30	0,42	1,07	1,64
9	Mieścisko	3,729434	4,35	-3,30	-0,37	4,41
10	Miłosławice	0,174105	-0,30	-1,44	1,31	-0,25

11	Mirkowice	-0,47153	-0,30	0,42	0,53	0,18
12	Nieświastowice	-0,79531	-0,30	0,42	0,47	-0,21
13	Piastowice	-0,82465	-0,30	0,42	-0,97	-1,68
14	Płaskowo	0,066343	-0,30	0,42	-1,27	-1,09
15	Podlesie Kościelne	-0,84578	-0,30	0,42	1,07	0,34
16	Podlesie Wysokie	0,526863	-0,30	-0,51	0,35	0,07
17	Popowo Kościelne	0,630454	1,11	0,42	-0,31	1,85
18	Sarbia	1,278963	-0,30	-2,37	2,15	0,76
19	Wielą	-0,02783	-0,30	0,42	0,05	0,14
20	Zakrzewo	-0,61753	-0,30	0,42	0,35	-0,15
21	Zbietka	0,588975	-0,30	0,42	1,61	2,32
22	Żabiczyn	-0,53393	0,29	0,42	-1,09	-0,92

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4. Wskaźnik degradacji – strefa przestrzenno-funkcjonalna

Lp.	Sołectwo	W19 - Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	W21- Liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej	W24- Liczba mieszkań niewyposażonych w wodociąg	W26 - Liczba mieszkań niewyposażonych w łazienkę	W27 - Liczba mieszkań niewyposażonych w WC	Suma wskaźnika Sfery przestrzenno-funkcjonalnej
1	Budziejewko	-0,49	-0,34	-0,75	-0,83	-0,68	-3,09
2	Budziejewo	-0,35	-0,34	-0,75	-0,49	-0,20	-2,11

3	Golaszewo	-0,15	-0,34	2,08	0,55	1,26	3,40
4	Gorzewo	-0,28	-0,34	1,52	-0,83	-0,68	-0,62
5	Jaroszewo Pierwsze	-0,29	-0,34	-0,18	-0,49	-0,20	-1,50
6	Jaroszewo Drugie	-0,43	-0,34	-0,18	-0,49	-0,20	-1,63
7	Jaworówko	-0,45	-0,34	-0,18	-0,49	-0,20	-1,65
8	Kłodzin	-0,17	-0,34	-0,75	0,55	-0,68	-1,39
9	Mieścisko	4,39	0,59	0,39	1,94	-0,68	6,62
10	Miłosławice	-0,20	-0,34	-0,75	-0,83	-0,68	-2,80
11	Mirkowice	-0,42	-0,34	-0,75	-0,83	-0,68	-3,02
12	Nieświastowice	-0,28	-0,34	-0,75	-0,14	-0,20	-1,71
13	Piastowice	-0,53	-0,34	1,52	-0,83	-0,68	-0,87
14	Płaskowo	-0,37	-0,34	-0,75	-0,83	-0,68	-2,97
15	Podlesie Kościelne	-0,19	0,13	-0,18	0,20	0,29	0,25
16	Podlesie Wysockie	-0,23	-0,34	-0,75	-0,49	-0,20	-2,00
17	Popowo Kościelne	0,88	4,30	-0,75	1,94	2,71	9,09
18	Sarbia	0,05	-0,34	1,52	1,94	2,23	5,39
19	Wielą	-0,19	-0,34	-0,75	-0,14	-0,68	-2,09

Unia Europejska
Fundusz Spójności

20	Zakrzewo	-0,37	-0,34	-0,75	-0,83	-0,68	-2,97
21	Zbietka	-0,03	-0,34	2,08	1,94	1,74	5,40
22	Żabiczyn	0,11	1,05	-0,18	-0,49	-0,20	0,30

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. Wskaźnik degradacji – strefa gospodarcza

Lp.	Sołectwo	W17 – Liczba podmiotów gospodarczych
1	Budziejewko	0,38
2	Budziejewo	0,34
3	Golaszewo	0,28
4	Gorzewo	0,21
5	Jaroszewo Pierwsze	0,21
6	Jaroszewo Drugie	0,38
7	Jaworówko	0,38
8	Kłodzin	0,11
9	Mieścisko	-4,44
10	Miłosławice	0,31
11	Mirkowice	0,34
12	Nieświastowice	0,38
13	Piastowice	0,38
14	Płaskowo	0,31
15	Podlesie Kościelne	0,28
16	Podlesie Wysokie	0,08
17	Popowo Kościelne	-0,80
18	Sarbia	0,08
19	Wielą	0,18
20	Zakrzewo	0,31
21	Zbietka	0,08
22	Żabiczyn	0,24

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6. Wskaźnik degradacji – strefa techniczna

Lp.	Sołectwo	W23 – Średnia liczba osób w mieszkaniu;
1	Budziejewko	0,62
2	Budziejewo	0,67
3	Golaszewo	-0,47
4	Gorzewo	0,77
5	Jaroszewo Pierwsze	0,79
6	Jaroszewo Drugie	0,62
7	Jaworówko	0,23
8	Kłodzin	-0,86
9	Mieścisko	0,04
10	Miłosławice	-0,37
11	Mirkowice	-0,76
12	Nieświastowice	-0,70
13	Piastowice	-2,05
14	Płaskowo	1,73
15	Podlesie Kościelne	-2,00
16	Podlesie Wysokie	1,40
17	Popowo Kościelne	-0,39
18	Sarbia	0,93
19	Wielą	1,09
20	Zakrzewo	-0,42
21	Zbietka	0,42
22	Żabiczyn	-1,26

Źródło: opracowanie własne

Uzupełnieniem powyższych wskaźników oraz danych uzyskanych z Banku Danych Lokalnych były dane jakościowe. Jedną z metod ich pozyskiwania były spotkania konsultacyjne o charakterze warsztatów przeprowadzone z różnymi grupami interesariuszy. Tematy niniejszych spotkań dotyczyły aspektów życia w Gminie Mieścisko, poziomu bezpieczeństwa oraz aktywności lokalnej. Uczestnicy warsztatów zostali poproszeni o wskazanie dokładnych lokalizacji, w których według nich najbardziej wskazany jest proces rewitalizacji.

4. Sfera społeczna

4.1. Struktura demograficzna Gminy

Według Banku Danych Lokalnych liczba ludności zamieszkująca Gminę Mieścisko w 2015 roku wskazywała na 6 065 osób, w tym 3 056 mężczyzn (50,39%) oraz 3 009 kobiety (49,61%). Jednocześnie zaznaczyć należy, że w latach 2010 -2015 odnotowano wzrost ludności o 0,3%. W analizowanym okresie liczba mieszkańców na terenie gminy wahała się. Najwięcej mieszkańców zarejestrowano w 2014 r., a najmniej w 2010 r.

Tabela 7 Liczba ludności Gminy Mieścisko w latach 2010-2015 na tle powiatu, województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika zmian (rok bazowy 2010 = 100)
Polska	38 529 866	38 538 447	38 533 299	38 495 659	38 478 602	38 437 239	99,76
województwo wielkopolskie	3 446 745	3 455 477	3 462 196	3 467 016	3 472 579	3 475 323	100,83
powiat wągrowiecki	69 454	69 579	69 775	69 837	69 887	69 900	100,64
Gmina Mieścisko	6 046	6 080	6 071	6 074	6 097	6 065	100,30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

Według powyższej tabeli, liczba osób zamieszkujących Gminę Mieścisko w ciągu ostatnich pięciu lat nieznacznie zwiększyła się. Podobnie było w powiecie i województwie, natomiast w kontekście całego kraju zarejestrowano spadek liczby ludności.

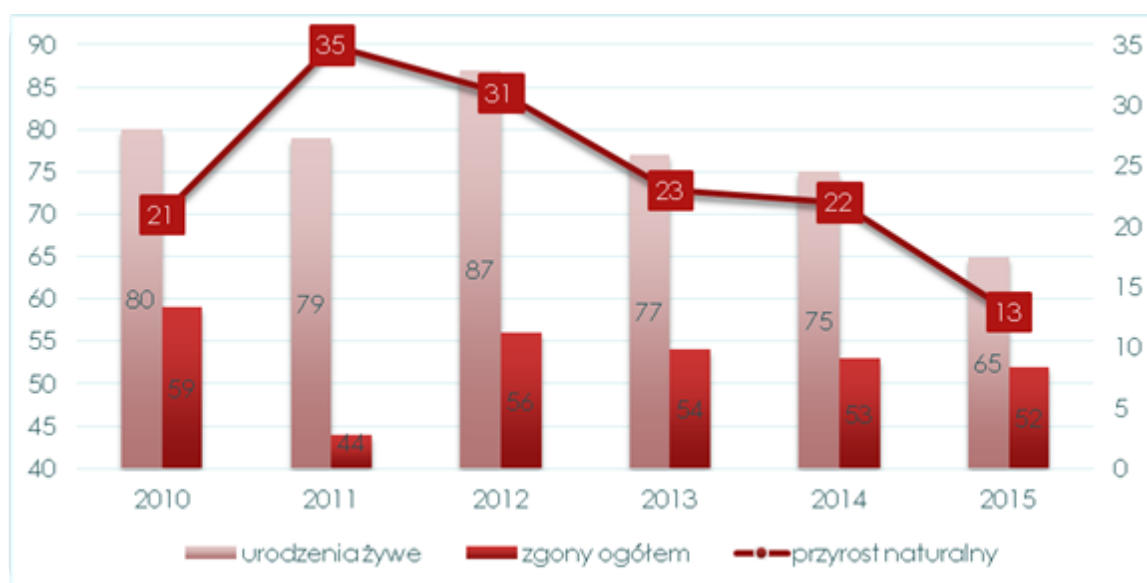
Odwrotną tendencję odnotowano dla współczynnika feminizacji. W 2015 roku wskaźnik ten na terenie gminy kształtował się na poziomie 98, czyli na 100 mężczyzn przypadało 98 kobiet. Natomiast w nadrzędnych jednostkach administracyjnych współczynnik feminizacji wyniósł powyżej 100 (Polska = 107, województwo wielkopolskie = 106, powiat wągrowiecki = 101).

Gęstość zaludnienia w 2010 r. w gminie wiejskiej wynosiła 45 osób na km², która utrzymywała się przez kolejne cztery lata. Porównując gęstość zaludnienia Gminy Mieścisko z innymi obszarami wiejskimi powiatu wągrowieckiego, to był jeden z niższych współczynników.

Przyrost naturalny na terenie gminy w trakcie analizowanego okresu, kształtował się na poziomie dodatnim, co oznacza, że liczba urodzeń żywych była wyższa niż zgonów. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w 2011 r. (35); najniższą – w 2015 r., co stanowiło 62,86% spadek względem wartości najwyższej.

W latach 2010-2015 maksimum urodzeń żywych przypadło na 2012 r. (87), a minimum w 2015 r. (65); podczas gdy zgonów najwięcej zarejestrowano na początku badanego okresu (59), a najmniej w roku następnym (44).

Wykres 1. Przyrost naturalny na terenie Gminy Mieścisko w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Zjawiskiem społecznym coraz częściej występującym, jest wychowywanie dzieci przez jednego rodzica. U takich dzieci najczęściej objawiają się zaburzenia w rozwoju emocjonalnym. W przypadku Gminy Mieścisko odnotowano, iż wśród mieszkańców są także takie osoby, które samotnie wychowują dzieci.

Najwyższa wartość w zakresie wskaźnika odnoszącego się do liczby osób samotnie wychowujących dzieci, dotyczy takich miejscowości jak: **Mieścisko, Żabiczyn, Gorzewo, Miłosławice, Popowo Kościelne.**

Tabela 8. Liczba osób samotnie wychowujących dzieci

Miejscowość	W1 - Liczba osób samotnie wychowujących dzieci
Budziejewko	-0,73

Budziejewo	-0,14
Gołaszewo	-0,14
Gorzewo	0,46
Jaroszewo Pierwsze	-0,14
Jaroszewo Drugie	-0,73
Jaworówko	-0,14
Kłodzin	-0,14
Mieścisko	4,04
Miłosławice	0,46
Mirkowice	-0,14
Nieświastowice	-0,14
Piastowice	-0,73
Pląskowo	-0,73
Podlesie Kościelne	-0,73
Podlesie Wysokie	-0,73
Popowo Kościelne	0,46
Sarbia	-0,73
Wielą	-0,14
Zakrzewo	-0,14
Zbietka	-0,14
Żabiczyn	1,06

Źródło: Opracowanie własne

4.2. Oświata, opieka nad dziećmi

Gmina Mieścisko zapewnia usługi oświatowe w zakresie od wychowania przedszkolnego po naukę gimnazjalną. Placówkami edukacyjnymi są:

- Przedszkole „Leśne Ludki” w Mieścisku,
- Przedszkole Milenium „Mali Odkrywczy” w Popowie Kościelnym,
- Szkoła Podstawowa im. Stefana Czarnieckiego w Mieścisku,
- Szkoła Podstawowa Milenium im. Jana Pawła II w Popowie Kościelnym,
- Gimnazjum Publiczne im. Powstańców Wielkopolskich w Mieścisku.

Organizacja w placówkach wychowawczo-edukacyjnych na terenie Gminy Mieścisko różniła się między 2010 a 2015 r. W przypadku przedszkoli odnotowano wzrost liczby uczniów (o 25,48%), a tym samym liczbę oddziałów. Przyrost uczniów nastąpił także w szkołach podstawowych (o 4,30%), w wyniku czego powstały dwa nowe oddziały.

Z kolei, w gimnazjum nastąpił spadek osób uczących się (o 5,63%); zlikwidowano także dwa oddziały. Liczba uczniów szkoły gimnazjalnej jest dużo niższa niż szkół podstawowych. Jednak, trzeba mieć na uwadze to, iż gimnazjum również stanowi obowiązkowy etap edukacji, który każdy uczeń po szkole podstawowej musi ukończyć. Niższą liczbę młodzieży gimnazjalnej należy interpretować niżem demograficznym.

Tabela 9. Dane statystyczne placówek oświatowych w 2010 i 2015 r.

Placówka oświatowa	Liczba dzieci / uczniów						Liczba oddziałów	
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2015
Przedszkola	117	165	187	205	174	157	5	8
Szkoły Podstawowe	445	416	429	421	448	465	23	25
Gimnazjum	231	241	229	227	214	218	11	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Mieścisko na lata 2014-2021”, 2014 r.

Ze względu na duże wahania liczby uczniów między 2010 a 2015 r., władze Gminy Mieścisko powinny podjąć się zadania oszacowania liczby młodzieży szkolnej na kolejne lata, w celu przygotowania swojej działalności do ewentualnych niży lub wyży demograficznych. Przypadek wystąpienia wyży demograficznego jest o wiele mniej prawdopodobny niż zjawisko niży, jakkolwiek rządzący gminą muszą być przygotowani na każdą ewentualną sytuację. Szczególnie pod względem finansowym, ponieważ wydatki na oświatę są jednym z ważniejszych i wyższych kosztów w budżecie gminy.

Jak wskazują dane przedstawione w raportach ze sprawdzianów szóstoklasistów i egzaminów gimnazjalnych, przeprowadzonych w 2015 i 2016 roku, dla szkół podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Mieścisko, to wyniki w większości przypadkach są niższe niż średnie dla powiatu wągrowieckiego. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum najlepsze wyniki uzyskali z języka polskiego, a najgorsze z matematyki.

Szczegółowe dane statystyczne z przeprowadzonych sprawdzianów i egzaminów kończących szkoły na danym poziomie edukacji w gminie wiejskiej (na tle rejonu wągrowieckiego), przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

Obecny stopień wykształcenia wśród młodych mieszkańców gminy, może mieć szczególnie wpływ na dalszy rozwój społeczności lokalnej i pracy u podstaw. W związku z tym, w planowanym procesie rewitalizacji warto, aby władze jednostki wiejskiej miały na uwadze działania podwyższające poziom edukacji.

4.3. Pomoc społeczna

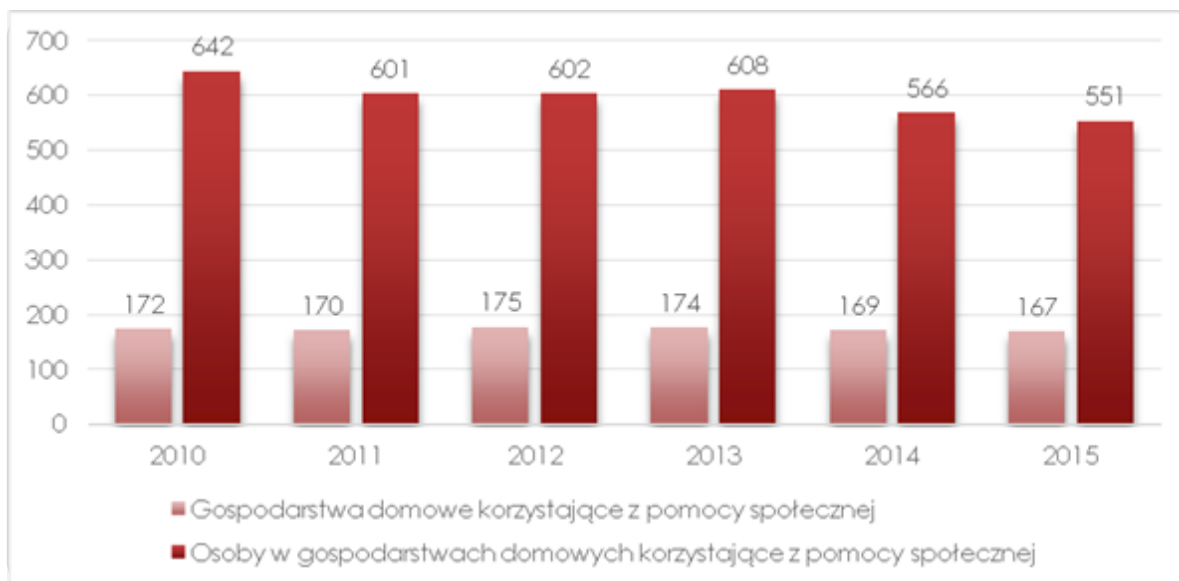
Udzielanie pomocy społecznej ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których sami nie są w stanie pokonać wykorzystując przy tym tylko własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wobec tego, w ramach pomocy społecznej okazywane jest wsparcie osobom i rodzinom w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb.

Pomoc społeczna w omawianej jednostce wiejskiej wykonywana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku (zwany dalej Ośrodkiem, w skrócie OPS). Stanowi on jednostkę organizacyjną Gminy Mieścisko. Wśród zadań należących do OPS-u wyróżnia się:

- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej;
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawami świadczeń;
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb;
- pracę socjalną, rozumianą jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;
- realizację zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury społecznej.

W przeciągu pięciu lat liczba rodzin, jak i osób w gospodarstwach domowych korzystających z gminnej pomocy społecznej zmniejszyła się. Najwięcej udzielonych świadczeń dla rodzin odnotowano w 2012 r., a najmniej w 2015 r. W porównaniu wartości z 2015 r. do miary z 2010 r., to liczba rodzin będących pod pieczę OPS-u, zmniejszyła się o 2,91%. Z kolei, liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej, najwyższa była w 2010 r., a najniższa w 2015 r. Wartość niniejszego w okresie pięciu lat zmalała o 14,17%.

Wykres 2. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Mieścisko w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W ramach swojej działalności, Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieścisku współpracuje z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi (w tym sołectw) i jednostkami organizacyjnymi gminy oraz z służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną. W 2015 r. wydatki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w Gminie Mieścisko wyniosły 3 831 357,21 zł i były o 197 192,17 zł wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim.

Ważnymi powodami przyznawania świadczeń z zakresu pomocy społecznej w 2015 r. były: ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i alkoholizm. Udzielane przez Ośrodek świadczenia pomocy społecznej miały charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy.

Analizie poddano liczbę świadczeń w zakresie pomocy z powodu:

- ubóstwa,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- alkoholizmu,
- niepełnosprawności.

Najwyższymi wskaźnikami w zakresie pomocy społecznej z powodu ubóstwa charakteryzują się: **Mieścisko, Budziejewo, Popowo Kościelne, Wiela, Gorzewo, Miłosławice, Zbietka.**

Tabela 11. Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu ubóstwa

Miejscowość	W2 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu ubóstwa
Budziejewko	-0,94
Budziejewo	1,23
Gólaszewo	-0,78
Gorzewo	0,47
Jaroszewo Pierwsze	-0,24
Jaroszewo Drugie	-0,73
Jaworówko	-0,73
Kłodzin	-0,40
Mieścisko	3,73
Miłosławice	0,36
Mirkowice	-0,24
Nieświastowice	-0,24
Piastowice	-0,94
Płaskowo	-0,89
Podlesie Kościelne	-0,02
Podlesie Wysokie	-0,62
Popowo Kościelne	0,90
Sarbia	-0,02
Wielą	0,52
Zakrzewo	-0,07
Zbietka	0,09
Żabiczyn	-0,45

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku (stan na 31.12.2015r.)

Najwyższymi wskaźnikami w zakresie pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo–wychowawczych charakteryzują się: **Mieścisko, Budziejewo, Popowo Kościelne, Sarbia, Gorzewo, Miłosławice, Wielą, Zbietka.**

W przypadku bezradności i zaniedbywania dzieci przez rodziców ważne jest wzmocnienie udziału rodziny w wychowaniu potomstwa oraz zwiększenie liczby punktów pomocy psychologicznej dla mieszkańców. Potencjał mieszkańców należy budować od podstaw, dlatego tak ważne jest wsparcie kierowane do dzieci i młodzieży, które w obecnej sytuacji nie mają gdzie spędzać wolnego czasu oraz nie wierzą w poprawę i budowanie swojej przyszłości.

Tabela 12. Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Miejscowość	W3 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
Budziejewko	-1,13
Budziejewo	1,96
Golaszewo	-0,19
Gorzewo	0,45
Jaroszewo Pierwsze	-0,77
Jaroszewo Drugie	-0,41
Jaworówko	-1,13
Kłodzin	-0,55
Mieścisko	3,11
Miłosławice	0,38
Mirkowice	-0,19
Nieświastowice	-0,48
Piastowice	-0,41
Płaskowo	-1,13
Podlesie Kościelne	-0,70
Podlesie Wysokie	-0,48
Popowo Kościelne	0,88
Sarbia	0,74
Wielą	0,60
Zakrzewo	-0,55
Zbietka	0,17
Żabiczyn	-0,19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku (stan na 31.12.2015r.)

Ośrodek Pomocy Społecznej w swoim szerokim wachlarzu zadań sprawuje również opiekę nad swoimi podopiecznymi w związku z ich uzależnieniami. Pomoc osobom nadużywającym alkoholu odbywa się w wielu płaszczyznach. Niejednokrotnie borykają się oni z problemami zdrowotnymi, bezrobociem, bezdomnością, ubóstwem, deficytem umiejętności życiowych oraz współuzależnieniem najbliższego otoczenia⁴.

⁴ Pomoc społeczna i problemy alkoholowe, Beata Krzak, 2002

Najwyższymi wskaźnikami w zakresie pomocy społecznej z powodu alkoholizmu charakteryzują się: **Gorzewo, Popowo Kościelne, Budziejewo, Mieścisko, Miłosławice, Jaroszewo Pierwsze, Wielą.**

Tabela 13 Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu alkoholizmu

Miejscowość	W4 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu alkoholizmu
Budziejewko	-0,71
Budziejewo	1,56
Gołaszewo	-0,71
Gorzewo	2,25
Jaroszewo Pierwsze	0,42
Jaroszewo Drugie	-0,71
Jaworówko	-0,71
Kłodzin	-0,71
Mieścisko	1,56
Miłosławice	0,65
Mirkowice	-0,71
Nieświastowice	-0,03
Piastowice	-0,71
Płaskowo	-0,71
Podlesie Kościelne	-0,71
Podlesie Wysokie	-0,71
Popowo Kościelne	2,25
Sarbia	-0,26
Wielą	0,42
Zakrzewo	-0,71
Zbietka	-0,71
Żabiczyn	-0,26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku (stan na 31.12.2015 r.)

Niepełnosprawność jest jednym z powodów wykluczenia społecznego. Pomoc w tym zakresie odbywa się na podstawie wydanego przez właściwy względem zameldowania organ orzeczenia:

- o niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 rok życia,
- o stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia,

- o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

Najwyższymi wskaźnikami w zakresie pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności charakteryzują się: **Mieścisko, Budziejewo, Gorzewo, Popowo Kościelne, Gołaszewo, Miłosławice, Zbietka.**

W trakcie procesu rewitalizacji warto mieć na uwadze przystosowanie infrastruktury i narzędzi pomocy społecznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, by ograniczyć ich wykluczenie ze społeczeństwa.

Tabela 14. Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności

Miejscowość	W5 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności
Budziejewko	-0,85
Budziejewo	2,14
Gołaszewo	0,94
Gorzewo	1,34
Jaroszewo Pierwsze	-0,65
Jaroszewo Drugie	-0,65
Jaworówko	-0,85
Kłodzin	-0,05
Mieścisko	2,93
Miłosławice	0,14
Mirkowice	-0,45
Nieświastowice	-0,45
Piastowice	-0,65
Płaskowo	-0,65
Podlesie Kościelne	-0,65
Podlesie Wysokie	-0,45
Popowo Kościelne	0,74
Sarbia	-0,65
Wielą	-0,05
Zakrzewo	-0,45
Zbietka	0,14
Żabiczyn	-0,85

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku (stan na 31.12.2015 r.)

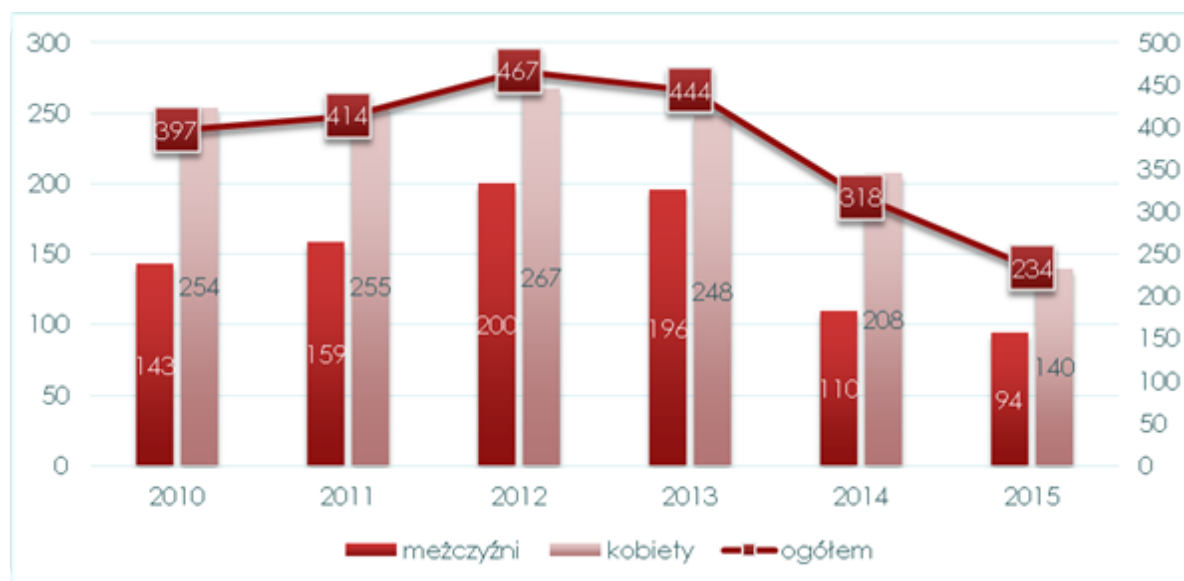
Oprócz Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Mieścisko funkcjonują także inne podmioty wspierające osoby i rodziny będące w trudnej sytuacji życiowej. Należą do nich:

- **Świetlica Środowiskowa w Mieścisku** – organizuje dzieciom czas wolny i pomoc w nauce, współpracuje z rodzicami dzieci i placówkami działającymi w obszarze wspierania rodzin;
- dwa **Punkty Konsultacyjno-Edukacyjne dla osób z problemem alkoholowym** zlokalizowane w Mieścisku (ul. Kościuszki 11) i Popowie Kościelnym (nr 28) – świadczy usługi przede wszystkim w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochronę przed przemocą w rodzinie,
- dwa **Punkty Konsultacyjno-Edukacyjne dla osób z problemem narkomanii** zlokalizowane w Mieścisku (ul. Kościuszki 11) i Popowie Kościelnym (nr 28) – o usłudze związanej głównie z zwiększeniem dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, jak i udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;
- **Zakład Aktywności Zawodowej „Niezapominajka”** w Gołaszewie (nr 26a), którego główną ideą utworzenia było zatrudnienie osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz umiarkowanym (choroba psychiczna lub umysłowo chory), a poprzez rehabilitację zawodową i społeczną przygotowanie ich do życia w otwartym środowisku;

4.4.Stan i struktura bezrobocia

Liczba osób pozostających bez pracy na terenie Gminy Mieścisko między 2010 a 2012 r. stopniowo zwiększała się, przyjmując wartości od 397 do 467 osób, a następnie do 2015 r. znacznie spadała. W 2015 roku liczba bezrobotnych kształtowała się na poziomie 234, co względem roku 2012 stanowiło spadek o 49,89%. Analizując każdy rok oddzielnie, sytuacja pozostawania bez pracy między kobietami a mężczyznami nie była wyrównana. Liczba bezrobotnych mężczyzn w latach 2010-2015 była zawsze niższa niż kobiet. W porównaniu wartości z 2010 r do miary z 2015 r. zarejestrowano spadek odsetka mężczyzn pozostających bez pracy o 34,27%, a także zmniejszenie udziału niepracujących kobiet o 44,88%.

Wykres 3. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Mieścisko w latach 2010-2015

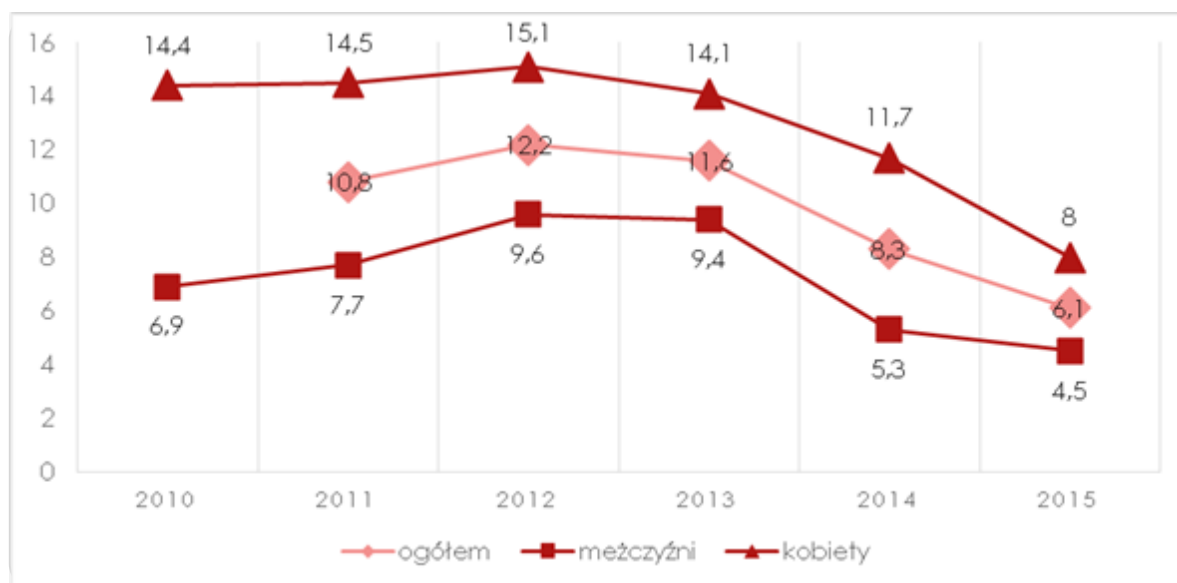

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres umieszczony poniżej zawiera porównanie wskaźnika udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015. Przez pierwsze dwa lata wskaźnik ogółem wrażał, natomiast później wyraźnie spadał. Najwyższy udział bezrobotnych odnotowano w 2012 r., wskaźnik osiągnął wartość 12,2%. Z kolei najniższy wskaźnik udziału zarejestrowanych bezrobotnych ogółem w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy był w 2015 roku i ukształtował się na poziomie 6,1%.

W przypadku wartości dla wskaźników bezrobotnych dla obu płci zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, wyższe zawsze były w przypadku kobiet. Największą różnicę między bezrobotnymi w wieku produkcyjnym odnotowano w 2010 r., a najniższą w 2015 r.

Wykres 4. Udział [%] bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Mieścisko w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Rozwój miejscowej gospodarki jest bardzo istotny w kontekście rozwoju gminy. Stwarza on szansę na rozwój społeczności oraz zmniejszenie stopy bezrobocia. Analizując strukturę bezrobocia w Gminie Mieścisko należy zwrócić uwagę na wysoką liczbę zjawisk kryzysowych dla jednostek pomocniczych takich jak: **Mieścisko, Popowo Kościelne, Żabiczyn, Gołaszewo.**

Tabela 15 Struktura bezrobocia w Gminie Mieścisko

Miejscowość	W6 - Liczba osób bezrobotnych ogółem
Budziejewko	-0,60
Budziejewo	-0,11
Gołaszewo	0,08
Gorzewo	-0,23
Jaroszewo Pierwsze	-0,23
Jaroszewo Drugie	-0,54
Jaworówko	-0,48
Kłodzin	-0,35
Mieścisko	4,08
Miłosławice	-0,23
Mirkowice	-0,48
Nieświastowice	-0,17
Piastowice	-0,66

Pląskowo	-0,66
Podlesie Kościelne	-0,17
Podlesie Wysokie	-0,35
Popowo Kościelne	1,55
Sarbia	-0,41
Wielka	-0,11
Zakrzewo	-0,04
Zbietka	-0,35
Żabichy	0,45

Źródło: opracowanie własne

Bezrobocie jest coraz częściej uznawane za problem zarówno społeczny, jak i ekonomiczny. Jest to jednak problem o bardzo skomplikowanej naturze, ponieważ dotyczy nie tylko samych bezrobotnych, ale także ich rodzin. U osób bezrobotnych powoduje ono poczucie beznadziejności, apatię, niechęć do jakiejkolwiek aktywności, zamknięcie się w sobie. Bliscy osób bezrobotnych, podobnie jak sami zainteresowani, odczuwają utratę pracy.

Bezrobocie, jako problem ekonomiczny, często wywołany jest zmianami trendów na rynku pracy. Potwierdza to m.in. wskaźnik bezrobocia ze względu na brak kwalifikacji zawodowych. Dodatkowo zjawisko to powoduje problemy finansowe, kłopoty w spłatach kredytu i zadłużenia osoby bezrobotnej.

Najwyższe wskaźniki dotyczące bezrobocia odnotowano w: **Mieścisko, Popowo Kościelne, Żabichy, Budziejewo, Gołaszewo, Wielka**. Na ich obszarze zidentyfikowano największą liczbę zjawisk kryzysowych, tj. 5 i więcej.

Tabela 16 Wskaźniki dotyczące zjawiska bezroboci

Miejscowość	W7 - Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego	W8 - Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	W9 - Liczba bezrobotnych do 30 roku życia	W10 - Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia szkoły	W11 - Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia	W12 - Liczba bezrobotnych wychowujących dzieci do 6 lat	W13 - Liczba długotrwale bezrobotnych	W14 - Liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	Liczba wskaźników powyżej zera razem
Budziejewko	-0,32	-0,64	-0,76	-0,96	-0,66	-0,34	-0,60	-0,31	0
Budziejewo	0,12	-0,15	0,01	-0,96	0,43	0,68	0,10	0,88	6
Gołaszewo	0,55	-0,15	0,53	0,40	-0,38	0,68	-0,02	0,49	5
Gorzewo	-0,32	-0,31	-0,76	-0,96	0,16	-0,68	-0,02	-0,70	1
Jaroszewo Pierwsze	-0,75	-0,15	0,27	0,40	-0,38	0,34	-0,02	0,09	4
Jaroszewo Drugie	-0,75	-0,64	-0,76	-0,96	-0,11	-0,68	-0,48	-0,70	0
Jaworówko	0,12	-0,15	-0,51	-0,28	-0,66	-0,34	-0,48	0,09	2
Kłodzin	-0,32	-0,31	-0,25	-0,96	-0,66	-0,34	-0,48	-0,70	0
Mieścisko	4,03	4,12	4,15	2,45	3,98	4,06	4,17	4,06	8
Miłosławice	-0,32	-0,15	-0,25	0,40	-0,11	-0,68	-0,13	0,09	2
Mirkowice	-0,75	-0,64	-0,51	-0,28	-0,38	-0,68	-0,48	-0,70	0
Nieświastowice	-0,75	0,01	0,01	1,08	0,16	-0,34	-0,36	-0,70	4
Piastowice	-0,75	-0,64	-0,76	-0,96	-0,66	-0,68	-0,71	-0,70	0
Płaskowo	-0,75	-0,64	-0,76	-0,96	-0,66	-0,68	-0,71	-0,70	0
Podlesie Kościelne	-0,32	0,18	-0,51	-0,96	-0,66	-0,34	-0,13	-0,31	1
Podlesie Wysokie	-0,32	-0,15	-0,25	-0,28	-0,66	0,00	-0,48	-0,31	0

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Miejscowość	W7 - Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego	W8 - Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	W9 - Liczba bezrobotnych do 30 roku życia	W10 - Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia szkoły	W11 - Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia	W12 - Liczba bezrobotnych wychowujących dzieci do 6 lat	W13 - Liczba długotrwale bezrobotnych	W14 - Liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	Liczba wskaźników powyżej zera razem
Popowo Kościelne	0,12	1,49	0,53	0,40	0,71	0,68	1,03	0,09	8
Sarbia	0,12	-0,15	-0,25	0,40	-0,38	-0,68	-0,60	-0,70	2
Wielka	0,55	-0,31	0,27	1,77	-0,11	-0,34	0,10	0,49	5
Zakrzewo	0,99	-0,15	0,27	1,08	0,16	0,00	0,10	0,09	6
Zbietka	-0,32	-0,48	0,01	-0,96	-0,38	0,34	-0,36	0,09	3
Żabichy	0,12	0,01	0,27	1,08	1,25	0,00	0,57	0,09	7

Źródło: opracowanie własne

4.5.Kultura⁵, sport i rekreacja

Działalność kulturalną w Gminie prowadzą:

- Gminna Biblioteka Publiczna im. Czesława Chruszczewskiego w Mieścisku,
- Regionalne Centrum Tradycji Gminy Mieścisko,
- Organizacje pozarządowe,
- Świetlice Wiejskie.

Gminna Biblioteka Publiczna im. Czesława Chruszczewskiego w Mieścisku ma za zadanie zaspokajać potrzeby czytelnicze, kulturalne i informacyjne mieszkańców gminy. Działalność Biblioteki obejmuje organizację różnych form pracy z czytelnikami, a także współdziałanie z innymi bibliotekami, instytucjami i organizacjami społecznymi. Czytelnicy mogą skorzystać z bogatego księgozbioru, który zawiera około 30 tysięcy woluminów, a także ze sprzętu komputerowego, posiadającego dostęp do Internetu. Biblioteka posiada filię w Żabiczynie.

Ze wskaźników Banku Danych Lokalnych wynika, że wciąż pięciu lat spadła liczba czytelników. Jednakże należy wskazać na dość duży udział czytelników w latach 2012-2013. Różnica liczby czytelników między rokiem 2015 a 2013 wynosiła 273.

W analizowanym okresie zauważalny jest także ogólny spadek wypożyczeń książek. Liczba wypożyczonych wolumenów zmniejszała się każdego roku. W 2015 r. odnotowano najmniejszą wartość niniejszego wskaźnika. Tego roku wypożyczono 19 683 wolumenów księgozbioru. Liczba księgozbioru również zmalała – z 38 350 wolumenów w 2010 r. do 19 683 wolumenów w 2015 r.

Tabela 17. Działalność biblioteczna na terenie Gminy Mieścisko w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
księgozbiór	31 381	31 875	32 420	32 053	24 244	19 831
czytelnicy w ciągu roku	1 751	1 856	1 920	1 994	1 877	1 721
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	38 350	38 833	36 922	37 144	26 610	19 683

⁵ Opracowano na podstawie strony internetowej <http://gminazdunskawola.pl/stowarzyszenia/pozostale-stowarzyszenia/> [data dostępu: 08.12.2016 r.]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Regionalne Centrum Tradycji Gminy Mieścisko, to kolejna jednostka o działalności kulturalnej, w którym można zobaczyć cenne eksponaty sprzed stu, a nawet stu pięćdziesięciu lat. Są to rzeczy związane z codziennym życiem mieszkańców jednostki wiejskiej⁶.

Możliwość uprawiania sportu i rekreacji w Gminie Mieścisko uwarunkowane jest obecnością infrastruktury, która jednak ze względu na swój stan techniczny wymaga rewitalizacji. Na terenie jednostki wiejskiej funkcjonują ogólnodostępne boiska sportowe (baza sportowa Orlik, boisko sportowe) i sale gimnastyczne. Dzięki istnieniu bazy sportowo-rekreacyjnej, możliwy jest wzrost zainteresowania aktywnym wypoczynkiem wśród mieszkańców gminy pod warunkiem odpowiedniego przygotowania infrastruktury.

Do czynnie funkcjonujących organizacji sportowych na terenie przedmiotowej jednostki, należy: Klub Turystyki Rowerowej „Siodełko” w Mieścisku i Uczniowski Klub Sportowy „Sokół”.

Do najważniejszych stałych imprez sportowych organizowanych dla mieszkańców Gminy Mieścisko należą:

- turnieje tenisa stołowego,
- turnieje tenisa ziemnego,
- Gminna Liga Piłki Nożnej,
- Mała Gminna Liga Piłki Nożnej
- turniej piłki nożnej Nieświastowice,
- turniej piłki nożnej szkół podstawowych,
- rajdy rowerowe,
- turnieje piłki siatkowej plażowej,
- Biegi Niepodległościowe.

⁶ „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Mieścisko na lata 2014-2021”

Co więcej, na terenie gminy działają kluby sportowe, które czynnie wspierają rozwój społeczno-kulturalny i sportowy mieszkańców oraz zapewniają ofertę aktywnego spędzania wolnego czasu⁷.

Władze Gminy Mieścisko, aby zapewnić swoim mieszkańcom częstszy udział w wydarzeniach kulturalnych organizuje różnego typu imprezy cykliczne, jak np.: Spotkanie z tradycją-konkurs „Na palmę, pisanek i stroik wielkanocny”, Gminna Spartakiada Zimowa, Targi Michałowskie oraz Przegląd Chórów.

4.6. Aktywność społeczna

4.6.1. Organizacje pozarządowe

Aktywność ludności wiejskiej koncentruje się wokół działalności stowarzyszeń, kół i innych związków społecznych. Ich celem przede wszystkim jest ochrona dorobku kultury, dbanie o rozwój Gminy Mieścisko oraz organizowanie życia społecznego.

Podmiotami funkcjonującymi na terenie przedmiotowej jednostki administracyjnej są:

- Stowarzyszenie „Dolina Welny”,
- Stowarzyszenie Pomocy Uczniom im. Jana Pawła II w Mieścisku,
- Stowarzyszenie „Popowo Kościelne i Przyjaciele” w Popowie Kościelnym,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Gminny w Mieścisku,
- Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Wągrowcu Koło Terenowe Nr 4 w Mieścisku,
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta,
- Chór „Kanon”,
- Kurkowe Bractwo Strzeleckie,
- Koło Łowieckie Nr 58 „Odyniec”,
- Koło Gospodyń Wiejskich,
- Koło Łowieckie nr 34 „Jeleń”,
- Bractwo Motocyklowe „Mieścisko”,
- Stowarzyszenie „Sokół” Mieścisko.

⁷ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Mieścisko na lata 2014-2021

- Jednostka Operacyjno-Techniczna Ochotniczej Straży Pożarnej w Mieścisku, Gołaszewie, Kłodzinie, Popowie Kościelnym, Sarbii i Żabiczynie.

W celu usprawnienia współpracy władz Gminy Mieścisko z organizacjami pozarządowymi, każdego roku opracowuje ona i uchwała „Program współpracy Gminy Mieścisko z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”. Program ten w szczegółowy sposób wskazuje m.in. cele i obszary współpracy oraz wyznacza priorytetowe zadania publiczne, które mogą być zrealizowane przez organizacje pozarządowe przy wsparciu finansowym pochodzącym z budżetu Gminy Mieścisko.

4.6.2. Frekwencja wyborcza

Aktywność społeczna znajduje swoje odzwierciedlenie również w danych dotyczących frekwencji wyborczej. Jednym z najistotniejszych dla mieszkańców są wybory samorządowe, w których wybierane są osoby mające ich realnie reprezentować w sprawach dotyczących najbliższego otoczenia (edukacja, służba zdrowia, pomoc społeczna, bezrobocie, bezpieczeństwo) przez okres 4 lat.

W Gminie Mieścisko mniej niż połowa mieszkańców była zainteresowana Wyborami Samorządowymi 2014. Uprawnionych do głosowania było 4 732, natomiast wśród nich w głosowaniu wzięło 40,60%. Dla porównania frekwencja w powiecie wągrowieckim wynosiła 43,68%, w województwie wielkopolskim – 46,94%, w Polsce – 47,21%.

4.7. Bezpieczeństwo

Główną instytucją odpowiadającą za bezpieczeństwo ludzi oraz utrzymywanie bezpieczeństwa i porządku publicznego w państwie jest służba mundurowa Policji. Powiat wągrowiecki obsługiwany jest przez Komendę Powiatową Policji w Wągrowcu. Rejon ten jest jednym z większych powiatów województwa wielkopolskiego (1040,8 km² powierzchni), w którego skład wchodzi siedem gmin: gmina miejska – Wągrowiec, gminy miejsko-wiejskie – Gołańcz i Skoki, gminy wiejskie - Damasławek, Mieścisko, Wapno i Wągrowiec.

Ze względu na duże terytorium rejonu wągrowieckiego, Komenda Powiatowa Policji w Wągrowcu wyodrębniła dodatkowe jednostki policji. Należą do nich Komisariat Policji w Skokach i Posterunek Policji w Gołańczy.

Obszar Gminy Mieścisko znajduje się pod nadzorem Komisariatu Policji w Skokach. Dodatkowo, jednostka wiejska podzielona jest na trzy rejonu:

- rejon I, obejmuje wsie: Mieścisko, Wiela, Budziejewko, Podlesie Kościelne,
- rejon II, obejmuje wsie: Budziejewo, Popowo Kościelne, Popowo Huby, Popowo Kolonia, Podlesie Wysokie, Sarbia, Płaskowa, Kłodzin, Jaroszewo Pierwsze, Jaroszewo Drugie, Miłosławice, Zbietka, Wymysłowo, Strzeszkowo, Jaworówko, Nieświastowice,
- rejon III, obejmuje wsie: Zakrzewo, Żabiczyn, Wybranówko, Mirkowice, Gołaszewo, Gorzewo, Gółka, Piastowice.

Powyższe rejony patrolowane są przez dwóch dzielnicowych. Do jednych z podstawowych zadań ich służby należy gromadzenie danych dotyczących przestępstw zgłoszonych i prewencyjnych. Pozyskane dane gromadzone są z podziałem na jednostki pomocnicze obowiązujące w przedmiotowej gminie. Umożliwia to przeprowadzenie dokładniejszej analizy niniejszych materiałów dowodowych, koncertując się na obszarach problemowych.

Komenda Powiatowa Policji w Wągrowcu podała informacje, iż na terenie Gminy Mieścisko w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. odnotowano:

- dziewięć przestępstw kradzieży i kradzieży z włamaniem w: Mieścisku, Sarbii, Budziejewku, Miłosławicach, Podlesiu Wysokim;
- nie odnotowano przestępstw kradzieży pojazdów;
- nie odnotowano przestępstw bójka, pobicie;
- nie odnotowano zdarzeń związanych z przestępstwami rozbójniczymi.

Ponadto, funkcjonariusze niniejszej jednostki służby mundurowej w dziesięciu przypadkach podejmowali interwencję związane z przemocą domową tj.:

- trzykrotnie w Mieścisku na ul. Pocztovej, ul. Walki Młodych i ul. Pokoju;
- trzykrotnie w miejscowości Popowo Kościelne;
- po jednym razie w miejscowości Nieświastowice, Sarbia, Wiela, Budziejewo.

Na wzgląd udostępnionych danych, w niniejszym podrozdziale zostaną szczegółowo omówione 3 rodzaje przestępstw:

- kradzieże
- kradzieże z włamaniem,
- przemoc w rodzinie.

Pod względem najwyższego wskaźnika odnoszącego się do odnotowanych przestępstw w Gminie Mieścisko w roku 2015 w zakresie kradzieży i kradzieży z włamaniem najgorzej wypadają dwa sołectwa: **Mieścisko i Sarbia**.

Mimo niższego wskaźnika dla pozostałych sołectw (Budziejewko, Miłosławice, Podlesie Wysokie), należy zwrócić szczególną uwagę na stan bezpieczeństwa w tych obrębach.

Tabela 18. Liczba odnotowanych przypadków kradzieży i kradzieży w włamaniem

Miejscowość	W15 - Liczba odnotowanych przypadków kradzieży, kradzieży w włamaniem
Budziejewko	0,67
Budziejewo	-0,46
Gołaszewo	-0,46
Gorzewo	-0,46
Jaroszewo Drugie	-0,46
Jaroszewo Pierwsze	-0,46
Jaworówko	-0,46
Kłodzin	-0,46
Mieścisko	2,92
Miłosławice	0,67
Mirkowice	-0,46
Nieświastowice	-0,46
Piastowice	-0,46
Płaskowo	-0,46
Podlesie Kościelne	-0,46
Podlesie Wysokie	0,67
Popowo Kościelne	-0,46
Sarbia	2,92
Wielą	-0,46
Zakrzewo	-0,46
Zbietka	-0,46
Żabiczyn	-0,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Wągrowcu

Obawy o bezpieczeństwo towarzyszą również mieszkańcom w ich gospodarstwach domowych. Najczęstszym przejawem napięć emocjonalnych pomiędzy członkami rodziny jest przemoc domowa. Problemów tego charakteru nie należy lekceważyć, ponieważ podstawowe poczucie bezpieczeństwa buduje się w rodzinach. Bardzo często osoby będące ofiarami, boją lub wstydzą się zgłosić sprawę odpowiednim organom ścigania, uznając za konieczność obecny stan. W takich przypadkach ważne jest, aby gmina podjęła działania zwiększające poczucie bezpieczeństwa w rodzinach, a także uruchomić jednostki wsparcia (m.in. psychologicznego) dla ofiar

przemocy domowej. Skutecznym zabiegiem mogłoby się okazać zwiększenie świadomości pozostałych mieszkańców, którzy powinni stać się bardziej wrażliwi na przejawy agresji i głośnych kłótni u swoich sąsiadów.

Co więcej, właściwym byłoby, żeby odpowiednie jednostki samorządowe gminy realizowały docelową pomoc ofiarom przemocy domowej. Szczególnie w przypadku tych osób, które zdecydowały się na samodzielne życie bez swojego oprawcy. Powinny mieć one możliwość skorzystania z programów włączających, integrujących z mieszkańcami i umożliwiających powrót do społeczności.

Największy wskaźnik dotyczący przemocy domowej wyliczono dla: **Mieścisko, Popowo Kościelne, Budziejewo, Nieświastowice, Sarbia, Wiele**.

Tabela 19. Liczba interwencji w zakresie przemocy domowej

Miejscowość	W16 - Liczba interwencji w zakresie przemocy domowej
Budziejewko	-0,51
Budziejewo	0,61
Gólaszewo	-0,51
Gorzewo	-0,51
Jaroszewo Drugie	-0,51
Jaroszewo Pierwsze	-0,51
Jaworówko	-0,51
Kłodzin	-0,51
Mieścisko	2,86
Miłosławice	-0,51
Mirkowice	-0,51
Nieświastowice	0,61
Piastowice	-0,51
Płaskowo	-0,51
Podlesie Kościelne	-0,51
Podlesie Wysokie	-0,51
Popowo Kościelne	2,86
Sarbia	0,61
Wiele	0,61
Zakrzewo	-0,51
Zbietka	-0,51
Żabiczyn	-0,51

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Wągrowcu

W celu obiektywnej oceny poziomu bezpieczeństwa w Gminie Mieścisko, warto porównać go do stopnia bezpieczeństwa w powiecie wągrowieckim. Wartości wskaźnika wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w tym powiecie w latach 2012-2015, wahał się (2012 r. – 84,0%, 2013 r. – 82,1%, 2014 r. – 84,1%, 2015 r. – 80,3%). Ogółem Policja stwierdziła w 2015 r. 1 316 przestępstw (mające status zakończonego postępowania), co stanowiło o 35,52% mniej wykroczeń prawa niż w roku 2012⁸.

4.8. Podsumowanie sfery społecznej

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy w sferze społecznej można uznać, że nasilenie negatywnych zjawisk jest szczególnie dostrzegalne dla sołectwa:

- Mieścisko,
- Popowo Kościelne,
- Gołaszewo,
- Budziejewo.

Na ich terenie odnotowano szereg najwyższych wskazań podczas analizy wielu wskaźników:

- wysoki odsetek świadczeń z ośrodka pomocy społecznej,
- wysoki poziom bezrobocia,
- relatywnie wysoki poziom przestępczości.

⁸ Opracowano na podstawie danych BDL GUS

Źródło: opracowanie własne

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 20. Wskaźnik degradacji – strefa społeczna

	Sołectwo	W1 - Liczba osób samotnie wychowujących dzieci	W2 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu ubóstwa	W3 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	W4 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	W5 - Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu nienależności	W6 - Liczba bezrobotnych	W7 - Liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego	W8 - Liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	W9 - Liczba bezrobotnych do 30 roku życia	W10 - Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od ukończenia szkoły	W11 - Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia	W12 - Liczba bezrobotnych wychowujących dzieci 6 do lat	W13 - Liczba długotrwale bezrobotnych	W14 - Liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	W15 - Liczba odnotowanych przypadków kradzieży, włamaniem	W16 - Liczba interwencji w zakresie pomocy domowej	suma wskaźnika dla sfery społecznej
1	Budziejewko	-0,73	-0,94	-1,13	-0,71	-0,85	-0,60	-0,32	-0,64	-0,76	-0,96	-0,66	-0,34	-0,60	-0,31	0,67	-0,51	-9,39
2	Budziejewo	-0,14	1,23	1,96	1,56	2,14	-0,11	0,12	-0,15	0,01	-0,96	0,43	0,68	0,10	0,88	-0,46	0,61	7,92
3	Golaszewo	-0,14	-0,78	-0,19	-0,71	0,94	0,08	0,55	-0,15	0,53	0,40	-0,38	0,68	-0,02	0,49	-0,46	-0,51	0,33
4	Gorzewo	0,46	0,47	0,45	2,25	1,34	-0,23	-0,32	-0,31	-0,76	-0,96	0,16	-0,68	-0,02	-0,70	-0,46	-0,51	0,18
5	Jaroszewo Pierwsze	-0,14	-0,24	-0,77	0,42	-0,65	-0,23	-0,75	-0,15	0,27	0,40	-0,38	0,34	-0,02	0,09	-0,46	-0,51	-2,77
6	Jaroszewo Drugie	-0,73	-0,73	-0,41	-0,71	-0,65	-0,54	-0,75	-0,64	-0,76	-0,96	-0,11	-0,68	-0,48	-0,70	-0,46	-0,51	-9,83
7	Jaworówko	-0,14	-0,73	-1,13	-0,71	-0,85	-0,48	0,12	-0,15	-0,51	-0,28	-0,66	-0,34	-0,48	0,09	-0,46	-0,51	-7,20
8	Kłodzin	-0,14	-0,40	-0,55	-0,71	-0,05	-0,35	-0,32	-0,31	-0,25	-0,96	-0,66	-0,34	-0,48	-0,70	-0,46	-0,51	-7,20
9	Mieścisko	4,04	3,73	3,11	1,56	2,93	4,08	4,03	4,12	4,15	2,45	3,98	4,06	4,17	4,06	2,92	2,86	56,25
10	Miłosławice	0,46	0,36	0,38	0,65	0,14	-0,23	-0,32	-0,15	-0,25	0,40	-0,11	-0,68	-0,13	0,09	0,67	-0,51	0,79
11	Mirkowice	-0,14	-0,24	-0,19	-0,71	-0,45	-0,48	-0,75	-0,64	-0,51	-0,28	-0,38	-0,68	-0,48	-0,70	-0,46	-0,51	-7,60
12	Nieświastowice	-0,14	-0,24	-0,48	-0,03	-0,45	-0,17	-0,75	0,01	0,01	1,08	0,16	-0,34	-0,36	-0,70	-0,46	0,61	-2,24
13	Piastowice	-0,73	-0,94	-0,41	-0,71	-0,65	-0,66	-0,75	-0,64	-0,76	-0,96	-0,66	-0,68	-0,71	-0,70	-0,46	-0,51	-10,95
14	Płaskowo	-0,73	-0,89	-1,13	-0,71	-0,65	-0,66	-0,75	-0,64	-0,76	-0,96	-0,66	-0,68	-0,71	-0,70	-0,46	-0,51	-11,61
15	Podlesie Kościelne	-0,73	-0,02	-0,70	-0,71	-0,65	-0,17	-0,32	0,18	-0,51	-0,96	-0,66	-0,34	-0,13	-0,31	-0,46	-0,51	-6,99
16	Podlesie Wysokie	-0,73	-0,62	-0,48	-0,71	-0,45	-0,35	-0,32	-0,15	-0,25	-0,28	-0,66	0,00	-0,48	-0,31	0,67	-0,51	-5,63

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

17	Popowo Kościelne	0,46	0,90	0,88	2,25	0,74	1,55	0,12	1,49	0,53	0,40	0,71	0,68	1,03	0,09	-0,46	2,86	14,24
18	Sarbia	-0,73	-0,02	0,74	-0,26	-0,65	-0,41	0,12	-0,15	-0,25	0,40	-0,38	-0,68	-0,60	-0,70	2,92	0,61	-0,04
19	Wielka	-0,14	0,52	0,60	0,42	-0,05	-0,11	0,55	-0,31	0,27	1,77	-0,11	-0,34	0,10	0,49	-0,46	0,61	3,81
20	Zakrzewo	-0,14	-0,07	-0,55	-0,71	-0,45	-0,04	0,99	-0,15	0,27	1,08	0,16	0,00	0,10	0,09	-0,46	-0,51	-0,40
21	Zbietka	-0,14	0,09	0,17	-0,71	0,14	-0,35	-0,32	-0,48	0,01	-0,96	-0,38	0,34	-0,36	0,09	-0,46	-0,51	-3,84
22	Żabichy	1,06	-0,45	-0,19	-0,26	-0,85	0,45	0,12	0,01	0,27	1,08	1,25	0,00	0,57	0,09	-0,46	-0,51	2,17

Źródło: opracowanie własne

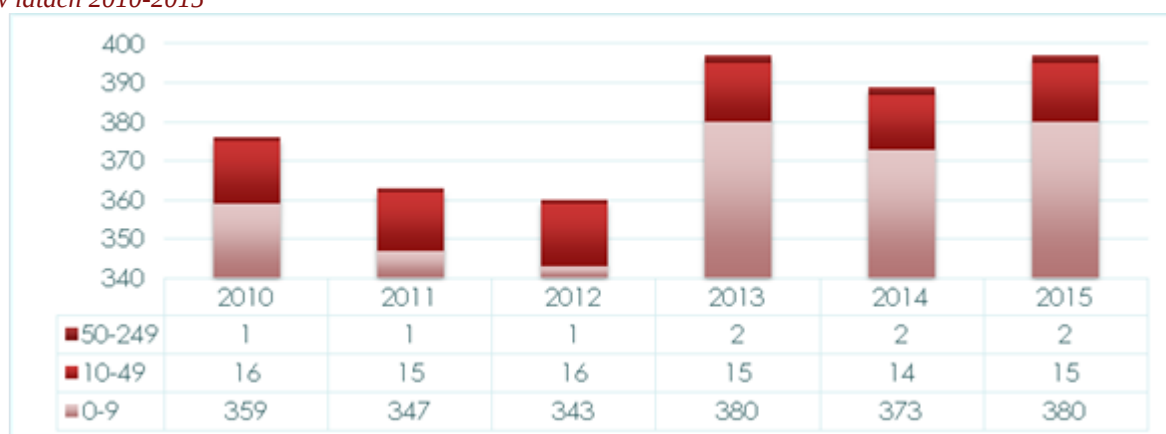
5. Sfera gospodarcza

5.1. Liczba i struktura podmiotów gospodarczych

W latach 2010-2015 liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON i zarejestrowanych w Gminie Mieścisko ogólnie zwiększyła się. Niemniej jednak, wartości dla tego wskaźnika wahały się, przyjmując raz wyższą, raz niższą miarę. W 2015 r. przedsiębiorstw na terenie jednostki wiejskiej było 379, co w stosunku do 2010 r. stanowiło to wzrost o 5,29%.

Spośród podmiotów gospodarki narodowej w 2015 r. najliczniejszą grupę tworzyły mikro przedsiębiorstwa (380). Firm małych było 15, a średnich 2. Jednakże, tego samego roku w gminie nie odnotowano żadnej firmy zatrudniającej 500 i więcej pracowników, czyli nie istniały tzw. duże i makro przedsiębiorstwa.

Wykres 5. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy Mieścisko w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na terenie Gminy Mieścisko zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. funkcjonowało 382 gospodarstw rolnych. Wśród nich najwięcej było gospodarstw posiadających powierzchnię 15 ha i więcej (159, tj. 41,62%). Duży odsetek stanowiły gospodarstwa mające od 1 do 5 ha (80, tj. 20,94%). Gospodarstw o powierzchni między 10-15 ha miały 13,09% udział wśród wszystkich posiadłości rolnych, z kolei 5-10 ha – 12,30% i do 1 ha włącznie – 12,04%.

Według danych Urzędu Gminy Mieścisko na analizowanym terenie działalność gospodarczą prowadzi 247 podmiotów w wielu gałęziach gospodarki. Najmniejsza liczba podmiotów gospodarczych funkcjonuje w sołectwie, dla którego wyliczono wskaźnik o najwyższej wartości.

Należą do nich: **Budziejewko, Budziejewo, Jaroszewo Drugie, Jaworówko, Miłosławice, Mirkowice, Zakrzewo.**

Tabela 21. Działalność gospodarcza prowadzona w Gminie Mieścisko

Miejscowość	Liczba podmiotów gospodarczych	W17 - Liczba podmiotów gospodarczych
Budziejewko	0	0,38
Budziejewo	1	0,34
Golaszewo	3	0,28
Gorzewo	5	0,21
Jaroszewo Pierwsze	5	0,21
Jaroszewo Drugie	0	0,38
Jaworówko	0	0,38
Kłodzin	8	0,11
Mieścisko	143	-4,44
Miłosławice	2	0,31
Mirkowice	1	0,34
Nieświastowice	0	0,38
Piastowice	0	0,38
Płaskowo	2	0,31
Podlesie Kościelne	3	0,28
Podlesie Wysokie	9	0,08
Popowo Kościelne	35	-0,80
Sarbia	9	0,08
Wielą	6	0,18
Zakrzewo	2	0,31
Zbietka	9	0,08
Żabiczyn	4	0,24

Źródło: opracowanie własne

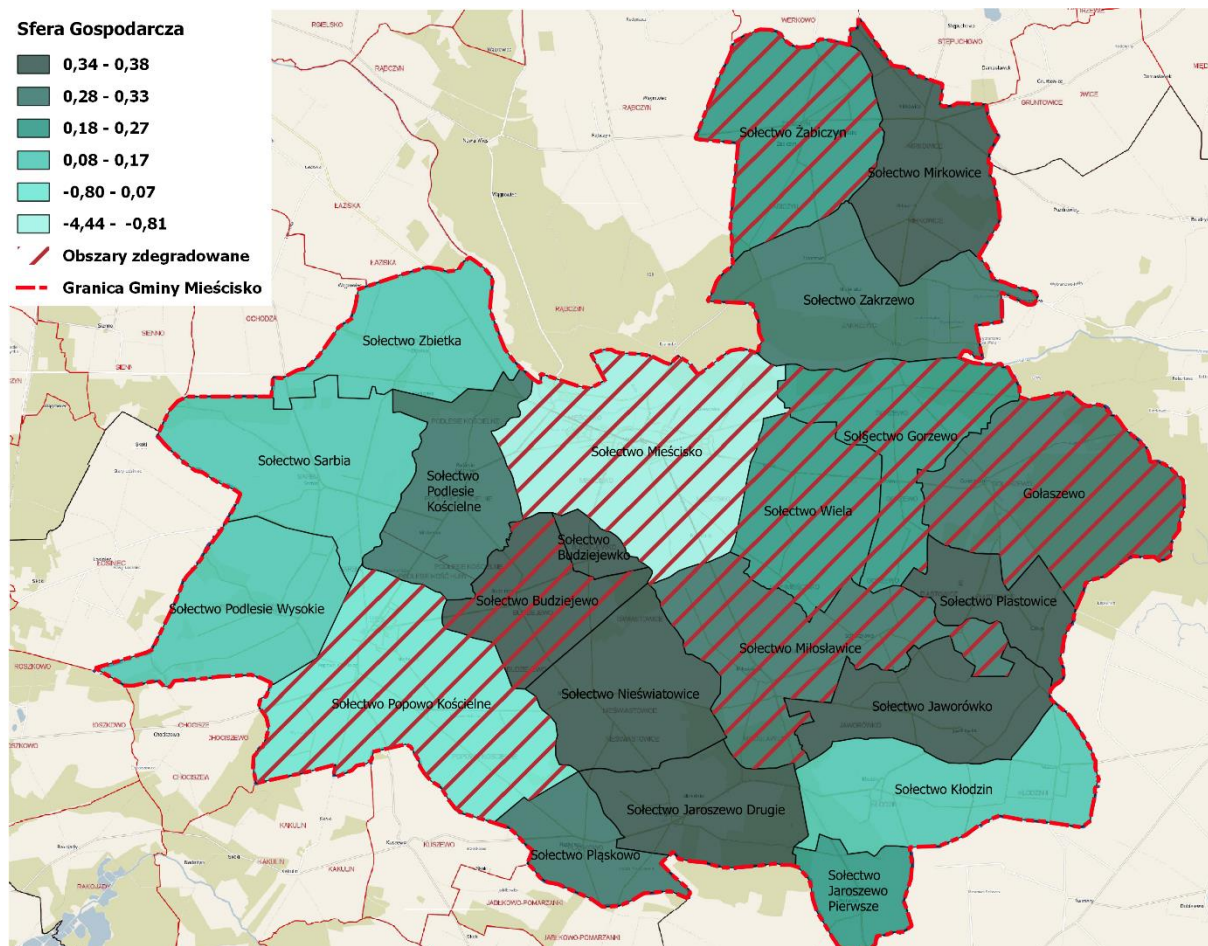
5.2.Podsumowanie sfery gospodarczej

Na potencjał gospodarczy składa się: aktywność zawodowa mieszkańców i poziom ich dochodów, lokalny rynek pracy, poziom i rodzaj przedsiębiorczości. Wszystkie te elementy dotyczą działalności gospodarczej.

Gmina Mieścisko charakteryzuje się znacznie mniejszym odsetkiem podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru na 1000 ludności (65) niż udział przedsiębiorstw w skali całego

powiatu (89) i województwa (118). Świadczy to niskim potencjałe gospodarczym Gminy. Biorąc pod uwagę powyższe oraz dane dotyczące bezrobocia i aktywności zawodowej mieszkańców opisanych w sferze społecznej, jako obszar najbardziej kryzysowy w sferze gospodarczej należy uznać **Budziejewko**.

Rysunek 2 Mapa podsumowująca sferę gospodarczą

Źródło: opracowanie własne

6. Sfera środowiskowa

6.1. Występowanie pokryć azbestowych

Zgodnie z zapisem „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Mieścisko do roku 2032”, obowiązek zlikwidowania przedmiotów z azbestem należy do właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca posiadające ten surowiec.

W celu uzyskania rzeczywistej informacji na temat ilości, miejsc występowania, rodzaju i stanu wyrobów zawierających azbest, w każdej miejscowości Gminy Mieścisko została przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów posiadających azbest. Uzyskane dane wykazały, iż materiały z azbestem występowały w 596 gospodarstwach domowych i budynkach inwentarskich. Do tych materiałów zaliczono płyty cementowo-azbestowe faliste lub płaskie używane głównie jako pokrycia dachowe.

Gminny program usuwania wyrobów zawierających azbest określa całkowitą ilość wyrobów zawierających azbest, która wynosiła 163 398 m². Największa ich ilość zlokalizowana była w miejscowościach: Mieścisko (22,14%), Sarbia (10,55%), Zbietka (7,29%) i Podlesie Wysokie (6,99%). Duży udział, tj. powyżej średniej ilości wyrobów azbestowych w całej gminie (4,00%), materiałów zawierających azbest przypadł razem na osiem sołectw. Na terenie pozostałych jednostek pomocniczych Gminy Mieścisko odsetek szkodliwych odpadów nie przekraczał wyliczonej przeciętnej. Najmniejszy ich udział przypadł na wieś: Gółka, Piastowice, Podlesie Kościelne, Nieświastowice i Mirkowiczki (tj. poniżej 1%).

Natomiast, według wyliczonego wskaźnika W17, najwyższą wartością charakteryzuje się: **Mieścisko, Sarbia, Popowo Kościelne, Zbietka, Podlesie Wysokie, Kłodzin.**

Tabela 22. Występowanie pokryć azbestowych w Gminie Mieścisko

Miejscowość	Ilość wyrobów azbestowych w Mg	W18 ~ Ilość wyrobów azbestowych [MG]
Budziejewko	35,66	-0,69553
Budziejewo	0	-0,95189
Gólaszewo	109,06	-0,16787
Gorzewo	97,15	-0,25349
Jaroszewo Pierwsze	129,98	-0,01748
Jaroszewo Drugie	60,24	-0,51883
Jaworówko	31,55	-0,72508

Kłodzin	195,23	0,451595
Mieścisko	651,19	3,729434
Miłosławice	156,63	0,174105
Mirkowice	66,82	-0,47153
Nieświatowice	21,78	-0,79531
Piastowice	17,7	-0,82465
Płaskowo	141,64	0,066343
Podlesie Kościelne	14,76	-0,84578
Podlesie Wysokie	205,7	0,526863
Popowo Kościelne	220,11	0,630454
Sarbia	310,32	1,278963
Wiele	128,54	-0,02783
Zakrzewo	46,51	-0,61753
Zbietka	214,34	0,588975
Żabiczyn	58,14	-0,53393

Źródło: opracowanie własne

Z informacji dotyczących oceny stanu technicznego materiałów zawierających azbest zawartych w raporcie Elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, jak również z poniższej mapy wynika, że zinventaryzowane materiały posiadają II lub III stopień pilności usunięcia. Oznacza to, że te wyroby zakwalifikowane do II grupy muszą zostać zlikwidowane do 2032 r. (1 802,185 Mg), a te do III grupy – w 2032 r. (288,079 Mg)⁹.

⁹ GeoAzbest <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/raporty.html> [data dostępu: 15.12.2016 r.]

¹⁰ „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mieścisko na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

niż w 2010 r. Przyłączonych do sieci kanalizacyjnej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, w 2015 r. było 590. Wskaźnik ten w przeciągu pięciu lat zwiększył się o 16,1%. W 2015 r.

Udział osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej kształtował się w 2015 r. na poziomie 50,8%. Była to zarazem najwyższa wartość w latach 2010-2015. Z kolei, najniższy wskaźnik osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej odnotowano w 2010 r. Różnica między początkiem, a końcem analizowanego okresu wynosiła 11,7 p.p.

Najwyższymi wskaźnikami w zakresie liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej charakteryzuje się: **Mieścisko, Popowo Kościelne, Żabiczyn.**

Tabela 23. Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej

Miejscowość	W20 - Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej
Budziejewko	-0,30
Budziejewo	-0,30
Gólaszewo	-0,30
Gorzewo	-0,30
Jaroszewo Pierwsze	-0,30
Jaroszewo Drugie	-0,30
Jaworówko	-0,30
Kłodzin	-0,30
Mieścisko	4,35
Miłosławice	-0,30
Mirkowice	-0,30
Nieświastowice	-0,30
Piastowice	-0,30
Płaskowo	-0,30
Podlesie Kościelne	-0,30
Podlesie Wysokie	-0,30
Popowo Kościelne	1,11
Sarbia	-0,30
Wielą	-0,30
Zakrzewo	-0,30
Zbietka	-0,30
Żabiczyn	0,29

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy Mieścisko

Kanalizacje deszczową posiada tylko Mieścisko. Na całe niniejsze uzbrojenie składa się kilka oddzielnych układów. Odprowadzanie wody opadowej z ulic z tej miejscowości zachodzi za

pomocą sześciu separatorów. W przypadku wód opadowych należy dążyć do maksymalnego ich retencjonowania w obrębie tej samej zlewni. Dotyczy to zwłaszcza nowoprojektowanych terenów aktywizacji gospodarczej (obecnie w Mieścisku i Popowie Kościelnym).¹¹

Budynki korzystające z odnawialnych źródeł energii (OZE) znajdują się w Mieścisku, Miłosławicach, Podlesiu Wysokim, Sarbii i Gołaszewie. W pozostałych jednostkach pomocniczych Gminy takich budynków nie ma w ogóle. Są to te sołectwa wykazujące dodatnią wartość wskaźnika W22 (liczba budynków korzystających z OZE).

Tabela 24. Liczba budynków korzystających z OZE

Miejscowość	Liczba budynków korzystających z OZE
Budziejewko	0,49
Budziejewo	0,49
Gołaszewo	-1,30
Gorzewo	0,49
Jaroszewo Pierwsze	0,49
Jaroszewo Drugie	0,49
Jaworówko	0,49
Kłodzin	0,49
Mieścisko	-3,09
Miłosławice	-1,30
Mirkowice	0,49
Nieświastowice	0,49
Piastowice	0,49
Płaskowo	0,49
Podlesie Kościelne	0,49
Podlesie Wysokie	-0,41
Popowo Kościelne	0,49
Sarbia	-2,20
Wielą	0,49
Zakrzewo	0,49
Zbietka	0,49
Żabiczyn	0,49

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy Mieścisko

¹¹ „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mieścisko na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”

6.3. Występowanie obszarów chronionych¹²

Pod względem położenia geograficznego Gmina Mieścisko leży w Podprovincji Pojezierza Południowobałtyckiego w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie, w mezoregionie Pojezierza Chodzieskiego i Pojezierza Gnieźnieńskiego. Najwyższym punktem gminy jest wzniesienie we wsi Gołaszewo (136,8 m n.p.m.).

W obrębie obszaru jednostki wiejskiej dominują piaszczysto-gliniaste utwory akumulacji wodno-lodowcowej, z których zbudowana jest wysoczyzna morenowa oraz ciąg moren czołowych. Utwory akumulacji wodno-lodowcowej występują tylko we fragmentach rynien subglacialnych wykorzystywanych przez rzeki. Z kolei, w dolinach rzek, jak i mniejszych cieków, występują także torfy, muły, mady i piaski akumulacji rzecznej o miąższości do około 5 m.

Gmina Mieścisko jest gminą typowo rolniczą i charakteryzuje się w miarę dobrymi warunkami dla działalności rolniczej. Największa powierzchnia obszaru gminy wiejskiej w 2014 r. przypadła na użytki rolne, a wśród nich na grunty orne (87,26%). Pozostałą część użytków rolnych stanowiły sady, łąki i pastwiska trwałe, grunty rolne zabudowane oraz grunty pod stawami i rowami. Kolejno, teren Gminy Mieścisko w 28,08% pokryty był lasami, zadrzewieniami i zakrzewieniami. Grunty zabudowane i zurbanizowane miały niewielki udział w stosunku do całego terytorium obrębu wiejskiego, tj. 3,36%, czyli 454 ha. Resztę gruntów (292 ha) zajęta była przez wody, nieużytki i tereny różne.

Tabela 25. Struktura użytkowa gruntów Gminy Mieścisko w 2014 r.

rodzaj gruntu	powierzchnia [ha]	udział w całej powierzchni gminy
użytki rolne razem	10 510	77,82%
- grunty orne	9 171	
- sady	51	
- łąki i pastwiska trwałe	1 029	
- zabudowane	176	
- pod stawami i rowami	83	
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	2 250	16,66%
- lasy	2 196	

¹² Opracowano na podstawie: „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Mieścisko na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”, „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Mieścisko – Uwarunkowania” i Bazy Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody – <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> [data dostępu: 16.12.2016 r.]

grunty pod wodami razem	24	0,18%
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	454	3,36%
- tereny mieszkaniowe	56	
- tereny przemysłowe	8	
tereny rekreacji i wypoczynku	16	
- drogi	298	
- kolejowe	42	
użytki ekologiczne	0	0,00%
nieużytki	267	1,98%
tereny różne	1	0,01%
ogółem	13 506 ha	100%

Źródło: opracowanie na podstawie danych BDL GUS

Okolo połowę gruntów ornych stanowią gleby bardzo dobre i dobre, które głównie gromadzą się w części wysoczyznowej gminy. Glebami tymi są: gleby brunatne (właściwe i wylugowane) i czarne ziemie (właściwe i zdegradowane).

W granice Gminy Mieścisko nie wchodzi żaden z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), dlatego też nie zostały na niej wyznaczone obszary wysokiej ochrony. Natomiast zlewnią, na której leży większa część terytorium gminy, jest zlewnia rzeki Wełny przepływająca ze wschodu na północny zachód przez miejscowość Mieścisko. Ważniejszymi jej dopływami na terenie wiejskim jest: rów ze Stępuchowa, rów z Gołaszewa, Kanał Kłodzin, Kanał Ruda-Koźlanka i Kanał Ulga II. Pozostała część gminy (obszar południowo-zachodni) należy do zlewni Małej Wełny, która stanowi dopływ rzeki Wełny (uchodzi do głównego ciek w Rogoźnie). Przy czym dopływem Małej Wełny na terenie Gminy Mieścisko jest Kanał Roszkowo Popowo.

Wodami stojącymi na terenie jednostki wiejskiej są jedynie drobne, naturalne i sztuczne zbiorniki śródpólne i glinianki (oczka) oraz okresowe podmokłości (jeziora nie występują).

Powierzchnia obszarów leśnych w 90% zajęta jest przez typ siedliskowy boru świeżego (sporadycznie występuje też bór mieszany świeży, las mieszany, bór suchy i ols). Drzewostan stanowi głównie sosna z domieszką dębu, olchy, brzozy i świerka.

W Gminie Mieścisko nie ma ustanowionych wielkoprzestrzennych obszarów chronionych w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody. Jedynymi formami ochrony przyrody są pomniki przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytk ekologiczny. Za pomniki przyrody uznano:

- lipę szerokolistną o obwodzie na wysokości pierśnicy 340 cm, rosnąca przy kościele na terenie wsi Popowo Kościelne,
- lipę szerokolistną dwupienną o obwodach na wysokości pierśnicy 420 cm i 405 cm, rosnąca przy kościele na terenie wsi Popowo Kościelne,
- głaz narzutowy (czerwony granit) – Kamień św. Wojciecha – o obwodzie 20,5 m, położony około 300 m na południowy wschód od kościoła w Budziejewku.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy stanowi:

- Park dworski Żabiczyn zajmujący powierzchnię 4,78 ha, którego przedmiotem ochrony jest istniejący w nim drzewostan,
- Park dworski Podlesie Kościelne zajmujący powierzchnię 4,09 ha, którego przedmiotem ochrony jest istniejący w nim drzewostan,
- Park dworski Popowo Kościelne zajmujący powierzchnię 6,25 ha, którego przedmiotem ochrony jest istniejący w nim drzewostan.

Zatwierdzonym użytkiem ekologicznym jest obszar zajęty przez bagna i łąki okresowo zalewane wykazujące duże walory przyrodnicze ze względu na występującą szatę roślinną. Decydującym o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu tej formy ochrony był akt prawny – Uchwała Nr VI/55/2003 Rady Gminy Mieścisko z dnia 24 czerwca 2003 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny terenu o powierzchni 0,28 ha stanowiącego własność Skarbu Państwa będącego w zarządzie Lasów Państwowych. Celem ochrony jest ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.

Na terenie gminy Mieścisko nie ma obszarów włączonych do sieci Natura 2000, w tym obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty projektowanych obszarów specjalnej ochrony siedlisk oraz potencjalnych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty.

6.4.Podsumowanie sfery środowiskowej

Na terenie Gminy Mieścisko rozpoznano wiele miejsc występowania materiałów budowlanych zawierających azbest. Największy ich udział zidentyfikowano w obrębie ośmiu wsi, a zwłaszcza w Mieścisku, Sarbii, Zbietce i Podlesiu Wysokim. Wszystkie wyroby z azbestem stanowią zagrożenie, nie tylko dla ludzi (chorobotwórcze działanie azbestu następuje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu), ale także dla przyrody (ze względu na swoje właściwości i w praktyce niezniszczalność, azbest wprowadzony do środowiska otaczającego człowieka utrzymuje się w nim przez czas nieokreślony).

Źródło: opracowanie własne

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 26. Podsumowanie sfery środowiskowej

Lp.	Sołectwo	W18 - Ilość wyrobów azbestowych [MG]	W20 - Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	W22 - Szacunkowa liczba budynków korzystających z OZE	W25 - Liczba mieszkań niewyposażonych w kanalizację	Suma wskaźnika dla sfery środowiskowej
1	Budziejewko	-0,69553	-0,30	0,49	-0,97	-1,48
2	Budziejewo	-0,95189	-0,30	0,49	-0,13	-0,90
3	Gołaszewo	-0,16787	-0,30	-1,30	-1,45	-3,22
4	Gorzewo	-0,25349	-0,30	0,49	0,35	0,28
5	Jaroszewo Pierwsze	-0,01748	-0,30	0,49	-1,39	-1,22
6	Jaroszewo Drugie	-0,51883	-0,30	0,49	-0,67	-1,00
7	Jaworówko	-0,72508	-0,30	0,49	-0,67	-1,21
8	Kłodzin	0,451595	-0,30	0,49	1,07	1,71
9	Mieścisko	3,729434	4,35	-3,09	-0,37	4,62
10	Miłosławice	0,174105	-0,30	-1,30	1,31	-0,12
11	Mirkowice	-0,47153	-0,30	0,49	0,53	0,24
12	Nieświastowice	-0,79531	-0,30	0,49	0,47	-0,14
13	Piastowice	-0,82465	-0,30	0,49	-0,97	-1,61
14	Pląskowo	0,066343	-0,30	0,49	-1,27	-1,02
15	Podlesie Kościelne	-0,84578	-0,30	0,49	1,07	0,41
16	Podlesie Wysokie	0,526863	-0,30	-0,41	0,35	0,17
17	Popowo Kościelne	0,630454	1,11	0,49	-0,31	1,92

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

18	Sarbia	1,278963	-0,30	-2,20	2,15	0,93
19	Wiela	-0,02783	-0,30	0,49	0,05	0,21
20	Zakrzewo	-0,61753	-0,30	0,49	0,35	-0,08
21	Zbietka	0,588975	-0,30	0,49	1,61	2,39
22	Żabiczyn	-0,53393	0,29	0,49	-1,09	-0,85

Źródło: opracowanie własne

7. Struktura przestrzenno-funkcjonalna

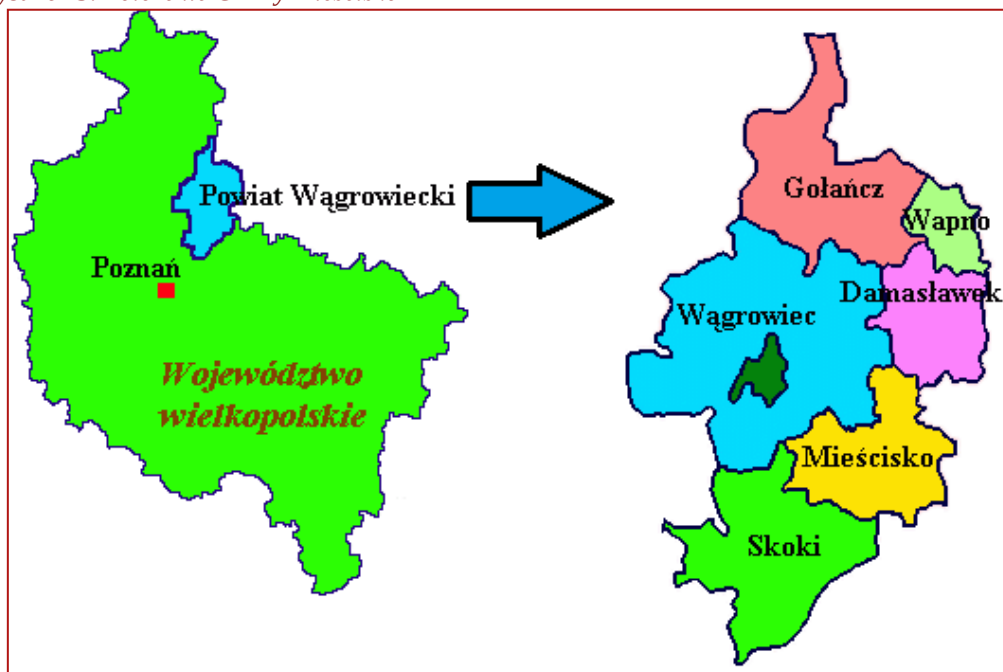
7.1. Położenie Gminy Mieścisko

Gmina Mieścisko położona jest przy północno-wschodniej granicy województwa wielkopolskiego, w południowo-wschodniej części powiatu wągrowieckiego. Zajmuje obszar liczący 13 506 ha (135 km²), co stanowi 12,99% powierzchni powiatu i 0,45% województwa. W obrębie granic gminy skupionych jest 22 sołectw. Podstawową jednostką gminy jest miejscowość Mieścisko.

Jednostka wiejska wyróżnia się rolniczym charakterem osadnictwa. Graniczy ona z następującymi obrębami administracyjnymi:

- od północnego zachodu z gminą Wągrowiec (powiat wągrowiecki),
- od północy z gminą Damasławek (powiat wągrowiecki),
- od wschodu z gminą Janowiec Wielkopolski (powiat żniński województwa kujawsko-pomorskiego),
- od południowego wschodu z gminą Kłecko i Mieleszyn (powiat gnieźnieński województwa wielkopolskiego),
- od zachodu i południowego zachodu z gminą Skoki (powiat wągrowiecki).

Rysunek 5. Położenie Gminy Mieścisko

Źródło: <https://www.osp.org.pl/hosting/mapy/wielkopolskie/wagrowiecki.jpg>, <http://archiwalna.wagrowiec.pl/gif/mapa4.gif> [data dostępu: 16.12.2016 r.]

Gmina Mieścisko znajduje się w zasięgu oddziaływania zurbanizowanego pasma aglomeracji Miasta Poznań, oddalonej (w linii prostej) o około 45 km w kierunku południowo-zachodnim. Poznań jest największym ośrodkiem województwa wielkopolskiego. W stosunkowo bliskim położeniu od terenu omawianej jednostki wiejskiej, znajduje się:

- Wągrowiec oddalony około 10 km w kierunku północno-zachodnim, siedziba powiatu wągrowieckiego;
- Gniezno – oddalone około 28 km w kierunku południowo-wschodnim, siedziba powiatu gnieźnieńskiego;
- Żnin – oddalony około 28 km w kierunku północno-wschodnim, siedziba powiatu żnińskiego w województwie kujawsko-pomorskim;
- Oborniki – oddalone około 36 km w kierunku południowo-zachodnim, siedziba powiatu obornickiego.

Gmina wiejska posiada dostęp do wielu połączeń komunikacyjnych. Na sieć drogową gminy składają się:

- droga wojewódzka nr 190, łączy ze sobą następujące miejscowości: Krajenka, Wysoka, Białośliwie, Szamocin, Margonin, Wągrowiec, Mieścisko, KłECKO i Gniezno;
- 14 dróg powiatowych;
- 252 dróg gminnych.

Przez miejscowość Mieścisko przechodzi nieczynna droga kolejowa numer 385 łącząca Janowiec Wielkopolski Mieścisko Skoki. Miejscowa linia kolejowa została przeznaczona do likwidacji. Najbliższe stacje kolejowe znajdują się w Skokach, Wągrowcu, Gnieźnie, Gołańczy i Rogoźnie.

Komunikację publiczną w Gminie Mieścisko zapewniają autobusy PKS Gniezno i PKS Piła. Dzięki temu przewoźnikowi mieszkańcy mają możliwość dojazdu z Mieściska do Wągrowca średnio trzy razy dziennie (czas jazdy 20 min). Jest jednak niewystarczająca oferta transportu publicznego. Należy mieć zatem na uwadze, by w planowanych działaniach rewitalizacyjnych zaprojektować zadania wspierające rozwiązania komunikacyjne. Połączenia te szczególnie są ważne dla osób, które pracują i uczą się w nadrzędnych ośrodkach administracyjnych.

7.2. Służba zdrowia

Jednym z ważniejszych elementów infrastruktury społecznej jest system ochrony zdrowia. Dostęp do tej infrastruktury zależy szczególnie od liczby instytucji świadczących usługi zdrowotne, ich rozmieszczenia oraz kosztów usług.

Podstawowe potrzeby większości społeczeństwa gminy wiejskiej w zakresie opieki zdrowotnej zaspokaja Ośrodek Zdrowia Lekarzy Rodzinnych zlokalizowany w Mieścisku. Placówka ta obejmuje:

- Gabinet Położnej Środowiskowo-Rodzinnej,
- Gabinet zabiegowy i badań EKG,
- Gabinet Pielęgniarki Środowiskowo-Rodzinnej,
- Gabinet szczepień,
- Poradnię Lekarza Rodzinnego,
- Gabinet Stomatologiczny.

Dodatkowo na terenie Gminy funkcjonuje apteka przy ulicy Kościuszki 7 w Mieścisku.

7.3. Sieć gazowa, ciepłownicza i elektryczna¹³

Przez terytorium przedmiotowej jednostki wiejskiej nie przebiega ogólna sieć gazowa. W 2012 roku rozpoczęto budowę gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Skoki - Kłęcko - Gniezno. Trasa gazociągu przechodzi pod gruntami rolnymi, łąkami i działkami o zabudowie mieszkalnej oraz pod drogami gminnymi w pobliżu dróg powiatowych i drogi wojewódzkiej. Ze względu na to, iż gazociąg stanowi infrastrukturę podziemną, jego budowa nie wpłynie na zmianę sposobu użytkowania gruntów.

Długość czynnej sieci rozdzielczej w ciągu trzech lat (2012-2015) nie uległa zmianie, wynosi ona 4 987 m. W tym samym okresie zmieniała się jednak liczba czynnych przyłączy układu gazowego do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. W 2012 r. było ich 35 sztuk, a trzy lata później – 40 sztuk. Odbiorcami gazu w Gminie Mieścisko w 2015 r. było 11 gospodarstw domowych (40 osób)¹⁴.

¹³ „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Mieścisko na lata 2012-2027”

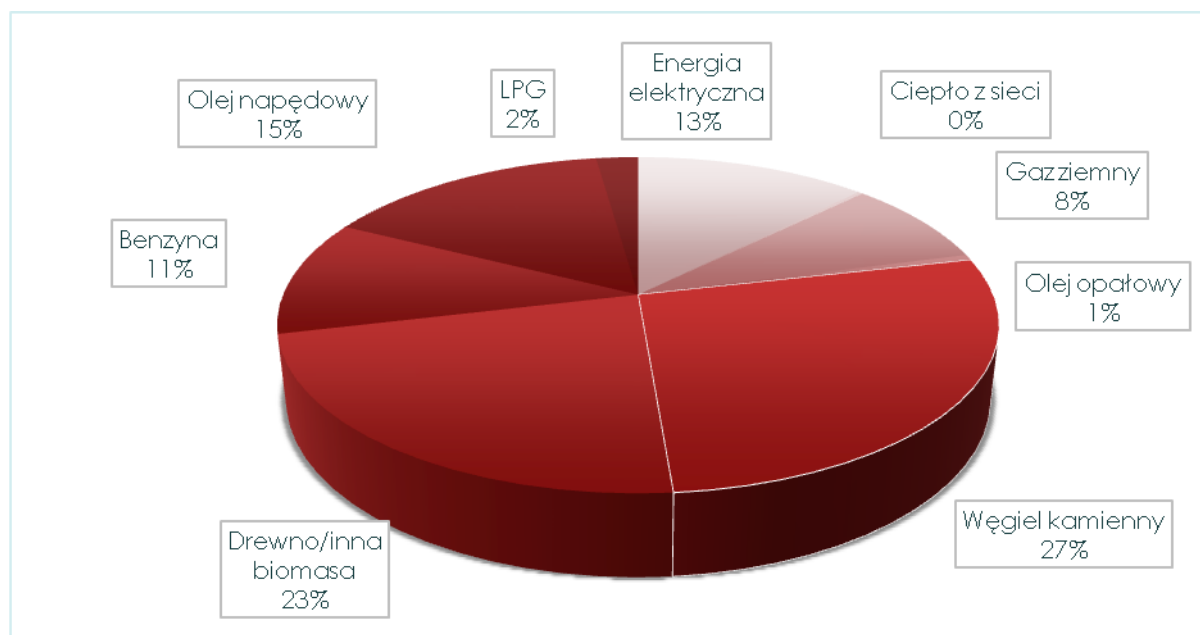
¹⁴ Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Sukcesywna gazyfikacja Gminy Mieścisko przyczynia się do wyeliminowania rozproszonych, nisko sprawnych urządzeń grzewczych, a także do wzrostu lokalnej niezależności energetycznej. Co więcej, proces gazyfikacji pozytywnie wpływa na wzrost atrakcyjności Gminy Mieścisko dla potencjalnych inwestorów z branży rolno-przetwórczej oraz usługowo-turystycznej. Przebieg tego systemu przesyłowego pod poszczególnymi gruntami zwiększy również wartość terenów pod budownictwo jednorodzinne i rekreacyjne.

Sieć ciepłownicza, to infrastruktura techniczna na terenie analizowanej jednostki samorządu terytorialnego, która jest rozwinięta w bardzo niewielkim stopniu. Ogrzewanie budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych, budynków użyteczności publicznej, podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na obszarze jednostki wiejskiej następuje dzięki indywidualnym kotłowniom spalające głównie miał, olej opałowy, drewno oraz za pomocą energii elektrycznej.

Najczęstszym rodzajem paliwa używanym do ogrzewania budynku na terenie gminy jest węgiel kamienny i drewno. Znaczące wykorzystanie tych źródeł ciepła wiąże się z ich łatwą dostępnością, korzystną ceną, a także istotnymi ograniczeniami technicznymi w zakresie zastosowania gazu ziemnego (słabo rozwinięta sieć gazownicza) oraz ciepła sieciowego (brak sieci ciepłowniczej).

Wykres 6. Zużycie energii w gminie (całkowite roczne zużycie na wszystkie potrzeby budynku: urządzenia, ogrzewanie, technologia) w 2014 r.

Źródło: Urząd Gminy Mieścisko – „Bazowa inwentaryzacja emisji CO₂ Gmina Mieścisko” Nuvarro, 2014 r.

Jedyne krótkie odcinki sieci ciepłowniczej na terenie jednostki gminnej istnieją w Mieścisku, Popowie Kościelnym i Żabiczynie. Zarządzane są przez Spółdzielnię mieszkaniową w Popowie Kościelnym. Dzięki tej instalacji technicznej ciepło dostarczane jest do wybranych bloków mieszkaniowych w tych miejscowościach, tj.:

- Popowo Kościelne – 10 budynków,
- Podlesie Kościelne – 1 budynek,
- Mieścisko 2 budynki,
- Żabiczyn – 3 budynki.

Najwyższe wartości wskaźnika w zakresie liczby budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej wyliczono dla jednostki pomocniczej takiej jak: **Popowo Kościelne, Żabiczyn, Podlesie Kościelne, Mieścisko.**

Tabela 27. Liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej

Miejscowość	Liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej
Budziejewko	-0,34
Budziejewo	-0,34
Golaszewo	-0,34
Gorzewo	-0,34
Jaroszewo Pierwsze	-0,34
Jaroszewo Drugie	-0,34
Jaworówko	-0,34
Kłodzin	-0,34
Mieścisko	0,59
Miłosławice	-0,34
Mirkowice	-0,34
Nieświastowice	-0,34
Piastowice	-0,34
Płaskowo	-0,34
Podlesie Kościelne	0,13
Podlesie Wysokie	-0,34
Popowo Kościelne	4,30
Sarbia	-0,34
Wielka	-0,34
Zakrzewo	-0,34
Zbietka	-0,34
Żabiczyn	1,05

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy Mieścisko

Nieistnienie systemu ogrzewania centralnego na pozostałym terytorium Gminy Mieścisko spowodowane szczególnie jest charakterem zagospodarowania terenu, tj. obszar rolniczo-przemysłowy o rozproszonej zabudowie. W związku z tym, realizacja przedsięwzięcia związanego z uruchomieniem przedsiębiorstwa ciepłowniczego obsługującego mieszkańców gminy, byłaby bardzo kosztowna i najprawdopodobniej ekonomicznie nieuzasadniona.

W granicach analizowanej jednostki wiejskiej zlokalizowanych jest 58 stacji transformatorowych 15/04 kV zarządzane przez ENEA Operator Sp. z o. o. Zasilane są one z trzech stacji GPZ (Główny Punkt Zasilania): Gniezno-Winiary, Wągrowiec i Piastowice. Głównym zadaniem niniejszych stacji GPZ jest przetworzenie energii elektrycznej i przekierowanie jej do lokalnej sieci rozdzielczej średniego napięcia. Następnie energia elektryczna dostarczana jest do odbiorców przemysłowych i komunalnych Gminy Mieścisko.

7.4. Sieć wodociągowa

Gmina Mieścisko jest niemalże w całości wyposażona w sieć magistralną i rozdzielczą wodociągów, bazująca na gminnych ujęciach wód podziemnych. Obecnie zaopatrzenie w wodę pochodzi z ujęć znajdujących się w miejscowościach:

- Żabiczyn – ujęcie dostarcza wodę mieszkańcom wsi: Żabiczyn, Żabiczyn-Huby, Wybranówko (w części), Mirkowice, Mirkowiczki, Gorzewo (w części);
- Gołaszewo – ujęcie dostarcza wodę mieszkańcom wsi: Gołaszewo i Gorzewo (w części), Piastowice,
- Popowie Kościelnym – ujęcie dostarcza wodę mieszkańcom wsi: Popowo Kościelne, Sarbia, Płaskowo, Podlesie Wysokie, Budziejewo, Podlesie Kościelne, Jaroszewo Drugie, Wymysłowo, Nieświastowice, Popowo Kolonia oraz dwie wsie Kakulin i Kuszewo leżące w gminie Skoki;
- Miłosławicach – ujęcie dostarcza wodę mieszkańcom wsi: Mieścisko, Miłosławice, Wiela, Jaworówko (w części), Zbietka, Strzeszkowo, Ruda Koźlanka.

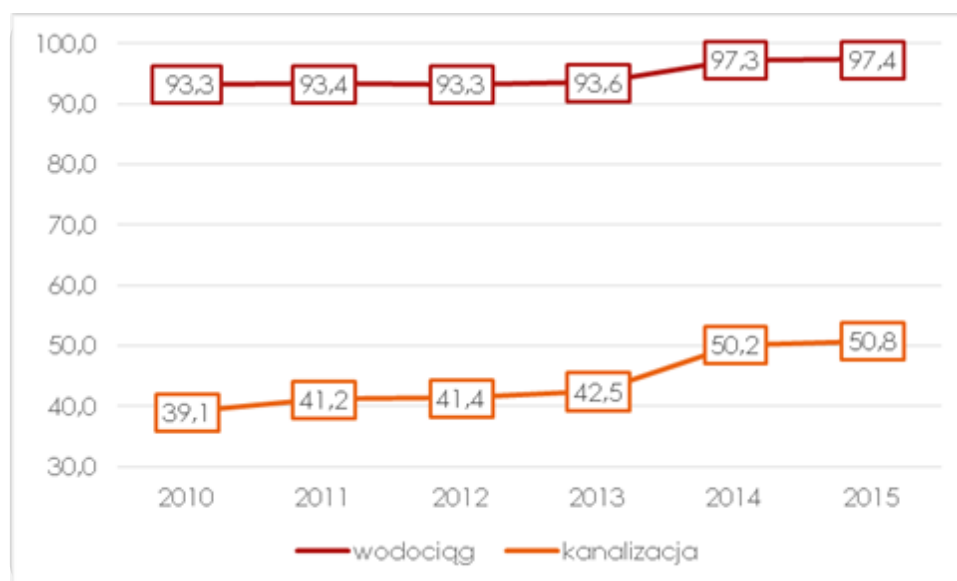
Miejscowości takie jak Kłodzin, Jaroszewo Pierwsze i część Jaworówka są zaopatrywane w wodę ze Stacji Uzdatniania Wody Łopienno (Gmina Mieleszyn) oraz część Jaworówka ze Stacji Uzdatniania Wody Janowiec Wielkopolski.

Sieć wodociągowa na przestrzeni pięciu lat podlegała niewielkiemu rozwojowi. Między 2010 a 2015 r. długość czynnej sieci rozdzielczej – wodociągowej wzrosła jedynie o 0,8% (0,9 km).

Na koniec analizowanego okresu system ten liczył 112,2 km. W 2015 r. sieci wodociągowej towarzyszyło 1 561 przyłączy prowadzących wodę do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W stosunku do 2010 r. ich liczba wzrosła o 6,98%.

Odsetek ludzi korzystający z instalacji wodociągowej przez pierwsze trzy lata badanego okresu utrzymywał się na podobnym poziomie, tj. około 93 %. Po czym w kolejnych dwóch latach odnotowano wzrost wartości tego wskaźnika o 4 punkty procentowe (p.p.) (Wykres 7).

Wykres 7. Korzystający z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Mieścisko w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Znacznie więcej mieszkańców gminy wiejskiej podłączonych jest do sieci wodociągowej niż kanalizacyjnej. Największą przewagę mają osoby mieszkające w Mieścisku, gdzie około 2400 mieszkańców korzysta zarówno z sieci wodociągowej, jak i kanalizacyjnej. Duża liczba osób używająca tych obu systemów mieszka w Popowie Kościelnym i Żabiczynie.

Najwyższymi wskaźnikami w zakresie liczby osób korzystających z sieci wodociągowej charakteryzuje się: **Mieścisko, Popowo Kościelne, Żabiczyn, Sarbia.**

Tabela 28. Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej

Miejscowość	W19 ¹⁵
Budziejewko	-0,49
Budziejewo	-0,35

¹⁵ W19 - Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej

Gołaszewo	-0,15
Gorzewo	-0,28
Jaroszewo Pierwsze	-0,29
Jaroszewo Drugie	-0,43
Jaworówko	-0,45
Kłodzin	-0,17
Mieścisko	4,39
Miłosławice	-0,20
Mirkowice	-0,42
Nieświastowice	-0,28
Piastowice	-0,53
Płaskowo	-0,37
Podlesie Kościelne	-0,19
Podlesie Wysokie	-0,23
Popowo Kościelne	0,88
Sarbia	0,05
Wielą	-0,19
Zakrzewo	-0,37
Zbietka	-0,03
Żabiczyn	0,11

Źródło: Opracowano na podstawie danych Urzędu Gminy Mieścisko

7.5. Podsumowanie sfery przestrzenno-funkcjonalnej

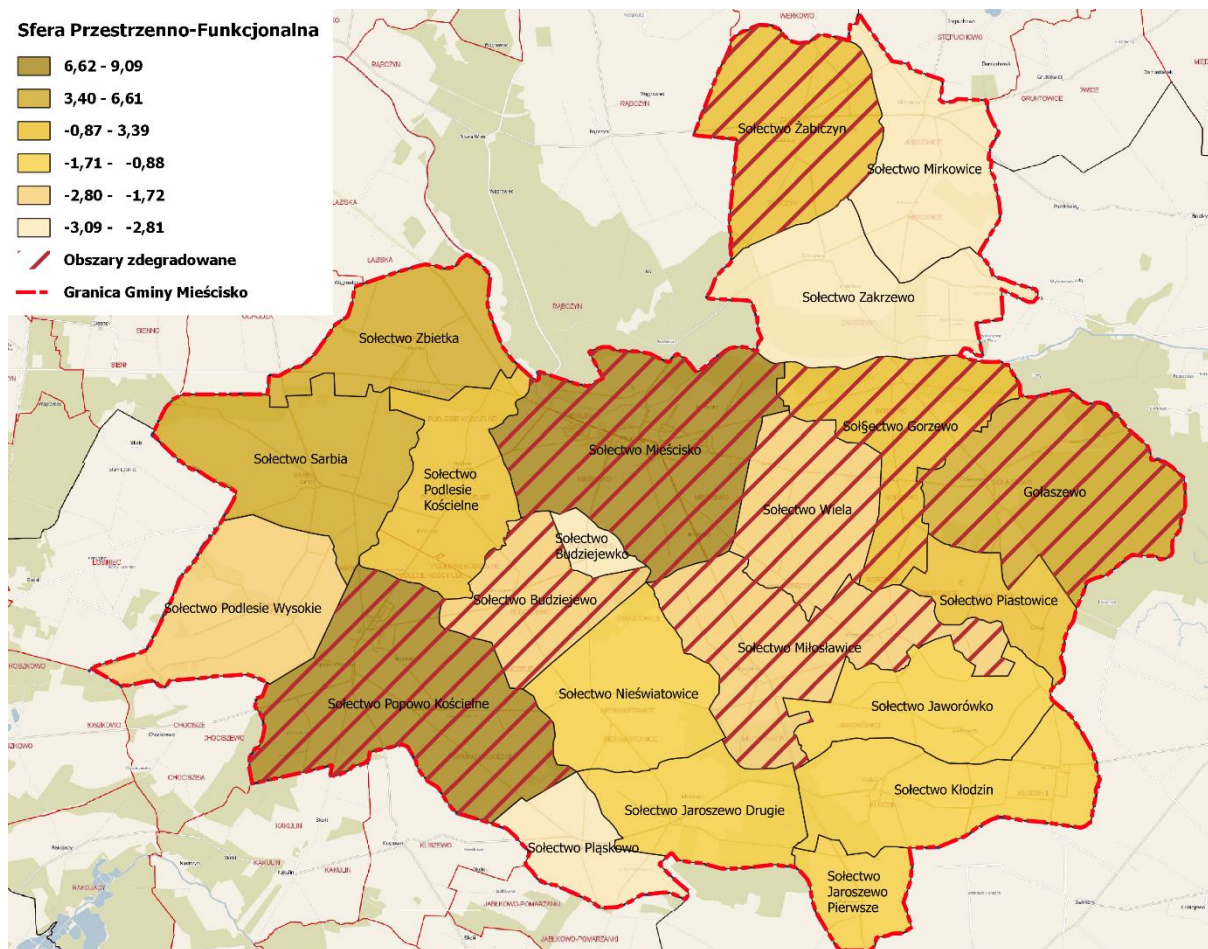
Do największych atutów Gminy Mieścisko należy stosunkowo bliskie położenie z główną aglomeracją województwa wielkopolskiego i zarazem jednym z większych miast w Polsce. Stanowi to potencjał na perspektywiczny rozwój przedmiotowego obszaru samorządu terytorialnego.

Jednak, czynnikami, które inicjują problemy w gminie, to m.in.:

- rozproszona zabudowa,
- powolny rozwój zasobów mieszkaniowych,
- opieka medyczna zapewniona jest tylko przez jeden ośrodek zdrowia.

Przedstawione powyżej dane, powinny zostać uwzględnione podczas projektowania działań re-witalizacyjnych.

Rysunek 6 Mapa podsumowująca sferę przestrzenno-funkcjonalną

Źródło: opracowanie własne

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 29 Podsumowanie sfery przestrzenno-funkcjonalnej

Lp.	Sołectwo	W19 - Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	W21- Liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej	W24- Liczba mieszkań niewyposażonych w wodociąg	W26 - Liczba mieszkań niewyposażonych w łazienkę	W27 - Liczba mieszkań niewyposażonych w WC	Suma wskaźnika Sfery przestrzenno-funkcjonalnej
1	Budziejewko	-0,49	-0,34	-0,75	-0,83	-0,68	-3,09
2	Budziejewo	-0,35	-0,34	-0,75	-0,49	-0,20	-2,11
3	Golaszewo	-0,15	-0,34	2,08	0,55	1,26	3,40
4	Gorzewo	-0,28	-0,34	1,52	-0,83	-0,68	-0,62
5	Jaroszewo Pierwsze	-0,29	-0,34	-0,18	-0,49	-0,20	-1,50
6	Jaroszewo Drugie	-0,43	-0,34	-0,18	-0,49	-0,20	-1,63
7	Jaworówko	-0,45	-0,34	-0,18	-0,49	-0,20	-1,65
8	Kłodzin	-0,17	-0,34	-0,75	0,55	-0,68	-1,39
9	Mieścisko	4,39	0,59	0,39	1,94	-0,68	6,62
10	Miłosławice	-0,20	-0,34	-0,75	-0,83	-0,68	-2,80
11	Mirkowice	-0,42	-0,34	-0,75	-0,83	-0,68	-3,02
12	Nieświastowice	-0,28	-0,34	-0,75	-0,14	-0,20	-1,71
13	Piastowice	-0,53	-0,34	1,52	-0,83	-0,68	-0,87
14	Płaskowo	-0,37	-0,34	-0,75	-0,83	-0,68	-2,97
15	Podlesie Kościelne	-0,19	0,13	-0,18	0,20	0,29	0,25
16	Podlesie Wysokie	-0,23	-0,34	-0,75	-0,49	-0,20	-2,00
17	Popowo Kościelne	0,88	4,30	-0,75	1,94	2,71	9,09

18	Sarbia	0,05	-0,34	1,52	1,94	2,23	5,39
19	Wiela	-0,19	-0,34	-0,75	-0,14	-0,68	-2,09
20	Zakrzewo	-0,37	-0,34	-0,75	-0,83	-0,68	-2,97
21	Zbietka	-0,03	-0,34	2,08	1,94	1,74	5,40
22	Żabiczyn	0,11	1,05	-0,18	-0,49	-0,20	0,30

Źródło: opracowanie własne.

8. Sfera techniczna

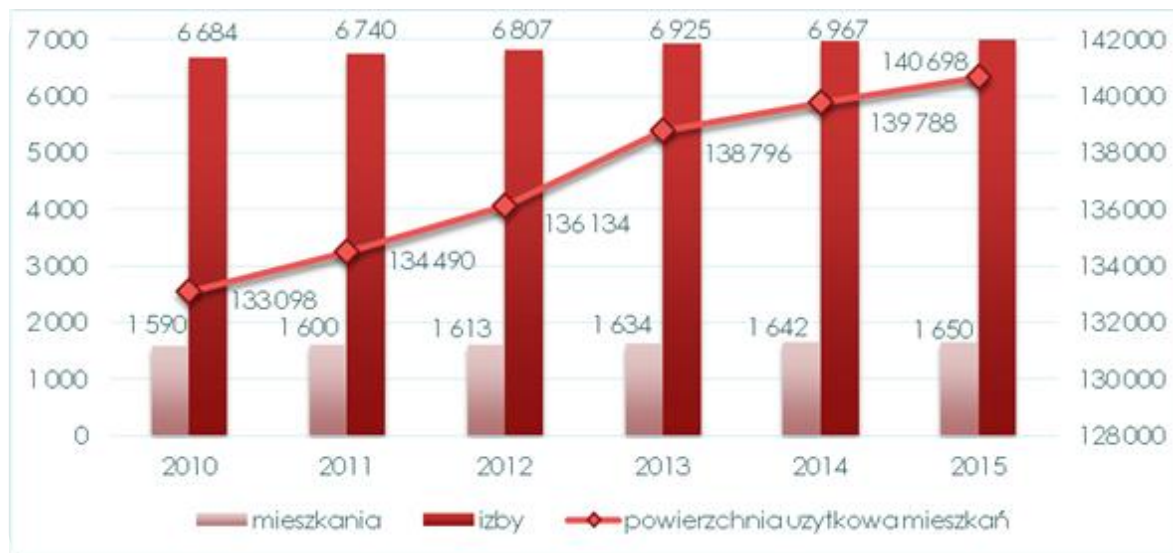
8.1. Zasoby mieszkaniowe¹⁶

W Gminie Mieścisko w 2015 r. znajdowało się 1 124 budynków mieszkalnych, które stanowią 9,49% wszystkich takich obiektów na terenie powiatu wągrowieckiego. Porównując ilość budynków mieszkalnych w omawianej jednostce do ich stanu na pozostałych obszarach wiejskich samorządu terytorialnego, to większy odsetek budynków mieszkalnych posiada tylko gmina wiejska Wągrowiec (20,11%).

Znaczną część zabudowy gminy Mieścisko stanowią domy jednorodzinne i wielorodzinne. Liczne są także budynki usługowe, przemysłowe, jak i zagrodowe.

Na terenie wiejskim w latach 2010-2015 zasób mieszkaniowy zwiększył się nieznacznie. Liczba mieszkań wrosła o 3,64%; na koniec 2015 r. było ich 1 650. Równocześnie zwiększyła się liczba izb, tj. o 4,64% oraz łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (z 133 490 m² w 2010 r. do 140 698 m² w 2015 r.).

Wykres 8. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Mieścisko w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

¹⁶ Opracowano na podstawie danych BDL GUS.

Na koniec analizowanego okresu przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania stanowiła 85,3 m², z czego statystycznie na jedną osobę przypadało 23,2 m². W każdym mieszkaniu były średnio cztery izby, a każda z nich przeciętnie mieściła 0,87 osoby.

Najgorzej na tle wskaźnika w zakresie średniej liczby osób przypadających na jedno mieszkanie, wypadają takie miejscowości gminy Mieścisko jak: **Płaskowo, Podlesie Wysokie, Wiele, Sarbia, Jaroszewo Pierwsze, Gorzewo**. Lepsze warunki mieszkaniowe w tym samym zakresie przypadają na: **Piastowice, Podlesie Kościelne, Żabiczyn, Kłodzin, Mirkowice, Nieświastowice**. Pozostałe jednostki pomocnicze wykazują stosunkowo dobrą sytuację dotyczącą średniej liczby osób przypadających na mieszkanie.

Tabela 30. Średnia liczba osób w mieszkaniu

Miejscowość	W23 - Średnia liczba osób w mieszkaniu
Budziejewko	0,62
Budziejewo	0,67
Golaszewo	-0,47
Gorzewo	0,77
Jaroszewo Pierwsze	0,79
Jaroszewo Drugie	0,62
Jaworówko	0,23
Kłodzin	-0,86
Mieścisko	0,04
Milosławice	-0,37
Mirkowice	-0,76
Nieświastowice	-0,70
Piastowice	-2,05
Płaskowo	1,73
Podlesie Kościelne	-2,00
Podlesie Wysokie	1,40
Popowo Kościelne	-0,39
Sarbia	0,93
Wiele	1,09
Zakrzewo	-0,42
Zbietka	0,42
Żabiczyn	-1,26

Źródło: opracowanie własne

8.2. Zabudowa techniczna

Jedną z ważniejszych gałęzi gospodarki jest budownictwo. Rozwój mieszkalnictwa i działalności gospodarczej w gminie wiejskiej jest uzależniony od zmian demograficznych i poprawy standardów zamieszkania oraz sytuacji ekonomicznej ludności, prowadzonej polityki jednostki samorządu terytorialnego, a także krajowych systemów finansowania budownictwa. Na strukturę infrastruktury technicznej budynków Gminy składają się budynki mieszkalne, obiekty użyteczności publicznej oraz obiekty handlowe, usługowe i przemysłowe.

Ważną częścią infrastruktury technicznej stanowią również miejsca atrakcyjne turystycznie, w tym szczególnie zabytki. Na terenie Gminy Mieścisko znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków¹⁷. Występują one w miejscowościach:

- Budziejewko – kościół parafialny pw. św. Wojciecha i cmentarz kościelny z 1848-58 roku (nr rej.: 727/Wlkp/A z 19.12.2008),
- Budziejewo – dwór, poł. XIX wieku (nr rej.: 350/A z 29.10.1968),
- Gołaszewo – kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. pw. św. Stanisława Biskupa z 1853 r. (nr rej.: 2599/A z 10.07.1996),
- Mieścisko – kościół par. pw. św. Michała Archaniola, koniec XVII, 1875-76 (nr rej.: 1016/A z 11.03.1970),
- Podlesie Kościelne – kościół pw. św. Anny, drewniany z 1712 r. (nr rej.: 2459/A z 10.03.1933) oraz zespół dworski z przełomu XIX/XX wieku (nr rej.: 2156/A z 7.06.1988),
- Popowo Kościelne – kościół par. pw. Zwiastowania NMP, drewniany i cmentarz kościelny, ogrodzenie, mur z bramą (nr rej.: 761/Wlkp/A z 14.03.1933 i z 15.09.2009) oraz zespół dworski z końca XIX (nr rej.: 2099/A z 28.10.1986),
- Sarbia – kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. pw. MB Bolesnej, z 1903-05 roku (nr rej.: 2602/A z 31.07.1996)
- Żabiczyn – park z 1 poł. XIX wieku (nr rej.: 2036/A z 23.12.1985).

Natomiast, w gminnej ewidencji zabytków wpisanych jest łącznie 247 obiektów będących pod opieką Gminy Mieścisko.

¹⁷ Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków woj. wielkopolskiego – stan na 30 września 2016 r., http://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/rejestr-zabytkow/zestawienia-zabytkow-nieruchomych/stan%20na%2030.09.2016/WLK-rej.pdf [data dostępu: 21.12.2016 r.]

Ponadto, w obrębie granic gminy wiejskiej istnieje 9 zabytkowych parków krajobrazowych (na terenie wsi: Budziejewo, Gorzewo, Jaworówko, Nieświastowice, Podlesie Kościelne, Popowo Kościelne, Zakrzewo, Zbietka, Żabiczyn), z czego trzy (tj. Żabiczyn, Podlesie Kościelne i Popowo Kościelne) stanowią zespół przyrodniczo- krajobrazowy. Pozostałe stanowią parki podworskie, a także 23 zabytkowych cmentarzy, w tym: 7 rzymsko-katolickich, 15 ewangelickich i 1 żydowski. Do stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków, należą:

- osada ludności kultury pucharów lejkowatych w Mirkowicach,
- cmentarzysko ludności kultury łużyckiej w Mirkowicach,
- osada ludności kultury łużyckiej w Budziejewie.
- cmentarzysko ludności kultury łużyckiej w Podlesiu Kościelnym

Co więcej, Gmina Mieścisko należy do jednego z najbogatszych, pod względem archeologicznym, obszarów województwa wielkopolskiego. Najstarsze ślady działalności człowieka pochodzą sprzed około 13 500 lat, którymi są obozowiska ludności mezolitycznej. Pozostałości ich bytności odkryto między innymi w okolicach Mirkowic, Popowa Kościelnego i Mieściska¹⁸.

8.3. Podsumowanie sfery technicznej

Do największych atutów Gminy Mieścisko należy atrakcyjne zaplecze dla rozwoju mieszkalnictwa. Jednak, czynnikami, które inicjują problemy w gminie, to m.in.:

- niedostatecznie rozwinięty system kanalizacji
- słabo rozwinięty system gazowniczy,
- bardzo słabo rozwinięta infrastruktura sieci ciepłowniczej – praktykowane jest ogrzewanie indywidualne w kotłowniach, co zwiększa emisję zanieczyszczeń,
- powolny rozwój zasobów mieszkaniowych.

Przedstawione powyżej dane, powinny zostać uwzględnione podczas projektowania działań rewitalizacyjnych.

¹⁸ „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mieścisko na lata 2010-2015 z perspektywą na 2016-2019”

Źródło: opracowanie własne

9. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Mieścisko

Jak wspomniano w rozdziale dot. Metodologii wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji metoda analityczna wyliczania obszarów zjawisk kryzysowych oparta była o standaryzację wskaźników.

W poniższej tabeli przedstawiono obszary kryzysowe w poszczególnych sferach w podziale na sołectwa. Plusem oznaczono negatywną sytuację, natomiast puste pola oznaczają brak sytuacji kryzysowej w danej jednostce¹⁹.

Tabela 31 Wskazanie degradacji w poszczególnych sferach w podziale na sołectwa

Nazwa sołectwa	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzynno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Budziejewko		+			+
Budziejewo	+	+			+
Gołaszewo	+	+		+	
Gorzewo	+	+	+		+
Jaroszewo Pierwsze		+			+
Jaroszewo Drugie		+			+
Jaworówko		+			+
Kłodzin		+	+		
Mieścisko	+		+	+	+
Miłosławice	+	+			
Mirkowice		+	+		
Nieświastowice		+			
Piastowice		+			
Płaskowo		+			+

¹⁹ Za sytuację kryzysową uznano wskaźnik degradacji dla sfery powyżej 0.

Podlesie Kościelne		+	+	+	
Podlesie Wysokie		+	+	+	
Popowo Kościelne	+		+		+
Sarbia		+	+	+	+
Wielą	+	+	+		+
Zakrzewo		+			
Zbietka		+	+	+	+

Źródło: opracowanie własne

Podsumowanie przeprowadzonej analizy stanowi sumaryczny wskaźnik całkowity, stanowiący sumę wszystkich wskaźników sumarycznych zgodnie z następującymi wagami: 60% wskaźnika sumarycznego społecznego +10% wskaźnika sumarycznego sfery technicznej + 10% wskaźnika sumarycznego sfery środowiskowej +10% wskaźnika sumarycznego sfery przestrzenno-funkcjonalnej +10% wskaźnika sumarycznego sfery gospodarczej. Szczegółowe informacje zawiera tabela poniżej.

Tabela 32 Wskaźnik sumaryczny uwzględniający wszystkie sfery

SOŁECTWO	WARTOŚĆ WSKAŹNIKA
Mieścisko	34,43
Popowo Kościelne	9,52
Budziejewo	4,55
Wielą	2,23
Żabiczyn	1,15
Sarbia	0,71
Gołaszewo	0,19
Miłosławice	0,17
Gorzewo	0,17
Zakrzewo	-0,56
Zbietka	-1,47
Nieświastowice	-1,56
Jaroszewo Drugie	-1,83
Podlesie Wysokie	-3,41
Podlesie Kościelne	-4,30
Kłodzin	-4,36
Jaworówko	-4,55
Mirkowice	-4,88
Budziejewko	-5,99

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Jaroszewo Pierwsze	-6,06
Piastowice	-6,99
Płaskowo	-7,16

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie powyższych informacji jako obszar zdegradowany wyznaczono sołectwa takie jak:

- Mieścisko,
- Popowo Kościelne,
- Budziejewo,
- Wiela,
- Żabiczyn,
- Miłosławice,
- Gołaszewo,
- Gorzewo.

Sołectwa te zamieszkuje 4360 mieszkańców, co stanowi 71,14% mieszkańców gminy.

10. Charakterystyka obszaru rewitalizacji

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji i *Zasadami programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020* za obszar rewitalizacji uznać można teren obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się występowaniem zjawisk negatywnych. Może być on podzielony na podobszary, które nie posiadają ze sobą wspólnych granic, jednak nie mogą obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez 30% jej mieszkańców.

W związku z faktem, iż obszar zdegradowany przekracza wskaźniki ustawowe przewidziane dla obszaru rewitalizacji, obszary te zostały wyznaczone w sposób mający na celu uwzględnienie szczególnego znaczenia dla rozwoju lokalnego wybranego obszaru. Obszar rewitalizacji na obszarze Gminy Mieścisko został wybrany na podstawie wskaźników, diagnozy społeczno-gospodarczej, przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz wiedzy i doświadczenia osób zaangażowanych w proces powstawania dokumentu. Na tej podstawie wyznaczono obszar rewitalizacji, który stanowią 3 sołectwa (z 22), tj. **Mieścisko, Popowo Kościelne i Gołaszewo**.

Wyodrębniony obszar rewitalizacji na terenie Gminy Mieścisko charakteryzuje się występowaniem przede wszystkim problemów społecznych, w tym: ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, niepełnosprawność, bezrobocie, a także kradzieże i incydenty przemocy domowej. Oprócz tych trudności licznie występują degradacje z zakresu strefy przestrzenno-funkcjonalnej związanej z infrastrukturą techniczną, urządzeniami sanitarnymi i strukturą mieszkalno-techniczną.

Łącznie obszar rewitalizacji zajmuje 287,51 ha, co stanowi 2,2% powierzchni Gminy, a zamieszkuje go 1838 mieszkańców, co stanowi 29,77% mieszkańców całej Gminy.

10.1. Podobszar I – Mieścisko

Podobszar I zlokalizowany jest na terenie Sołectwa Mieścisko. Zajmuje on 84,9 ha powierzchni tej jednostki pomocniczej, co stanowi 0,63% terytorium całej Gminy. Na wyznaczonym terenie mieszka 1209 osób.

Podobszar I – Mieścisko, na tle pozostałych terenów Gminy, wyróżnia się przede wszystkim najwyższą kumulacją zjawisk kryzysowych w zakresie sfery społecznej. Głównym problemem

dotykającym mieszkańców jest bezrobocie. Osoby zmagające się z brakiem pracy, to najczęściej te, które:

- są bez doświadczenia zawodowego i/lub bez kwalifikacji zawodowych,
- są przed 30 rokiem życia lub powyżej 50 roku życia,
- są bez pracy od ukończenia szkoły w okresie do 12 miesięcy
- wychowują dzieci w wieku do 6 lat,
- pozostają przez dłuższy czas bez zatrudnienia,
- nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (dot. kobiet).

Wśród mieszkańców Podobszaru I – Mieścisko, występuje najliczniejsza grupa osób, która wychowuje samotnie dzieci, a także grupa korzystająca z pomocy społecznej z wyniku ubóstwa, bezradności w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych, nadużywania alkoholu, niepełnosprawności.

W aspekcie negatywnych zjawisk społecznych, analizowany teren charakteryzuje się występowaniem największej liczby przestępstw głównie dotyczące kradzieży. Co więcej, częstymi wykroczeniami są także akty przemocy domowej.

Podłożem destrukcyjnego zachowania mieszkańców Podobszaru I niewątpliwie jest słabo rozwinięta działalność organizacji pozarządowych, co potwierdza przeprowadzona w niniejszym dokumencie diagnoza²⁰ obszaru Gminy Mieścisko. Działanie większej liczby różnego rodzaju instytucji (stowarzyszenia, kluby itp.) dałyby szansę lokalnej ludności prowadzenia aktywniejszego życia publicznego.

Drugim problemem bierności tych osób jest stosunkowo mała liczba miejsc charakteryzujących się odpowiednio zagospodarowaną przestrzenią (wypoczynkową i/ lub rekreacyjno-sportową), gdzie organizowane mogły być spotkania integracyjne, jak np. festyny, zawody sportowe, zajęcia rekreacyjne itp.

Na zdegradowanie Podobszaru I wpływa także stan jakości infrastruktury techniczno-sanitarnej. Do dzisiaj niektóre mieszkania na terenie Mieściska nie mają podłączenia do wodociągu i nie są wyposażone w toalety. Ponadto, zaniedbana jest także sfera środowiskowa stale zubo-

²⁰ Diagnoza Gminy Mieścisko służąca wyznaczeniu w jej granicach obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

żana przez niszczącą działalność ludzi. Między innymi środowisko naturalne (a zwłaszcza powietrze) zanieczyszczane jest przez materiały zawierające azbest, który wpływa negatywnie również na stan zdrowia mieszkańców²¹. Powodem złego stanu środowiska, może być także znikomy udział obszarów zieleni w obrębie Mieściska. Tereny zieleni stanowią bowiem bardzo ważny element w środowisku otaczającym człowieka. Pełnią one funkcje zarówno estetyczne, rekreacyjne, jak i zdrowotne lub osłonowe²².

10.2. Podobszar II – Popowo Kościelne

Przeprowadzona diagnoza umożliwiła zidentyfikować kolejny teren w Gminie Mieścisko, który na jej tle wyróżnia się występowaniem wielu zjawisk kryzysowych. Terenem tym jest Podobszar II – Popowo Kościelne, zajmujący 63,71ha (tj. 0,47% powierzchni całej Gminy) i zamieszkany przez 436 mieszkańców.

Na degradację Podobszaru II największy wpływ ma czynnik społeczny. Lokalna ludność charakteryzuje się ogólną niezaradnością życiową. Potwierdzeniem tego są przede wszystkim dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Mieścisku. Ich analiza wykazała, iż duża liczba osób mieszkających na niniejszym podobszarze, wspierana jest przez niniejszą jednostkę działającą w systemie pomocy społecznej. Świadczenia udzielane są osobom z Podobszaru II najczęściej z powodu ubóstwa, nieradzenia sobie w opiece i wychowaniu dzieci, a także w kontekście alkoholizmu i niepełnosprawności.

Podobnie jak w Podobszarze I, tak i w Podobszarze II – Popowo Kościelne mieszkają osoby bezrobotne. Przyczynami nie podejmowania przez nich pracy są różne, w tym:

- brak doświadczenia zawodowego i/lub brak kwalifikacji zawodowych,
- wiek (głównie osoby będące przed 30 rokiem życia i/ lub powyżej 50 roku życia),
- okres do 12 miesięcy od ukończenia szkoły,
- wychowywanie dzieci w wieku do 6 lat,
- długotrwałe bezrobocie,
- niepodjęcie zatrudnienia przez kobiety po urodzeniu dziecka.

²¹ Azbest ma działanie chorobotwórcze poprzez wdychanie jego włókien zawieszonych w powietrzu. Związek ten, może być także obecny w wodzie, napojach i pokarmach, skąd przenika do organizmu człowieka (<http://www.polskabezazbestu.pl/szkodliw.html> – dostęp dnia 31.01.2017 r.)

²² <http://www.gdos.gov.pl/wyjasnienie-definicji-tereny-zieleni-i-zadrzewienia> [z dnia 31.01. 2017 r.]

Kolejnym motywem załamania sfery społecznej na analizowanym terenie, niewątpliwie jest brak działalności organizacji zrzeszających mieszkańców Popowa Kościelnego. Niewystępowanie instytucji kultury i/ lub sportowo-rekreacyjnych, sprawia iż osoby popadają w niechęć do indywidualnej aktywności, a co więcej do współuczestniczenia w życiu publicznym.

Oprócz nieistnienia organizacji aktywujących lokalną ludność, mieszkańcy niniejszego sołectwa mają też utrudniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej. Najbliższa placówka służby zdrowia i apteka zlokalizowana jest w Mieścisku.

Nieodpowiednie wyposażenie struktury technicznej, to następny powód degradujący przestrzeń Popowa Kościelnego. Duża liczba mieszkań w tym sołectwie bowiem nadal nie posiada łazienki i WC oraz podłączenia do kanalizacji. Brak sprawnie funkcjonującej sieci sanitarnej niekorzystnie oddziałuje na środowisko naturalne.

Na zanieczyszczenie przyrody (głównie atmosfery) mają również zalegające na terenie Podobszaru II znaczne ilości wyrobów azbestowych oraz brak zastosowania odnawialnych źródeł energii (OZE).

Co więcej, terytorium Popowa Kościelnego, jak i całej Gminy Mieścisko charakteryzuje się bardzo małym stopniem zalesienia i zakrzewienia.

10.3. Podobszar III – Gołaszewo

Trzecią przestrzenią, która wymaga ożywienia jest Podobszar III. Jednak, w odróżnieniu od dwóch poprzednich terenów zdegradowanych, Podobszar III obejmuje powierzchnię całej jednostki pomocniczej Gminy Mieścisko, jaką jest Sołectwo Gołaszewo (138,9 ha, tj. 1,03% pow. gminy).

Społeczność analizowanego terenu liczy 193 mieszkańców. Wśród nich są także osoby, które są pod opieką pomocy społecznej. Korzystają oni ze wsparcia głównie ze względu na życie w ubóstwie oraz swoją niepełnosprawność. Z kolei, zjawisko bezrobocia szczególnie dotknął osoby, które:

- nie posiadają doświadczenia zawodowego,
- są przed 30 rokiem życia,
- w okresie do 12 miesięcy od ukończenia szkoły nie powzięły pracy,
- wychowują dzieci w wieku do 6 lat,
- po urodzeniu dzieci (kobiety) nie podjęły zatrudnienia

Gołaszewo jest jednostką, gdzie nie funkcjonują jednostki samorządowe ani pozarządowe. Brak jest placówki wychowawczo-edukacyjnej, służby zdrowia, organizacji prowadzących działalność kulturalną, sportowo-rekreacyjną i in. Jedynym miejscem integracji ludności była świetlica wiejska, która jednak ze względu na zły stan techniczny decyzją Inspektora Nadzoru Budowlanego została zamknięta.

Bierność lokalnej ludności ma swoje odzwierciedlenie również w sferze gospodarczej. Przeprowadzona diagnoza wykazała, że na terenie omawianej jednostki pomocniczej Gminy Mieścisko, jest bardzo słabo rozwinięta działalność gospodarcza.

W dodatku, teren Gołaszewa nie posiada uzbrojenia w urządzenia sieci kanalizacyjnej i ciepłowniczej. Efektem braku niniejszych systemów infrastruktury technicznej jest większe zanieczyszczenie środowiska naturalnego. Brak kanalizacji powoduje dostawanie się zanieczyszczeń bytowo-sanitarnych przede wszystkim do wód powierzchniowych i podziemnych, natomiast brak sieci ciepłowniczej oznacza, iż gospodarstwa domowe ogrzewane są dzięki indywidualnym źródłom ciepła (np. kotłownie), niestety często paliwem grzewczym są śmieci, czego efektem jest emisja zanieczyszczeń do atmosfery.

Innymi czynnikami degradującymi przyrodę jest niewielka liczba budynków korzystających z OZE (2 budynki). Co gorsza, wiele z nich na terenie Gołaszewa posiada materiały zawierające azbest. Związek ten negatywnie wpływa na zdrowie ludzi. Między innymi z tego względu, został narzucony władzom samorządowym obowiązek usunięcia wszystkich wyrobów azbestowych do 2032 roku. Znikomy udział obszarów przyrodniczych (w tym prawnie chronionych), to kolejny czynnik złej sytuacji w Podobszarze III. Wszystkie te negatywne zjawiska przestrzenno-przyrodnicze potwierdza dokonana diagnoza sfery środowiskowej.

11. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Na podstawie przeprowadzonej delimitacji służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, zdiagnozowanych problemów i potencjałów, a także z uwzględnieniem głosów mieszkańców stworzony został planowany efekt rewitalizacji. Określa on w sposób wyczerpujący wizerunek obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu na nim zaplanowanych działań. Przewiduje się, że będzie charakteryzował się on **zadbana i uporządkowaną przestrzenią publiczną** atrakcyjną zarówno dla mieszkańców jak i dla turystów, dzięki dobrze zaprojektowanym projektom mających na celu eliminację zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, podwyższy się standard życia, zmniejszy się poziom ubóstwa, bezrobocia i przestępczości. Mając na celu kompleksowe ujęcie rewitalizacji interwencją objęte zostaną również pozostałe sfery, takie jak gospodarcza, techniczna, przestrzenno-funkcjonalna i środowiskowa.

**Mieścisko,
Popowo
Kościelne i
Gołaszewo
po
zakończeniu
procesu
rewitalizacji:**

obszarem na którym **przeciwdziała się problemowi wykluczenia społecznego**, likwidując jego przyczyny,

miejszem, charakteryzującym się **uporządkowaną przestrzenią publiczną**, atrakcyjnym dla mieszkańców i turystów,

będą obszarem o dobrych **dla rodzin** warunkach rozwojowych,

miejszem, na którym zmniejszeniu ulegnie poziom bezrobocia, **wsparciem** zostaną objęte **osoby uzależnione, ubogie, niepełnosprawne**,

charakteryzować się będzie **zintegrowaną społecznością lokalną**, która będzie pielęgnowała **wspólne wartości** i realizowała działania na **rzecz rozwoju prospołecznego**,

na terenie których, poprzez stworzenie **nowych warunków** infrastrukturalnych i przestrzennych **dla rozwoju działalności gospodarczej, ożywieniu** ulegnie **lokalna gospodarka** - dzięki czemu powstaną **nowe miejsca pracy**,

miejszem charakteryzującym się dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczną,

obszarem, na terenie którego **wzrośnie poczucie bezpieczeństwa** zarówno w wymiarze **społecznym** (spadek przestępczości), jak i w **pozostałych sferach** (zabezpieczenie budowli wymagających modernizacji, likwidacja barier architektonicznych).

12. Cele rewitalizacji i kierunki działań

W ramach przeprowadzenia procesu ożywienia obszarów wyznaczonych w procesie diagnozy, zaproponowano cele rewitalizacji w zakresie pięciu sfer obejmujące kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe.

Cele rewitalizacji, przedstawione poniższej tabeli, określone zostały przede wszystkim na podstawie przeprowadzonej w ramach Programu Rewitalizacji diagnozy społeczno-gospodarczej. Wytyczne założenia wyrażają zamierzony w wizji stan docelowy odnoszący się do obszarów rewitalizacji. Niemniej jednak, spełnienie wytycznych w niniejszym dokumencie wpłynie pozytywnie na cały teren Gminy Mieścisko.

Do poszczególnych celów rewitalizacji dodatkowo wyznaczono kierunki działań. W wyniku ich realizacji mają zostać wyeliminowane bądź ograniczone występujące na Podobszarze I, II i III zjawiska kryzysowe.

Tabela 33. Cele rewitalizacji i kierunki działań zaproponowane w ramach Programu Rewitalizacji

	Cele rewitalizacji	Kierunki działań			
SFERA SPOŁECZNA	1. Wspieranie aktywności lokalnej społeczności do indywidualnego działania i współuczestniczenia w życiu publicznym	1.1. Pozyskanie środków finansowych na powstanie organizacji samorządowych (placówki wychowawczo-edukacyjne, biblioteki itp.) i pozarządowych (stowarzyszenia, kluby sportowe, koła zainteresowań).	1.2. Organizowanie zajęć, szkoleń i warsztatów dla osób dorosłych zwiększające ich wiedzę i doświadczenie, dzięki czemu zwiększą swoją szansę na podjęcie pracy.	1.3. Podniesienie poczucia bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.	1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
SFERA GOSPODARSTWA	2. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców obszaru rewitalizacji.	2.1. Stworzenie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej oraz wspieranie prowadzenia działalności gospodarczej.	2.2. Tworzenie nowych miejsc pracy, poprzez zakładanie samorządowych lub prywatnych instytucji.		

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	3. Zaaranżowanie przyjaznej mieszkańcom przestrzeni publicznej.	3.1. Uporządkowanie zdegradowanych terenów przestrzeni publicznej.	3.2. Tworzenie miejsc do wypoczynku oraz uprawiania sportu i rekreacji.	3.3. Poprawa dostępności do podstawowych usług społecznych (placówki służby zdrowia, apteki, szkoły itp.).
SFERA TECHNICZNA	4. Poprawa funkcjonalności zabudowy technicznej.	4.1. Przystosowanie obiektów służących integracji społecznej.	4.2. Modernizacja budowli zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców.	4.3. Likwidowanie barier architektonicznych, które uniemożliwiają lub utrudniają poruszanie się osobom starszym lub/ i niepełnosprawnym.
SFERA ŚRODOWISKOWA	5. Eliminacja czynników wpływających na degradację środowiska	5.1. Usuwanie materiałów zawierających azbest w celu uniknięcia zwiększenia zachorowalności (w szczególności na choroby układu oddechowego).	5.2. Zabezpieczenie zbiorników sanitarnych w indywidualnych gospodarstwach przed wyciekaniem ścieków do wód powierzchniowych.	5.3. Zagospodarowanie zielenią wolnych przestrzeni między zabudowaniami oraz uporządkowanie już istniejących terenów zieleni.

Źródło: Opracowanie własne

13. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

13.1. Lista projektów podstawowych

1. Modernizacja budynku po byłym Posterunku Policji i jego adaptacja na Ośrodek Pomocy Społecznej.

Lokalizacja: Mieścisko, ul. Janowiecka 2 dz. nr 280/1

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Budynek po byłym Posterunku Policji wymaga kompleksowej termomodernizacji. Wynika to ze złego stanu technicznego budynku, stolarki okiennej i drzwiowej oraz braku ocieplenia budynku.

Zakres realizowanych działań: Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania oraz systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej, ocieplenia ścian zewnętrznych oraz dachu, modernizacja systemu oświetlenia, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, prace wykończeniowe. Dodatkowo planuje się wyposażenie pomieszczeń oraz ich pełną adaptację na działalność Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ponadto projekt przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa w Gminie Mieścisko, ponieważ w modernizowanym budynku planuje się zaadaptowanie pomieszczenia dla dyżurnych Policji.

Szacowana wartość projektu: 694 298,70 zł

Źródło finansowania: WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.

Planowany termin realizacji: 2019 - 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia: Realizacja projektu przyczyni się do zmniejszenia strat ciepła obiektu, ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz zmniejszenia kosztów użytkowania budynków użyteczności publicznej. Modernizowany budynek zostanie zaadaptowany na siedzibę Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pomieszczenie dyżurnych Policji.

WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba zrewitalizowanych budynków	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				

Liczba użytkowników nowej siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej	Os.	0	800	Dane OPS
Koszt utrzymania budynku	%	100%	90%	Dane dotyczące kosztów utrzymania budynku

Powiązanie z celami programu:

Dotarcie z pomocą społeczną do wszystkich osób, a zwłaszcza do tych, które ze względu na poczucie wstydu, nie zgłaszają się do odpowiednich instytucji działających w zakresie wsparcia społecznego.

2. Budowa Ośrodka Zdrowia

Lokalizacja: Mieścisko, ul. Kościuszki 7

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko, dz. nr 529/5

Opis stanu istniejącego: Budynek Ośrodka Zdrowia Lekarzy Rodzinnych w Mieścisku jest nieprzystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, co znacznie utrudnia tym osobom dostęp do podstawowej opieki medycznej.

Zakres realizowanych działań:

Zakres realizowanych działań zawierać będzie:

- Budowę nowego obiektu
 - prace budowlane związane z budową budynku,
 - prace wykończeniowe związane z instalacjami: gazową, elektryczną, kanalizacyjną.

Szacowana wartość projektu: 1 500 000,00 zł

Źródło finansowania: WRPO 2014+, działanie 9.2

Planowany termin realizacji: 2019 - 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				

Liczba wybudowanych budynków	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników nowego budynku	Os.	0	1000	Statystyki Ośrodka Zdrowia
Liczba zadowolonych niepełnosprawnych użytkowników nowego budynku	Os.	0	90	Ankieta

Powiązanie z celami programu:

Polepszenie dostępności do podstawowych usług społecznych (placówki służby zdrowia, apteki, szkoły itp.).

Likwidowanie barier architektonicznych, które uniemożliwiają lub utrudniają poruszanie się osobom starszym, niepełnosprawnym i prowadzące wózek z dziećmi.

3. Rewitalizacja stadionu sportowego w Mieścisku

Lokalizacja: Mieścisko

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Większa część obiektów istniejącego stadionu przeznaczone są w całości do rozbiórki. Rozbiórce przede wszystkim podlega nawierzchnia stadionu.

Zakres realizowanych działań:

W ramach niniejszego działania planuje się:

- modernizację nawierzchni zielonej boiska,
- montaż systemu nawadniającego,
- modernizację bieżni.

Szacowana wartość projektu: 250 000,00 zł

Źródło finansowania: WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.

Planowany termin realizacji: 2019 - 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych	Szt.	0	1	Protokół odbioru
Powierzchnia zmodernizowanej nawierzchni boiska	a	0	18,690	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba osób korzystających z odnowionego stadionu	Os.	0	200	Statystyki stadionu

Powiązanie z celami programu:

Uporządkowanie terenów zdewastowanych i przywrócenie dawnych lub nadanie im nowych funkcji. Tworzenie miejsc odpowiednich do wypoczynku i uprawiania sportu i rekreacji. Budowa różnego typu obiektów, które będą służyć integracji społecznej (w tym mieszkańcy i turyści).

4. Budowa sali sportowej w Mieścisku

Lokalizacja: Mieścisko, działka nr 1037/2

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Baza sportowo-rekreacyjna na terenie Gminy Mieścisko jest ograniczona. Obserwowany jest brak nowoczesnej, w pełni wyposażonej Sali sportowej, w której mogłyby się odbywać liczne wydarzenia i zawody sportowe.

Zakres realizowanych działań: Prace budowlane związane z budową budynku oraz prace wykończeniowe związane z instalacjami wewnętrznymi, w tym:

- Roboty instalacyjne zewnętrzne,
- Roboty ziemne i fundamentowe,
- Prace ustawienia stanu surowego Sali wraz z zapleczem sanitarnym,

- Roboty wykończeniowe Sali wraz z zapleczem sanitarnym,
- Montaż instalacji wewnętrznych (instalacje elektryczne, wentylacja, c.o., woda, przyłącze kanalizacyjne),
- Montaż nagłośnienia,
- Wyposażenie Sali.

Szacowana wartość projektu: 5 247 096,78 zł

Źródło finansowania: WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.

Planowany termin realizacji: 2019 - 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba wybudowanych obiektów sportowych	szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba osób korzystających z sali sportowej	os.	0	200	Statystyki sali sportowej

Powiązanie z celami programu:

Tworzenie miejsc odpowiednich do wypoczynku i uprawiania sportu i rekreacji. Budowa różnego typu obiektów, które będą służyć integracji społecznej (w tym mieszkańcy i turyści).

5. Zagospodarowanie obszaru przy cmentarzu w Mieścisku

Lokalizacja: Mieścisko, działka nr 89

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Cmentarz zlokalizowany jest przy ul. Wągrowieckiej. W otoczeniu cmentarza nie ma parkingu, co znacznie utrudnia komunikację mieszkańców, w tym osobom

niepełnosprawnym. Droga prowadząca do cmentarza jest jedynie drogą gruntową, nieutwardzoną. W okresach, gdzie wilgotność powietrza oraz poziom opadów jest wysoki teren wokół cmentarza uniemożliwia komunikację po nim.

Zakres realizowanych działań:

W ramach realizacji projektu planuje się:

- Wybudowanie ogólnodostępnych miejsc parkingowych, w miejscu istniejącego niezagospodarowanego terenu
 - W tym: zapewnienie miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych,
- Utwardzenie nawierzchni
- Montaż oświetlenia

Szacowana wartość projektu: 350 000,00 zł

Źródło finansowania: WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.

Planowany termin realizacji: 2019 - 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba utworzonych parkingów	Szt.	0	1	Protokół odbioru
Liczba utworzonych alei	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników zagospodarowanego obszaru	Os.	0	150	Badanie terenowe

Powiązanie z celami programu:

Likwidowanie barier architektonicznych, które uniemożliwiają lub utrudniają poruszanie się osobom starszym, niepełnosprawnym i prowadzące wózek z dziećmi.

Zagospodarowanie zielenią wolnych przestrzeni między zabudowaniami oraz uporządkowanie terenów zieleni już istniejących.

6. Rewitalizacja dworca w Mieścisku oraz linii kolejowej na ścieżkę rowerową

Lokalizacja: Mieścisko, Gorzewo, Gołaszewo, Popowo Kościelne

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Tereny pokolejowe na terenie Gminy Mieścisko charakteryzują się znacznym stopniem degradacji. Wpływa to przede wszystkim na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Zakres realizowanych działań: Zagospodarowanie byłej linii kolejowej na ścieżkę rowerową oraz rewitalizacja dworca w Mieścisku na dom dziennego pobytu seniora oraz bistro. Na terenie dworca planuje się także stworzenie przystani rowerowej wraz z wypożyczalnią rowerów.

Szacowana wartość projektu: 2 946 000,00 zł

Źródło finansowania: WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.

Planowany termin realizacji: 2019 - 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Powierzchnia zagospodarowanego terenu	m ²	0	1 500	Protokół odbioru
Długość powstałej ścieżki rowerowej	km	0	7	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników utworzonej infrastruktury	os.	0	500	Badania terenowe

Powiązanie z celami programu:

Uporządkowanie terenów zdewastowanych i przywrócenie dawnych lub nadanie im nowych funkcji

Tworzenie miejsc odpowiednich do wypoczynku i uprawiania sportu i rekreacji.

7. Rewitalizacja rynku w Mieścisku

Lokalizacja: Mieścisko

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Budynek Urzędu Gminy Mieścisko jest nieprzystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, co stanowi realny problem dla mieszkańców z niepełnosprawnością ruchową. Zdecydowana część rynku zajmowana jest przez parkingi.

Zakres realizowanych działań: Przeniesienie części parkingów znajdujących się na Placu Powstańców Wielkopolskich na działkę nr 332/4. Przystosowanie budynku Urzędu Gminy Mieścisko do potrzeb osób niepełnosprawnych. Umieszczenie figury Św. Michała Archaniola wraz z zagospodarowaniem terenu wokół pomnika.

Szacowana wartość projektu: 400 000,00zł

Źródło finansowania: WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.

Planowany termin realizacji: 2019 - 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba rewitalizowanych budynków	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników zrewitalizowanego budynku	Os.	0	800	Statystyki urzędu
Liczba zadowolonych niepełnosprawnych użytkowników budynku	Os.	0	80	Ankieta

Powiązanie z celami programu:

Polepszenie dostępności do podstawowych usług społecznych (placówki służby zdrowia, apteki, szkoły itp.). Likwidowanie barier architektonicznych, które uniemożliwiają lub utrudniają poruszanie się osobom starszym, niepełnosprawnym i prowadzące wózek z dziećmi.

8. Budowa świetlicy wiejskiej w Gołaszewie

Lokalizacja: Gołaszewo, działka nr 46

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Dotychczas użytkowana świetlica wiejska została przeznaczona do rozbiórki, z uwagi na zły stan techniczny budynku.

Zakres realizowanych działań: Prace budowlane związane z budową budynku oraz prace wykończeniowe związane z instalacjami wewnętrznymi, wyposażenie budynku.

Szacowana wartość projektu: 700 000,00zł

Źródło finansowania: WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.

Planowany termin realizacji: 2019 - 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba wybudowanych budynków pełniących funkcje kulturalne	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników nowej świetlicy	Os.	0	65	Statystyki świetlicy
Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych	Szt.	0	3	Statystyki świetlicy

Powiązanie z celami programu:

Pozyskanie środków finansowych na powstanie organizacji samorządowych (placówki wychowawczo-edukacyjne, biblioteki itp.) i pozarządowych (stowarzyszenia, kluby sportowe, koła zainteresowań). Polepszenie dostępności do podstawowych usług społecznych (placówki służby zdrowia, apteki, szkoły itp.). Budowa różnego typu obiektów, które będą służyć integracji społecznej (w tym mieszkańcy i turyści).

9. Budowa boiska w Popowie Kościelnym

Lokalizacja: Teren Szkoły Podstawowej w Popowie Kościelnym nr 21, dz. Nr. 392, pow. 1,5374ha.

Podmioty realizujące: Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Millennium, Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Wolna powierzchnia oraz zniszczone i zaniedbane wymagające rekultywacji boisko sportowe.

Zakres realizowanych działań: Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego do rozgrywek w piłkę nożną, siatkową, koszykową, ręczną oraz tenisa ziemnego, a także biegów na 100, 400 i więcej metrów. Istnieje możliwość uprawiania także wielu innych dyscyplin sportowych.

Szacowana wartość projektu: 500.000,00 złotych (pięćset tysięcy złotych)

Źródło finansowania: środki Ministerstwa Sportu i Turystyki, środki własne (prywatne), środki publiczne (gminne).

Planowany termin realizacji: 2018 – 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK	JED-NOSTKA MIARY	WAR-TOŚĆ BA-ZOWA	WARTOŚĆ DOCE-LOWA	ŹRÓDŁO POZYSKA-NIA DA-NYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba wybudowanych boisk	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Podniesienie jakości prowadzonych zajęć z wychowania fizycznego z uczniami szkoły.	-	-	-	Ocena przez prowadzącego zajęcia.

Organizacja festynów szkolnych oraz wiejskich i gminnych.	-	-	-	Ocena przez władze gminy.
Możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców wsi.	-	-	-	Ocena przez władze gminy.
Podniesienie sprawności fizycznej uczniów szkoły.	-	-	-	Ocena przez prowadzącego zajęcia.

Powiązanie z celami programu: Możliwość uprawiania wielu dyscyplin sportowych przez uczniów Szkoły Podstawowej (jak i Przedszkola). Boisko będzie również służyło mieszkańcom wsi.

10. Budowa wielofunkcyjnej hali sportowej w Popowie Kościelnym

Lokalizacja: Teren Szkoły Podstawowej w Popowie Kościelnym nr 21, dz. Nr. 392, pow. 1,5374ha.

Podmioty realizujące: Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Millenium, Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Wolna powierzchnia wymagająca rekultywacji. Celem projektu jest umożliwienie uprawiania wielu dyscyplin sportowych przez uczniów Szkoły Podstawowej, jak i Przedszkola.

Zakres realizowanych działań:

Prace budowlane związane z budową wielofunkcyjnej hali sportowej do rozgrywek w piłkę nożną, siatkową, koszykówkę, piłkę ręczną oraz tenisa ziemnego. Ponadto, w zakres realizowanych działań wchodzi prace wykończeniowe związane z instalacjami wewnętrznymi, w tym:

- Roboty instalacyjne zewnętrzne,
- Roboty ziemne i fundamentowe,
- Prace ustawienia stanu surowego hali wraz z zapleczem sanitarnym,
- Roboty wykończeniowe hali wraz z zapleczem sanitarnym,

- Montaż instalacji wewnętrznych (instalacje elektryczne, wentylacja, c.o., woda, przyłącze kanalizacyjne),
- Montaż nagłośnienia,
- Wyposażenie hali,
- Zakup wyposażenia:
 - do koszykówki,
 - do siatkówki,
 - do piłki ręcznej,
 - do piłki nożnej,
 - do tenisa ziemnego,
 - tablicę wyników,
 - drabinki gimnastyczne, ławeczki,
 - wyposażenie do Sali fitness,
 - materace gimnastyczne,
 - drążki gimnastyczne.

Szacowana wartość projektu: 2 000 000,00 zł

Źródło finansowania: środki Ministerstwa Sportu i Turystyki, środki własne (prywatne), środki publiczne (gminne).

Planowany termin realizacji: 2019 – 2023

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia: Podniesienie jakości prowadzonych zajęć z wychowania fizycznego z uczniami szkoły. Podniesienie sprawności fizycznej uczniów szkoły. Możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców wsi. Organizacja festynów szkolnych oraz wiejskich i gminnych.

Ocena przez prowadzącego zajęcia. Ocena przez władze gminy.

WSKAŹNIK	JED-NOSTKA MIARY	WAR-TOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZY-SKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba wybudowanych obiektów sportowych	Szt.	0	1	Protokół odbioru

WSKAŹNIK REZULTATU

Podniesienie jakości prowadzonych zajęć z wychowania fizycznego z uczniami szkoły.	-	-	-	Ocena przez prowadzącego zajęcia.
Organizacja festynów szkolnych oraz wiejskich i gminnych.	-	-	-	Ocena przez władze gminy.
Możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców wsi.	-	-	-	Ocena przez władze gminy.
Podniesienie sprawności fizycznej uczniów szkoły.	-	-	-	Ocena przez prowadzącego zajęcia.

Powiązanie z celami programu: Możliwość uprawiania wielu dyscyplin sportowych przez uczniów Szkoły Podstawowej (jak i Przedszkola). Hala będzie również służyła mieszkańcom wsi.

11. Rewitalizacja boiska w Popowie Kościelnym

Lokalizacja: Popowo Kościelne, dz. nr. 520,519

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Nawierzchnia boiska wymaga gruntownej odnowy.

Zakres realizowanych działań: Wymiana nawierzchni kortu tenisowego, utworzenie boiska wielofunkcyjnego oraz modernizacja stadionu.

Szacowana wartość projektu: 400 000,00 zł

Źródło finansowania: WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.

Planowany termin realizacji: 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK	JED-NOSTKA MIARY	WAR-TOŚĆ BA-ZOWA	WARTOŚĆ DOCE-LOWA	ŹRÓDŁO POZYSKA-NIA DA-NYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba rewitalizowanych boisk	szt.	0	1	Protokół od-bioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Podniesienie jakości pro-wadzonych zajęć z wycho-wania fizycznego z uczniami szkoły.	-	-	-	Ocena przez prowadzącego zajęcia.
Możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców wsi.	-	-	-	Ocena przez władze gminy.

Powiązanie z celami programu: Możliwość uprawiania wielu dyscyplin sportowych przez uczniów Szkoły Podstawowej (jak i Przedszkola). Boisko będzie również służyło mieszkańcom wsi.

13.2. Lista projektów uzupełniających

1. Adaptacja zdegradowanej zabudowy technicznej na Dom Opieki SENIOR.

Lokalizacja: Zbietka 37,działka o powierzchni 5 ha.

Podmioty realizujące: Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy.

Opis stanu istniejącego: Cały Zespół Dworski należy do obiektów uznanych za zabytkowe XIX w- 1 ćw. XX w. W skład Zespołu Dworskiego wchodzi dwór, oficyna, rządówka, czwo-raki, świniarnia, park krajobrazowy. Stan obecny Zespołu Dworskiego można określić jako do

częściowego wyburzenia. Dwór jest w najgorszym stanie technicznym, grozi zawaleniem. Po-
zostałe obiekty do generalnej przebudowy/ewentualnie wyburzenia. Na terenie parku znajduje
się naturalny staw. Cały teren mocno zadrzewiony.

Zakres realizowanych działań:

- Opracowanie projektu budowlanego.
- Uzyskanie pozwolenia na wyburzenie.
- Uzyskanie pozwolenia na budowę.
- Wyburzenie dworku.
- Odbudowa budynku dworku- Domu Opieki Senior,
- generalny remont wszystkich budynków.

Szacowana wartość projektu: Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa, WRPO 2014+

Źródło finansowania: 1 200 000zł

Planowany termin realizacji: II 2016- IV 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO PO- ZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba powsta- łych domów opieki	Szt.	0	1	Protokół od- bioru
Liczba przebu- dowanych bu- dynków	Szt.	0	5	Protokół od- bioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba podo- piecznych domu opieki	Os.	0	20	Statystyki domu opieki

Powiązanie z celami programu: Zapewnienie całodobowej opieki dla ok. 20 osób starszych bądź w podeszłym wieku, w tym 10% z Gminy Mieścisko. Zapewnienie opieki rehabilitacyjnej dla mieszkańców Zbiatki (1 dzień w tygodniu).

2. Zaprojektowanie i wykonanie drogi rowerowej z dopuszczalnym ruchem pieszych.

Lokalizacja: Wieś Podlesie Kościelne. Wieś Popowo Kościelne. Mieścisko-Ruda.

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko.

Opis stanu istniejącego: Przebiegająca przez miejscowość Popowo Kościelne, Popowo Huby, Podlesie Kościelne droga powiatowa łącząca miejscowości Mieścisko-Skoki pełni funkcję ważnego ciągu komunikacyjnego. W ostatnich latach natężenie ruchu na tej drodze wzrosło w stopniu znaczącym. Zauważone zostało silne natężenie ruchu pojazdów ciężarowych co w swoim skutku spowodowało praktyczne wyeliminowanie z tej drogi ruchu rowerowego. Spowodowane to jest szerokością drogi która stwarza problemy w wymijaniu się pojazdów ciężarowych i powstaniu znacznej obawy niechronionych uczestników ruchu drogowego (piesi, rowerzyści) przed zderzeniem drogowym w którym byłiby jego uczestnikami.

Zakres realizowanych działań: Zaprojektowanie i wykonanie drogi rowerowej z dopuszczalnym ruchem pieszych.

Szacowana wartość projektu: 550 000 zł

Źródło finansowania: Budżet gminy (wkład własny), NFOŚiGW

Planowany termin realizacji: II 2016- IV 2022

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

WSKAŹNIK		ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIKI PRODUKTU		
Powstanie drogi dla rowerów z dopuszczonym ruchem pieszych.		Protokół odbioru
WSKAŹNIKI REZULTATU		

- Praktyczne wyeliminowanie wypadków z udziałem pieszych i rowerzystów.
- Realny wzrost bezpieczeństwa mieszkańców wsi Popowo Kościelne, Popowo Huby, Podlesie Kość, także osób przyjezdnych.
- Polepszenie stanu środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie emisji spalin.
 - Wzrost świadomości ekologicznej.
- Udzielenie wsparcia zgodnego z oczekiwaniami beneficjentów

Wizja lokalna/ Pomiar natężenia ruchu z uwzględnieniem pieszych i rowerzystów

Powiązanie z celami programu: Głównym celem projektu jest zbudowanie pasa ciągu pieszo-rowerowego na omawianym odcinku drogi który niewspółmiernie podniesie poziom bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów obecnie korzystających z tej drogi. Kolejnym celem jest przywrócenie możliwości poruszania się drogą pieszych i rowerzystów którzy z uwagi na wzmożony ruch (zwłaszcza pojazdów ciężarowych) porzucili ten sposób poruszania się. Kolejnym celem jaki się osiągnie po zbudowaniu drogi rowerowej będzie zmniejszenie emisji spalin do atmosfery oraz poprawa zdrowia mieszkańców

3.Kanalizacja sanitarna wraz z przyłączami w miejscowości Podlesie Kościelne.

Lokalizacja: Wieś Podlesie Kościelne – tereny mieszkalne

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko

Opis stanu istniejącego: Brak kanalizacji w miejscowości. Wysokie koszty wywozu ścieków. Brak toalet w niektórych mieszkaniach. Postępująca degradacja środowiska ze względu na nieszczelne zbiorniki. Zwarta budowa wsi (dł. wsi 400 metrów) dodatkowo wpływa na niski koszt inwestycji.

Zakres realizowanych działań:

W zakres realizowanych działań wchodzić będą:

- Roboty ziemne – wykopy (na potrzeby budowy przewodów planuj się stosować wykopy szeroko i wąskoprzestrzenne o ścianach pionowych);
- Roboty montażowe kanałów sanitarnych;
- Montaż kanalików przydomowych;

- Prace modernizacyjne budowy kanalizacji na skrzyżowaniach z urządzeniami podziemnymi, w tym:
 - Skrzyżowania i zbliżenia do sieci energetycznych,
 - Skrzyżowania z kablami telekomunikacyjnymi,
- Prace modernizacyjne i przebudowa (jeśli będzie wymagane) w przypadku przekroczenia dróg utwardzonych.

Szacowana wartość projektu: 650 000 zł

Źródło finansowania: budżet gminy (wkład własny), POIiŚ 2014-2020 Gospodarka wodno-ściekowa, NFOŚiGW

Planowany termin realizacji: 2019

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich mierzenia:

Powiązanie z celami programu: Polepszenie jakości życia. Oszczędności w zakresie wywozu ścieków. Wyeliminowanie dalszego procesu degradacji gleb i wód gruntowych we wsi i jej otoczeniu.

4. Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Zbietka.

Lokalizacja: Zamieszkałe tereny wsi Zbietka

Podmioty realizujące: Gmina Mieścisko oraz udział mieszkańców wsi Zbietka

Opis stanu istniejącego: Brak instalacji kanalizacyjnej powoduje:

- skażenie upraw rolnych jak i warzyw w ogródkach przydomowych.
- wylewanie ścieków na tereny wokół zabudowań przydomowych.
- użytkowane są nieszczelne, stare, prowizoryczne szamba- powodem jest brak środków finansowych i niska świadomość społeczna.

Zakres realizowanych działań:

W zakres realizowanych działań wchodzić będą:

- Roboty ziemne – wykopy (na potrzeby budowy przewodów planuj się stosować wykopy szeroko i wąskoprzestrzenne o ścianach pionowych);
- Roboty montażowe kanałów sanitarnych;
- Montaż przykanalików domowych;
- Prace modernizacyjne budowy kanalizacji na skrzyżowaniach z urządzeniami podziemnymi, w tym:
 - Skrzyżowania i zbliżenia do sieci energetycznych,

- Skrzyżowania z kablami telekomunikacyjnymi,
- Prace modernizacyjne i przebudowa (jeśli będzie wymagane) w przypadku przekroczenia dróg utwardzonych.

Szacowana wartość projektu: 900 000 zł

Źródło finansowania: budżet gminy (wkład własny), POIiŚ 2014-2020 Gospodarka wodno-ściekowa, NFOŚiGW

Planowany termin realizacji: 2019

Powiązanie z celami programu: Położenie wsi Zbietka wzdłuż rzeki Wełny i różnorodność krajobrazu, stanowi atrakcyjne miejsce dla krajobrazu i rozwoju agroturystyki. Dzięki realizacji projektu nastąpi:

- wzrost atrakcyjności terenu i jego potencjału inwestycyjnego,

14. Ramy finansowe i komplementarność źródeł finansowania

Realizacja zakładanych, podstawowych i uzupełniających, projektów rewitalizacyjnych oparta będzie na konieczności łączenia i uzupełniania pozyskanych środków finansowych. Działania będą miały również na celu zapobieganie sytuacjom podwójnego finansowania, tj. niedozwolonego zrefundowania (całościowego lub częściowego) danego wydatku dwa razy ze środków publicznych – krajowych lub europejskich.

Zaplanowane przedsięwzięcia będą realizowane ze środków budżetu gminy oraz innych środków zewnętrznych, co pozwoli na zapewnienie komplementarności źródeł finansowania. W poniższej tabeli przedstawiono szacunkowe koszty oraz potencjalne źródła finansowania, a także planowane partnerstwa, podmioty realizujące i zakres przedmiotowy planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

Tabela 34 Szacunkowe ramy finansowe projektów oraz potencjalne źródła finansowania

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Zakres czasowy realizacji	Szacunkowy koszt	Potencjalne źródło finansowania	Planowane partnerstwa
PROJEKTY PODSTAWOWE						
1)	Modernizacja budynku po byłym Posterunku Policji i jego adaptacja na Ośrodek Pomocy Społecznej.	Gmina Mieścisko	2019 - 2022	694 298,70 zł	WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.	-
2)	Budowa Ośrodka Zdrowia	Gmina Mieścisko	2019 - 2022	1 500 000,00 zł	WRPO 2014+	-

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Zakres czasowy realizacji	Szacunkowy koszt	Potencjalne źródło finansowania	Planowane partnerstwa
3)	Rewitalizacja stadionu sportowego w Mieścisku	Gmina Mieścisko	2019 - 2022	250 000,00 zł	WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.	-
4)	Budowa sali sportowej w Mieścisku	Gmina Mieścisko	2019 - 2022	5 247 096,78 zł	WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.	-
5)	Zagospodarowanie obszaru przy cmentarzu w Mieścisku	Gmina Mieścisko	2019 - 2022	350 000,00 zł	WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.	-
6)	Rewitalizacja dworca w Mieścisku oraz linii kolejowej na ścieżkę rowerową	Gmina Mieścisko	2019 - 2022	2 946 000,00 zł	WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.	-
7)	Rewitalizacja rynku w Mieścisku	Gmina Mieścisko	2019 - 2022	400 000,00zł	WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.	-
8)	Budowa świetlicy wiejskiej w Gołaszewie	Gmina Mieścisko	2019 - 2022	700 000,00zł	WRPO 2014+ Poddziałanie 9.2.1.	-
9)	Rewitalizacja boiska w Popowie Kościelnym	Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Millennium, Gmina Mieścisko	2020 - 2022	500.000,00 zł	środki Ministerstwa Sportu i Turystyki, środki własne (prywatne), środki publiczne (gminne).	-

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Zakres czasowy realizacji	Szacunkowy koszt	Potencjalne źródło finansowania	Planowane partnerstwa
10)	Budowa wielofunkcyjnej hali sportowej boiska w Popowie Kościelnym	Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Millennium, Gmina Mieścisko	2022 - 2023	2 000 000,00 zł	środki Ministerstwa Sportu i Turystyki, środki własne (prywatne), środki publiczne (gminne).	-
11)	Rewitalizacja boiska w Popowie Kościelnym	Gmina Mieścisko	2022	400 000,00 zł	WRPO+, poddziałanie 9.2.1.	-
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE						
1)	Adaptacja zdegradowanej zabudowy technicznej na Dom Opieki SENIOR.	Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy	wiosna 2016 - jesień 2022	1 200 000	Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa, WRPO 2014+	-
2)	Zaprojektowanie i wykonanie drogi rowerowej z dopuszczalnym ruchem pieszych	Gmina Mieścisko.	wiosna 2016- jesień 2022	550 000	Budżet gminy (wkład własny), NFOŚiGW	-
3)	Kanalizacja sanitarna wraz z przyłączami w miejscowości Podlesie Kościelne.	Gmina Mieścisko, oraz firma działająca	2019	620 000	budżet gminy (wkład własny), POIiŚ 2014-2020 Gospodarka	-

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Zakres czasowy realizacji	Szacunkowy koszt	Potencjalne źródło finansowania	Planowane partnerstwa
4)		na zlecenie Gminy, mątująca kanalizację			wodno-ściekowa, NFOŚiGW	
	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Zbietka.	Gmina Mieścisko we współpracy z mieszkańcami miejscowości Zbietka	2019	600 000	budżet gminy (wkład własny), POIiŚ 2014-2020 Gospodarka wodno-ściekowa, NFOŚiGW	-

Źródło: opracowanie własne.

15. Mechanizmy zapewniania komplementarności rewitalizacji

15.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna wymaga uwzględniania powiązań pomiędzy projektami realizowanymi na terenie objętym rewitalizacją, a działaniami wprowadzanymi na obszarze niezdegradowanym, ale oddziałującymi na przestrzeń rewitalizowaną. Przestrzeganie tej zasady sprawi, że program rewitalizacji będzie bardziej efektywny, a projekty będą się dopełniać. Zapewnianie komplementarności przestrzennej zapobiega również przesuwaniu problemów społecznych na inne tereny lub pojawianiu się negatywnych efektów społecznych, jak segregacja i wykluczenie społeczne.

Należy podkreślić, że pomiędzy wszystkimi przedsięwzięciami zachodzi efekt synergii – tj. projekty się uzupełniają i dopełniają. Zaplanowane projekty są także odpowiedzią na zdiagnozowane problemy, dzięki czemu osiągnięty zostanie główny cel rewitalizacji.

W poniższej przedstawionej tabeli przedstawiono miejsca realizacji projektów:

Tabela 35 Miejsca realizacji projektów rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa projektu	Miejsce realizacji projektu
PROJEKTY PODSTAWOWE		
1)	Modernizacja budynku po byłym Posterunku Policji i jego adaptacja na Ośrodek Pomocy Społecznej.	Mieścisko, ul. Janowiecka 2
2)	Budowa Ośrodka Zdrowia	Mieścisko, ul. Kościuszki 7
3)	Rewitalizacja stadionu sportowego w Mieścisku	Mieścisko
4)	Budowa sali sportowej w Mieścisku	Mieścisko, działka nr 1037/2
5)	Zagospodarowanie obszaru przy cmentarzu w Mieścisku	Mieścisko, działka nr 89
6)	Rewitalizacja dworca w Mieścisku oraz linii kolejowej na ścieżkę rowerową	Mieścisko, Gorzewo, Gołaszewo, Popowo Kościelne
7)	Rewitalizacja rynku w Mieścisku	Mieścisko

Lp.	Nazwa projektu	Miejsce realizacji projektu
8)	Budowa świetlicy wiejskiej w Gołaszewie	Gołaszewo, działka nr 46
9)	Rewitalizacja boiska w Popowie Kościelnym	Teren Szkoły Podstawowej w Popowie Kościelnym nr 21, dz. Nr. 392, pow. 1,5374ha.
10)	Budowa wielofunkcyjnej hali sportowej boiska w Popowie Kościelnym	Teren Szkoły Podstawowej w Popowie Kościelnym nr 21, dz. Nr. 392, pow. 1,5374ha.
11)	Rewitalizacja boiska w Popowie Kościelnym	Popowo Kościelne, dz. nr. 520,519
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE		
1)	Adaptacja zdegradowanej zabudowy technicznej na Dom Opieki SENIOR.	Zbietka 37, działka o powierzchni 5 ha.
2)	Zaprojektowanie i wykonanie drogi rowerowej z dopuszczalnym ruchem pieszych	Wieś Podlesie Kościelne. Wieś Popowo Kościelne. Mieścisko-Ruda
3)	Kanalizacja sanitarna wraz z przyłączami w miejscowości Podlesie Kościelne.	Teren zamieszkały Podlesia Kościelnego
4)	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Zbietka.	Teren zamieszkały Zbietki

Źródło: opracowanie własne.

15.2. Komplementarność problemowa

W poniższej tabeli przedstawiono wpływ na poszczególne aspekty funkcjonowania obszaru rewitalizacji:

Tabela 36 Wpływ projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania obszaru rewitalizacji

Lp.	Nazwa projektu	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt przestrzenno-funkcjonalny i techniczny	Aspekt środowiskowy
PROJEKTY PODSTAWOWE					
1)	Modernizacja budynku po byłym Posterunku Policji i jego adaptacja na Ośrodek Pomocy Społecznej.	✓		✓	✓
2)	Budowa Ośrodka Zdrowia	✓	✓	✓	
3)	Rewitalizacja stadionu sportowego w Mieścisku	✓	✓	✓	
4)	Budowa sali sportowej w Mieścisku	✓	✓	✓	
5)	Zagospodarowanie obszaru przy cmentarzu w Mieścisku			✓	✓
6)	Rewitalizacja dworca w Mieścisku oraz linii kolejowej na ścieżkę rowerową	✓		✓	✓
7)	Rewitalizacja rynku w Mieścisku	✓		✓	
8)	Budowa świetlicy wiejskiej w Gołaszewie	✓		✓	

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lp.	Nazwa projektu	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt przestrzenno-funkcyjny i techniczny	Aspekt środowiskowy
9)	Rewitalizacja boiska w Popowie Kościelnym	✓		✓	
10)	Budowa wielofunkcyjnej hali sportowej boiska w Popowie Kościelnym	✓	✓	✓	
11)	Rewitalizacja boiska w Popowie Kościelnym	✓	✓	✓	
PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE					
1)	Adaptacja zdegradowanej zabudowy technicznej na Dom Opieki SENIOR.	✓	✓	✓	
2)	Zaprojektowanie i wykonanie drogi rowerowej z dopuszczalnym ruchem pieszych	✓		✓	✓
3)	Kanalizacja sanitarna wraz z przyłączami w miejscowości Podlesie Kościelne.	✓		✓	✓
4)	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami we wsi Zbietka.	✓		✓	✓

Źródło: opracowanie własne.

15.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Przyjęty system zarządzania powinien określać sposób podejmowania decyzji oraz stopień włączania społeczności lokalnej w proces rewitalizacji. Dlatego też, niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania Programem Rewitalizacji w ogólnym, gminnym systemie zarządzania. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie osiągnięta dzięki powołaniu koordynatorów rewitalizacji, którzy współpracować będą ze wszystkimi Współpracować będą ze wszystkimi grupami powiązanymi z Programem Rewitalizacji.

Szczegółowe informacje na ten temat zawarte zostały w podrozdziale: *System realizacji (wdrażania) PR*.

15.4. Komplementarność międzyokresowa

Zaplanowane projekty rewitalizacyjne stanowią kontynuację i dopełnienie projektów zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013. Szczegóły przedstawia tabela poniżej.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 37 Komplementarność międzyokresowa

L.p.	TYTUŁ PROJEKTU	NAZWA PRO- GRAMU ORAZ DZIAŁANIA	WARTOŚĆ IN- WESTYCJI		NAZWA FUNDUSZU	TERMIN REAL- IZACJI	OPIS
			WKŁAD WŁASNY				
			OTRZYMANE ŚRODKI				
1	Modernizacja świet- licy wiejskiej w Kłodzinie oraz remont i przebudowa świetlicy wiejskiej w Żabiczynie	Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	413.084,73		Europejski Funduszu Rolny na rzecz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich	2010	Głównym celem realizacji operacji było poszer- zenie działalności kulturalnej poprzez pod- niesienie standardu obiektu a przez to odby- wających się w nim imprez. Pozwoliło to zaspokoić potrzeby społeczne i kulturalne mieszkańców wsi. Ponadto istotnym elementem tego projektu był wzrost mobilności wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia w j miejscowości jak i całej Gminy. W konsekwencji przyczyniło się to do większej integracji społeczności, lepszej komu- nikacji, nie tylko w obrębie miejscowości ale i okolicznych miejscowościach.
			167.425,73				
			245.659,00				
2	Budowa kanalizacji sanitarnej z przykan- alikami dla wsi Żabiczyn		1.041.893,20		Europejski Fundusz Rolny ma rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	2011	Pobudowano system kanalizacji sanitarnej dla wsi Żabiczyn, który składa się z: - rurociągi grawitacyjne PCV ø 200 – 982 mb - rurociąg tłoczny PCV ø 90 – 6127 mb - przepompownia ścieków – szt. 2 - przyłącza kanalizacyjne – szt. 19
			523.856,20				
			518.037,00				

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

3	Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Zbietce wraz z przebudową i dobudową sanitariatów	„Odnowa i rozwój wsi” – działanie 313, 322, 323 objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.	261.882,68	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	2013	Celem operacji było podniesienie standardu obiektu kulturalnego w Zbietce, a poprzez to odbywających się w nim imprez. Pozwoli to zaspokoić potrzeby społeczne i kulturalne mieszkańców miejscowości oraz okolicznych wsi. Ponadto istotnym elementem tego projektu będzie wzrost mobilności społeczności i pobudzenie aktywności do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia w swoich miejscowościach jak i całej gminie, Przyczyni się to większej integracji społeczności, lepszej komunikacji, w miejscowości w której planowana jest operacja, i okolicznych miejscowościach. Zakresem wykonanych robót objęto m.in.: • dobudowa sanitariatów, • zadaszenie elewacji tylnej i przedniej, • ocieplenie i pokrycie papą stropodachu, • ocieplenie ścian fundamentowych i ścian nadziemna, remont kominów, • okładziny na schodach zewnętrznych, ścianki działowe, • wymiana okien i drzwi zewnętrznych, montaż drzwi wewnętrznych, • tynki i oblicowanie ścian wewnętrznych, roboty malarskie, • wykonanie podłóg i posadzek, elewacja i oświetlenie zewnętrzne budynku, • zagospodarowanie terenu, zakup wyposażenia,
			115.031,96			
			146.850,72			

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

4	Przebudowa chodnika w miejscowości Mieścisko w pasie drogi gminnej Mieścisko – Gorzewo - Janowiec Wlkp	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Odnowa i Rozwój wsi na lata 2007-2013 działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	141.763,17	Europejski Fundusz Rolny ma rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	2011	Pobudowano nawierzchnię z kostki betonowej szarej o grubości 6 cm na długości 1.380,3m ²
			75.694,17			
			66.069,00			
5	„Przebudowa nawierzchni chodnika i utwardzenie miejsc parkingowych w pasie drogi gminnej w miejscowości Żabiczyn	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Odnowa i Rozwój wsi na lata 2007-2013 działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	77.670,76	Europejski Fundusz Rolny ma rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	2012	Pobudowano parking o powierzchni 373,5m ² , oraz chodnik o powierzchni 413,17m ² .
			27.473,76			
			50.197,00			
6	Polepszenie możliwości komunikowania się w języku obcym mieszkańców wsi poprzez naukę języka angielskiego	Operacja z zakresu małych projektów - działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju ob- jętego PROW na lata 2007-2013	14.922,34	Europejski Fundusz Rolny ma rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	2012	Operacja polegała na przeprowadzeniu 80-cio godzinnego kursu języka angielskiego dla 15 osób mieszkających na terenie wsi Żabiczyn i okolicznych miejscowości. Program kursu obejmował zajęcia teoretyczne oraz ćwiczenie (mówienie i czytanie) - na poziomie podstawowym. Kurs przeprowadzono w trakcie 40 spotkań po dwie godziny każde spotkanie. W trakcie zajęć przeprowadzono wycieczkę krajoznawczą po okolicy w celu zapoznania się z zasobami historycznymi Gminy i zapoznaniem się z
			5.625,65			

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

			9.296,69			nazwami angielskimi lokalnych zabytków. W celu przeprowadzenia kursu wyposażono świetlicę wiejską w Żabiczynie w sprzęt. Zakupiono dwa komputery – Notebooki, oprogramowanie komputerowe, projektor, ekran oraz drukarkę.
7	Świetlica sercem naszej wsi	Operacja z zakresu małych projektów - działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego PROW na lata 2007-2013	29.878,98	Europejski Fundusz Rolny ma rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	2012	W ramach operacji przy świetlicy wiejskiej w Popowie kościelnym posadzono ogródek zielony, doposażono zaplecze kuchenne w sprzęt AGD, zakupiono sprzęt audiowizualny, komputery, telewizor i nagrywarka.
			11.835,25			
			18.043,73			
8	Świetlica wiejska w Sarbii miejscem kultywowania starych zwyczajów i tradycji	Operacja z zakresu małych projektów - działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego PROW na lata 2007-2013	42.041,77	Europejski Fundusz Rolny ma rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	2012	W ramach operacji wyposażono świetlicę wiejską w Sarbii w 160 krzeseł, doposażono zaplecze kuchenne w piec konwekcyjny, termosy kawowe oraz chłodziarkę. W ramach podniesienia standardu obiektu dokonano remontu i modernizacji sceny. Celem operacji było podniesienie standardu wyposażenia i modernizacji sceny dla podniesienia jakości życia na obszarach wiejskich poprzez udział mieszkańców wsi Sarbia i okolicznych wsi w spotkaniach integracyjnych, pokazach kulinarnych, próbach i występach Zespołu Ludowego SARBIANIE, działającego przy świetlicy wiejskiej wsi Sarbia.
			18.115,56			
			23.926,21			
9	Promocja Gminy Mieścisko kluczem do wzrostu potencjału turystycznego –	Operacja z zakresu małych projektów - działanie 413	33.210,00	Europejski Fundusz Rolny ma rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	2013	Operacja polegała na opracowaniu prezentacji filmowej, której celem jest promocja obszaru Gminy Mieścisko. Prezentacja filmowa została udostępniona w postaci albumów filmowych na
			14.310,00			

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

	rekreacyjnego – prezentacja filmowa połączona z zakupem materiałów pro- mocyjnych	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju ob- jętego PROW na lata 2007-2013	23.950,00			plytach CD (1000szt.) oraz w formie materiału filmowego na stronie internetowej. W ramach operacji przygotowano i wykonano: baner reklamowy z nazwą i logo Gminy oraz 3000szt. ulotek
--	---	--	-----------	--	--	---

Źródło: opracowanie własne.

16. Uspołecznienie Programu Rewitalizacji

Przygotowywanie oraz wdrażanie Programu Rewitalizacji opiera się na zasadach partnerstwa oraz partycypacji społecznej. Mechanizm partycypacji społecznej obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób aktywizujący Interesariuszy, poprzez przeprowadzanie wśród nich badań oraz konsultacji społecznych. Partycypacja społeczna wpisana jest w proces rewitalizacji, na każdym jego etapie: diagnozy, programowania, wdrażania i monitorowania.

16.1. Na etapie tworzenia Programu Rewitalizacji

O wszystkich formach konsultacji społecznych, zaplanowanych na etapie tworzenia dokumentu mieszkańcy byli powiadamiani z odpowiednim wyprzedzeniem. Informacje przekazywano przy pomocy ulotek, artykułu w prasie lokalnej oraz podstrony w Biuletynie Informacji Publicznej www.miescisko.bip.net.pl/?c=2017, a także Serwisu Informacyjnego MultiSMS.

Podczas tworzenia Programu Rewitalizacji zorganizowano 4 spotkania z interesariuszami:

13.12.2016 r.:

Pierwsze spotkanie warsztatowe, w którym wzięło udział 12 osób, miało na celu przybliżenie uczestnikom tematu rewitalizacji. Przeprowadzone zostało według poniższego schematu:

- 1. Etapy realizacji projektu;**
- 2. Podstawowe informacje na temat rewitalizacji:**
 - Przedstawienie dokumentów dotyczących procesu rewitalizacji;
 - Wskazanie różnic między gminnym a lokalnym programem rewitalizacji
 - Definicja rewitalizacji i jej aspekty
 - Czym jest obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji?
 - Rodzaje partycypacji społecznej;
- 3. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i do rewitalizacji;**
- 4. Zakres merytoryczny Programu Rewitalizacji;**
- 5. Część warsztatowa:**

- Negatywne zjawiska w gminie i jak je rozwiązać;
- Potencjał gminy i jak go wykorzystać.

30.01.2017 r.:

Na drugim spotkaniu warsztatowym, w którym wzięło udział 10 osób, uczestnikom przedstawiono diagnozę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, a także wyznaczone obszary, zdegradowany i rewitalizacji. Przeprowadzono również ćwiczenia warsztatowe według poniższego schematu:

Pytania dla uczestników

Jakie występują negatywne zjawiska, problemy, czego brakuje w sferze:

- społecznej,
- gospodarczej
- technicznej,
- środowiskowej,
- przestrzenno-funkcjonalnej.

Jakie są przyczyny zidentyfikowanych problemów?

Przy poszczególnych problemach prosimy o przyporządkowanie im wagi oraz stopnia pilności w skali 1-3, gdzie:

Waga:

- 1 – Niski stopień oddziaływania na obszar rewitalizacji;
- 2 – Umiarkowany stopień oddziaływania na obszar rewitalizacji;
- 3 – Wysoki stopień oddziaływania na obszar rewitalizacji;

Stopień pilności:

- 1- Wymaga interwencji rozłożonej w czasie;
- 2-Wymaga interwencji w „najbliższym czasie”;
- 3-Wymaga natychmiastowej interwencji.

Poniżej przedstawiono wyniki warsztatów:

Tabela 38 Drugie spotkanie konsultacyjne – wyniki pracy warsztatowej

Obszar Mięscisko					
Sfera	☒ Społeczna	☐ Gospodarcza	☐ Techniczna	☐ Środowiskowa	☐ Przestrzenno-funkcjonalna
Problem	Przyczyna			Waga	Stopień
Ograniczona dostępność oferty spędzania czasu wolnego	Niewielka ilość obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz kulturalnych			3	2
Ograniczona aktywność zawodowa mieszkańców	Brak miejsc pracy odpowiadających kwalifikacjom pracowników, brak kursów zawodowych			2	2
Ograniczona dostępność do infrastruktury przedszkolnej	Mała liczba miejsc w przedszkolach z uwagi na ograniczone możliwości techniczne budynków			2	2
Ograniczony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej	Ograniczone zasoby kadrowe i czasowe w przychodni lekarzy rodzinnych			3	3
Sfera	☐ Społeczna	☐ Gospodarcza	☒ Techniczna	☐ Środowiskowa	☒ Przestrzenno-funkcjonalna
Brak dostosowania przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych	Przestarzała infrastruktura nieuwzględniająca potrzeb osób niepełnosprawnych			3	2
Zły stan infrastruktury liniowej oraz jej częściowy brak	Brak środków na wykonywanie okresowych przeglądów i remontów			3	2
Zły stan techniczny obiektów budowlanych przekazywanych na mieszkalnictwo socjalne	Brak środków na wykonywanie remontów obiektów			2	1
Obszar Popowo Kościelne					
Sfera	☐ Społeczna	☒ Gospodarcza	☐ Techniczna	☐ Środowiskowa	☐ Przestrzenno-funkcjonalna
Brak możliwości dokonywania płatności w Popowie Kościelnym	Brak placówki pocztowej, bankowej			2	2
Sfera	☒ Społeczna	☒ Gospodarcza	☐ Techniczna	☐ Środowiskowa	☐ Przestrzenno-funkcjonalna

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Brak miejsc pracy, konieczność migracji zarobkowej	Niewiele firm mających siedzibę w Popowie Kościelnym				3	3
Sfera	Spółeczna	X Gospodarcza	☐ Techniczna	☐ Środowiskowa	X Przestrzenno-funkcjonalna	
Brak ścieżek rowerowych – propozycja stworzenia ścieżki rowerowej np. pobocze drogi lub nieczynna linia kolejowa	Brak inwestycji w tej dziedzinie w latach wcześniejszych				2	2
Sfera	Spółeczna	Gospodarcza	X Techniczna	☐ Środowiskowa	X Przestrzenno-funkcjonalna	
Drogi wewnętrzne wraz z kanalizacją deszczową na osiedlu 40-lecia PRL	Niewłaściwe wykorzystanie drogi, brak odwodnienia niszczy to nawierzchnię. Brak wykonywanych prac remontowych				2	3
Sfera	X Społeczna	Gospodarcza	Techniczna	☐ Środowiskowa	Przestrzenno-funkcjonalna	
Nieczynna linia kolejowa, brak komunikacji kolejowej, autobusowej – problemy z dostaniem się do Mieściska. Propozycja stworzenia prywatnej sieci komunikacji za pomocą busów	Brak połączeń z Popowy do większych miejscowości np. Skoki, Mieścisko, Wągrowiec				2	3
Obszar Sołectwo Zbietka						
Sfera	Spółeczna	Gospodarcza	☐ Techniczna	X Środowiskowa	☐ Przestrzenno-funkcjonalna	
Wieś Zbietka jest ubogą wsią po Spółdzielni Produkcyjnej, Stara zabudowa mieszkaniowa, dom obok domu stwarza zagrożenie zdrowia i środowiska	Brak środków, niskie dochody na budowę ekoszańb Skażenie środowiska Wysokie koszty obsługi (wywóz szamb)				3	3
Obszar Podlesie Kościelne						
Sfera	Spółeczna	Gospodarcza	X Techniczna	X Środowiskowa	☐ Przestrzenno-funkcjonalna	

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Wieś Podlesie Kościelne jest miejscowością „ciasno” zabudowaną. W związku z tym sytuacja nieszczelne szamba stają się ogromnym problemem w codziennym funkcjonowaniu. Wysokie koszty wywozu nieczystości	Brak dostępu mieszkańców do WC Zbiorniki na ścieki mieszkalne			3	3
Obszar Sołectwo Żabiczyn					
Sfera	Społeczna	Gospodarcza	X Techniczna	Środowiskowa	X Przestrzenno-funkcjonalna
Rozwiązania techniczne umożliwiające korzystanie z bezpiecznego wysiadania i wsiadania młodzieży dojeżdżającej do szkoły oraz mieszkańców korzystających z komunikacji autobusowej. Brak zatok z obu stron drogi, przystanku oraz brak oświetlenia które kończy się 100 m od skrzyżowania przejścia dla pieszych	Wzmożony ruch samochodów osobowych ale przede wszystkich samochodów tj. TIR z 4 zakładów. Słaba widoczność wyjazd z Żabiczyna do Wągrowca			3	2
Obszar Gołaszewo					
Sfera	Społeczna	Gospodarcza	Techniczna	Środowiskowa	Przestrzenno-funkcjonalna
Brak świetlicy wiejskiej (po wydaniu przez PINB decyzji o rozbiórce obiektu istniejącego)	Zły stan techniczny obiektów, zagrażający bezpieczeństwu użytkowników			3	3
Brak wodociągów w miejscowości Gółka	Wieś nie została jeszcze zwodociągowana, brak wody w łazienkach			3	2
Brak wodociągu do budynków przy drodze gminnej w kierunku Janowca Wlkp.	Osiedle nie zostało jeszcze zwodociągowane			3	2
Brak utwardzonej drogi w kierunku Janowca Wlkp. I Łopienna	Problem z dojazdem mieszkańców do pracy			3	1
Brak kanalizacji sanitarnej	Nie została dotychczas wykonana			3	1

Źródło: opracowanie własne.

16.02.2017 r.:

Na trzecim spotkaniu, w którym uczestniczyło 13 osób, mieszkańcom zaprezentowano podsumowanie wszystkich przeprowadzonych do tej pory działań, tj:

- prace analityczne – delimitacja obszaru;
- spotkanie wprowadzające;
- warsztaty strategiczne;
- zbieranie pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne;
- wstępne wyznaczenie wizji obszaru oraz zaprojektowanie celów i kierunków działań.

Następnie przedstawiono zasady realizacji i wdrażania całości Programu oraz system monitoringu i oceny. W części warsztatowej zapytano uczestników o to:

- **Jakie projekty/przedsięwzięcia „miękkie” należy przeprowadzić, aby osiągnąć zakładaną wizję?**
- **Jakie czynności w ramach tych projektów/przedsięwzięć należy podjąć przede wszystkim?**
- **Kto może realizować projekt?**
- **Kogo warto zaprosić do współpracy?**
- **Gdzie można realizować projekt/Jakich obiektów, miejsc dotyczy projekt? – nr obszaru na mapie**

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 39 Wyniki spotkania warsztatowego

Grupa 1 Jakie projekty/przedsię- wzięcia „miękkie” należy przeprowadzić, aby osią- gnąć zakładaną wizję?	Jakie czynności w ramach tych projektów/przedsię- wzięć należy podjąć przede wszystkim?	Kto może reali- zować projekt?	Kogo warto zaprosić do współpracy?	Gdzie można realizować projekt/Jakich obiektów, miejsc dotyczy projekt? – nr obszaru na mapie
Promocja zdrowia – działa- nia podejmowane w ośrodku zdrowia	Rozszerzenie świadczonych usług zdrowotnych Kampanie społeczne w tematyce profilaktyki Rehabilitacja dla osób niepełnosprawnych	Ośrodek zdrowia, UG, podmioty ze- wnętrzne	Mieszkańcy	2
Promowanie sportu – dzia- łania podejmowane na sta- dionie sportowym i hali sportowej	Organizowanie zawodów sportowych Rozwijanie działalności klubów sportowych Organizowanie imprez kulturalnych np. Dożynki gminne, powiatowe, koncerty Organizowanie zajęć sportowych	Mieszkańcy, UG, podmioty ze- wnętrzne	Mieszkańcy, kluby spor- towe	3
Oferta kulturalna miejsco- wej i projektowanej świe- tlicy miejskiej	Zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży Organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży podczas wa- kacji i ferii „półkolonie” Spotkania aktywizujące dla seniorów Organizowanie zabaw tanecznych Pikniki i festyny Organizowanie dnia kobiet, dnia dziecka	UG, grupa „odbu- dowa wsi Goła- szewo, miesz- kańcy sołectw	Mieszkańcy, lokalni przed- siębiorcy	1
Grupa 2 Jakie projekty/przedsię- wzięcia „miękkie” należy przeprowadzić, aby osią- gnąć zakładaną wizję?	Jakie czynności w ramach tych projektów/przedsię- wzięć należy podjąć przede wszystkim?	Kto może reali- zować projekt?	Kogo warto zaprosić do współpracy?	Gdzie można realizować projekt/Jakich obiektów, miejsc dotyczy

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

				projekt? – nr obszaru na mapie
Mieścisko Spotkania dla KGW promujące nabywanie umiejętności i nawyków promujących zdrowy styl życia	Spotkania z fizjoterapeutą Ćwiczenia typu aerobik, joga Warsztaty zajęcia z przygotowywania zdrowych posiłków	Instruktorzy – osoby posiadające odpowiednie kwalifikację do prowadzenia zajęć	Kluby seniora, młodzież, dzieci ze szkół	Dom kultury
Popowo Kość. Cykl zajęć dla seniorów	Organizacja spotkań/warsztatów celem zdobycia umiejętności manualnych	Osoby mające wykształcenie i umiejętności do prowadzenia zajęć	Seniorzy z danej miejscowości	Dom kultury,
Turniej gry w piłkę nożną (tenis stołowy)	Zgłoszenie drużyn, rozgrywki, wyłonienie zwycięzcy	Trener, nauczyciel w-f	Uczestników z innej miejscowości	Boisko przy domu kultury
Spotkania z muzyką	Zaproszenie artysty	Gmina Mieścisko	KGW, Rady Sołeckie, Jednostka OSP	Świetlica wiejska
Piknik z pyrą w plenerze	Ognisko, zakup ziemniaków, potrawy z ziemniaków	KGW	Jednostka OSP	Świetlica wiejska
Grupa 3 Jakie projekty/przedsięwzięcia „miękkie” należy przeprowadzić, aby osiągnąć zakładaną wizję?	Jakie czynności w ramach tych projektów/przedsięwzięć należy podjąć przede wszystkim?	Kto może realizować projekt?	Kogo warto zaprosić do współpracy?	Gdzie można realizować projekt/Jakich obiektów, miejsc dotyczy projekt? – nr obszaru na mapie

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Baza numerów telefonicznych mieszkańców (uaktualnienie aby wysłać sms-y + emaile) przynajmniej jeden numer na gospodarstwo domowe	Urząd Gminy – jako właściciel bazy Przesyłanie info z ważnymi wydarzeniami – zbiera sołtys	Sołtys, informant UG	Stażyści z UG do uaktualnienia bazy	Teren gminy
Przeciwdziałanie nałogom (alkoholizm i narkomania)	Spotkanie edukacyjne dla osób zagrożonych Organizowanie alternatywnych form aktywności (np. wybieczki	Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych	Klub AA	Dom kultury w mieścisku
Turniej wsi sołeckich w formule podobnej do telewizyjnego turnieju miast	Opracowanie regulaminu konkursu, konkurencji, zaproszenie 22 sołectw do współpracy, rozplanowanie finansowania dla zorganizowania turnieju i nagród dla zwycięzców	Rada sołecka,	Nauczyciele w/ Inspektor sportu z UG	
Kino w formule dyskusyjnego klubu filmowego w domu kultury z możliwością projekcji filmów w świetlicach wiejskich	Zakup sprzętu do emisji filmów, cykliczne pokazy filmów, info dzięki bazie telefonów i maili, ofeta dla dzieci np. poranki filmowe, filmu również dla osób niepełnosprawnych (integracja i edukacja środowiskowa)	Biblioteka gminna, dom kultury	Dyrektor biblioteki, opiekunowie świetlic wiejskich, sołtysi	Popowo, Gołaszewo, Mieścisko
Imprezy integrujące z udziałem niepełnosprawnych	Opracowanie programu imprez (konkursy na miarę możliwości) Kiermasz produktów osób z ZAZ	Ośrodek opieki społecznej	ZAZ, ośrodek zdrowia, grupy animatorów	Boisko stadionu w Mieścisku.

Źródło: opracowanie własne.

14.03.2017 r.:

Ostatnie, z planowanych spotkań konsultacyjnych cieszyło się uczestnictwem 12 osób. Zaprezentowano na nim treść projektu dokumentu oraz poproszono o wskazanie ewentualnych uwag i zmian. Interesariusze programu, obecni na spotkaniu nie zgłosili żadnych uzupełnień.

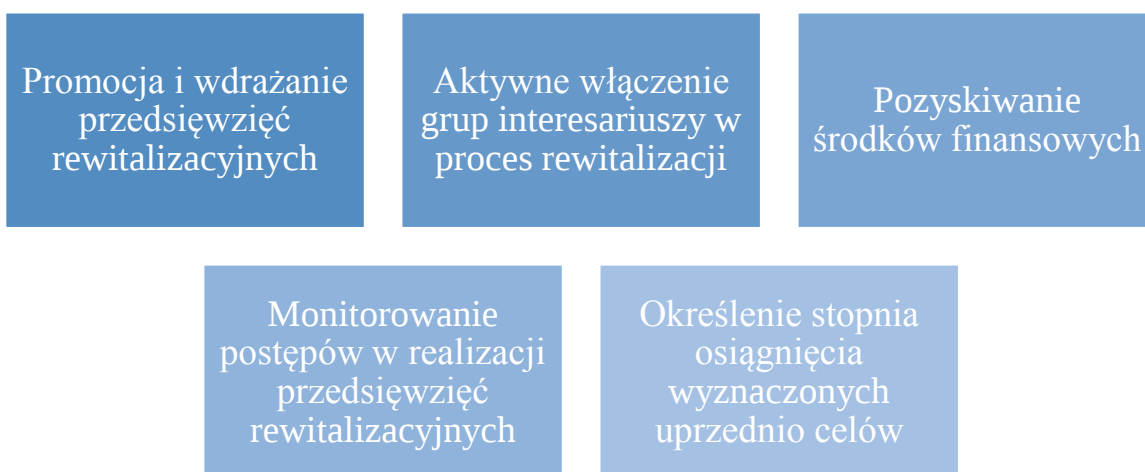
16.2. Na etapie wdrażania, monitorowania i realizacji Programu Rewitalizacji

Działania partycypacyjne prowadzone muszą być w sposób ciągły. Powinny trwać od momentu rozpoczęcia projektowania Programu Rewitalizacji i być kontynuowane nawet po zakończeniu wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, poprzez między innymi:

- upublicznianie monitoringu zmian z naciskiem na obszary rewitalizowane;
- zapewnianie udziału mediów w procesie rewitalizacji;
- publikowanie raportów i sprawozdań;
- badania na temat oceny procesów rewitalizacji, prezentacje efektów rewitalizacji.

17. System realizacji (wdrażania) PR

Wdrażanie Programu Rewitalizacji ma na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Na zarządzanie *Programem Rewitalizacji dla Gminy Mieścisko na lata 2017-2023* składać będą się:

Głównym odpowiedzialnym za realizację Programu Rewitalizacji będzie Wójt Gminy Mieścisko (organ decyzyjny), natomiast koordynacją procesu wdrażania programu zajmie się Zespół ds. rewitalizacji. Będzie on współpracować między innymi z:

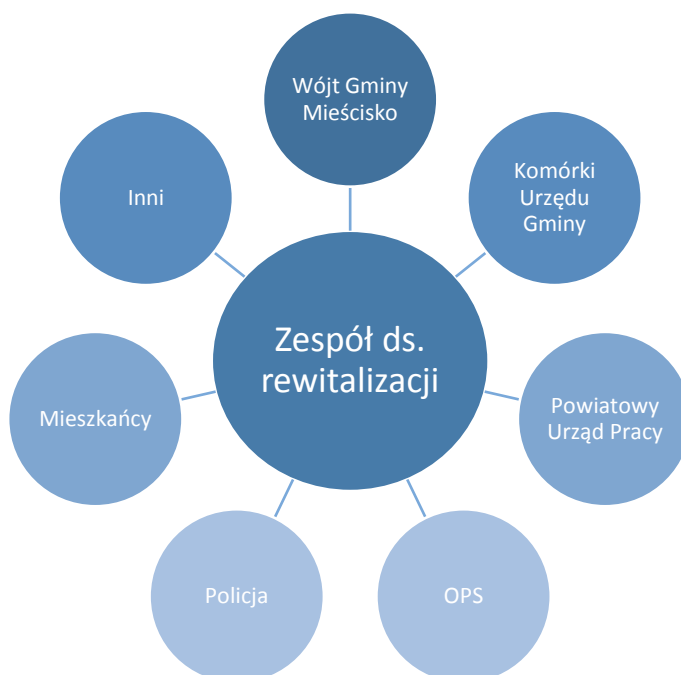
- pracownikami innych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy Mieścisko;
- radnymi;
- przedstawicielami jednostek organizacyjnych Gminy Mieścisko;
- interesariuszami rewitalizacji.

Do zadań Zespołu ds. Rewitalizacji będzie należeć między innymi:

- monitorowanie i ocena stopnia realizacji Programu Rewitalizacji;
- prowadzenie dialogu z interesariuszami rewitalizacji;
- kontrola nad realizacją projektów rewitalizacyjnych;
- przyjmowanie nowych propozycji projektów rewitalizacyjnych;

- proponowanie wprowadzania zmian do Programu Rewitalizacji;;
- cykliczne przygotowanie raportów;
- zbieranie danych oraz monitorowanie Programu Rewitalizacji.

W celu poprawnego wykonania swoich zadań, koordynatorzy będą współpracować między innymi z:

System wdrażania uwzględnia również udział interesariuszy rewitalizacji.

18. System monitorowania rewitalizacji

18.1. Monitoring

Jednym z kluczowych etapów procesu zarządzania Programem Rewitalizacji jest system monitorowania. Monitoring w trakcie realizacji Programu będzie odbywać się na dwóch poziomach:

- **analiza zmian, które zachodzą na podobszarach rewitalizacji;**
- **kontrola realizacji podejmowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.**

Podstawą systemu oceny i monitoringu będą pozyskiwane dane dotyczące rewitalizowanych sfer (społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej). Zgromadzone informacje pomogą w ocenie merytorycznego i finansowego stopnia wykonania założonych działań rewitalizacyjnych.

W gromadzenie danych zaangażowane będą komórki organizacyjne Urzędu Gminy Mieścisko. Ważne jest, aby dane były gromadzone w sposób systematyczny oraz na poziomie adresowym, z możliwością agregacji dla podobszarów rewitalizacji. Koordynacją procesu wdrażania programu zajmie się Zespół ds. rewitalizacji.

Monitoring procesu rewitalizacji skupia się na trzech obszarach:

- monitoring rzeczowy – dostarcza danych, które obrazują postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwiają ocenę jego wykonania w stosunku do celów ustalonych w programie. Na podstawie Programu Rewitalizacji dla Gminy Mieścisko na lata 2017-2023 wyróżniono następujące wskaźniki:
 - dla projektów podstawowych:

Tabela 40 Lista wskaźników dla projektów podstawowych

1. Modernizacja budynku po byłym Posterunku Policji i jego adaptacja na Ośrodek Pomocy Społecznej.				
WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba zrewitalizowanych budynków	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników nowej siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej	Os.	0	800	Dane OPS
Koszt utrzymania budynku	%	100%	90%	Dane dotyczące kosztów utrzymania budynku
2. Budowa Ośrodka Zdrowia				
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba wybudowanych budynków	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników nowego budynku	Os.	0	1000	Statystyki Ośrodka Zdrowia
Liczba zadowolonych niepełnosprawnych użytkowników nowego budynku	Os.	0	90	Ankieta
3. Rewitalizacja stadionu sportowego w Mieścisku				
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych	Szt.	0	1	Protokół odbioru
Powierzchnia zmodernizowanej nawierzchni boiska	m ²	0	1800m ²	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba osób korzystających z odnowionego stadionu miejskiego	Os.	0	200	Statystyki stadionu

4. Budowa sali sportowej w Mieście				
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba wybudowanych obiektów sportowych	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba osób korzystających z sali sportowej	Os.	0	200	Statystyki sali sportowej
5. Zagospodarowanie obszaru przy cmentarzu w Mieście				
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba utworzonych parkingów	Szt.	0	1	Protokół odbioru
Liczba utworzonych alei	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników zagospodarowanego obszaru	Os.	0	150	Badanie terenowe
6. Rewitalizacja dworca w Mieście oraz linii kolejowej na ścieżkę rowerową				
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Powierzchnia zagospodarowanego terenu	m ²	0	1500	Protokół odbioru
Długość powstałej ścieżki rowerowej	km	0	7	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników utworzonej infrastruktury	Os.	0	500	Badania terenowe
7. Rewitalizacja rynku w Mieście				
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba rewitalizowanych budynków	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników zrewitalizowanego budynku	Os.	0	800	Statystyki urzędu
Liczba zadowolonych niepełnosprawnych użytkowników budynku	Os.	0	80	Ankieta

8. Budowa świetlicy wiejskiej w Gołaszewie				
Liczba wybudowanych budynków pełniących funkcje kulturalne	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Liczba użytkowników nowej świetlicy	Os.	0	65	Statystyki świetlicy
Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych	Szt.	0	3	Statystyki świetlicy
9. Rewitalizacja boiska w Popowie Kościelnym				
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba wybudowanych boisk	Szt.	0	1	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				
Podniesienie jakości prowadzonych zajęć z wychowania fizycznego z uczniami szkoły.	-	-	-	Ocena przez prowadzącego zajęcia.
Organizacja festynów szkolnych oraz wiejskich i gminnych.	-	-	-	Ocena przez władze gminy.
Możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców wsi.	-	-	-	Ocena przez władze gminy.
Podniesienie sprawności fizycznej uczniów szkoły.	-	-	-	Ocena przez prowadzącego zajęcia.
10. Budowa wielofunkcyjnej hali sportowej boiska w Popowie Kościelnym, 11. Rewitalizacja boiska w Popowie Kościelnym				
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba wybudowanych obiektów sportowych	Szt.	0	1	Protokół odbioru

WSKAŹNIK REZULTATU				
Podniesienie jakości prowadzonych zajęć z wychowania fizycznego z uczniami szkoły.	-	-	-	Ocena przez prowadzącego zajęcia.
Organizacja festynów szkolnych oraz wiejskich i gminnych.	-	-	-	Ocena przez władze gminy.
Możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców wsi.	-	-	-	Ocena przez władze gminy.
Podniesienie sprawności fizycznej uczniów szkoły.	-	-	-	Ocena przez prowadzącego zajęcia.

Źródło: opracowanie własne.

- o dla projektów uzupełniających:

Tabela 41 Lista wskaźników dla projektów uzupełniających

1. Adaptacja zdegradowanej zabudowy technicznej na Dom Opieki SENIOR.				
WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	WARTOŚĆ BAZOWA	WARTOŚĆ DOCELOWA	ŹRÓDŁO POZYSKANIA DANYCH
WSKAŹNIK PRODUKTU				
Liczba powstałych domów opieki	Szt.	0	1	Protokół odbioru
Liczba przebudowanych budynków	Szt.	0	5	Protokół odbioru
WSKAŹNIK REZULTATU				

Liczba podopiecz- nych domu opieki	Os.	0	20	Statystyki domu opieki
2. Zaprojektowanie i wykonanie drogi rowerowej z dopuszczalnym ruchem pieszych				
WSKAŹNIKI PRODUKTU				
Powstanie drogi dla rowerów z dopuszczonym ruchem pieszych.			Protokół odbioru	
WSKAŹNIKI REZULTATU				
• Praktyczne wyeliminowanie wypadków z udziałem pie- szych i rowerzystów. • Realny wzrost bezpieczeństwa mieszkańców wsi Po- powo Kościelne, Popowo Huby, Podlesie Kość, także osób przyjezdnych. • Polepszenie stanu środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie emisji spalin. • Wzrost świadomości ekologicznej. • Udzielenie wsparcia zgodnego z oczekiwaniami benefi- cjentów			Dane zastane	

Źródło: opracowanie własne.

Utworzono również wskaźniki dla całego procesu rewitalizacji, które zaprezentowano poniżej:

Tabela 42 Wskaźniki oddziaływania na obszarze rewitalizacji

Wskaźniki oddziaływania na obszarze rewitalizacji	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło danych
Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej (os.)	890	801	Dane OPS
Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (os.)	236	212	Dane PUP
Liczba nowo zorganizowanych wydarzeń kulturalnych na obszarze rewitalizacji (szt.)	0	5	Dane Urzędu Gminy
Liczba nowo powstałych miejsc pracy (szt.)	0	15	Dane Urzędu Gminy

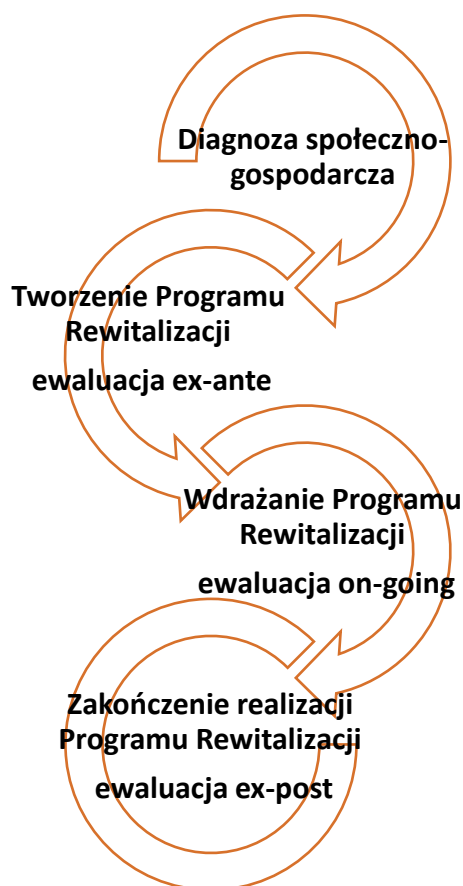
Źródło: opracowanie własne.

- monitoring finansowy – dostarcza danych będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków przeznaczonych na Program Rewitalizacji. Monitoring finansowy polega na systematycznym porównywaniu poniesionych wydatków do przewidzianego budżetu;
- monitoring ryzyka – polega na obserwacji zmienności uwarunkowań zewnętrznych, identyfikacji potencjalnych trudności w realizacji Programu Rewitalizacji, a także racjonalnym reagowaniu na zaistniałe zmiany.

18.2. Ewaluacja

Ewaluacja Programu Rewitalizacji polegać będzie na badaniu wpływu projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania miasta oraz dekoncentracji negatywnych zjawisk na podobszarach rewitalizacji. W procesie ewaluacji jednostka wdrażająca współpracować będzie z jednostkami organizacyjnymi w Mieście oraz interesariuszami Programu.

Ewaluacja będzie prowadzona na wszystkich etapach wdrażania Programu Rewitalizacji:

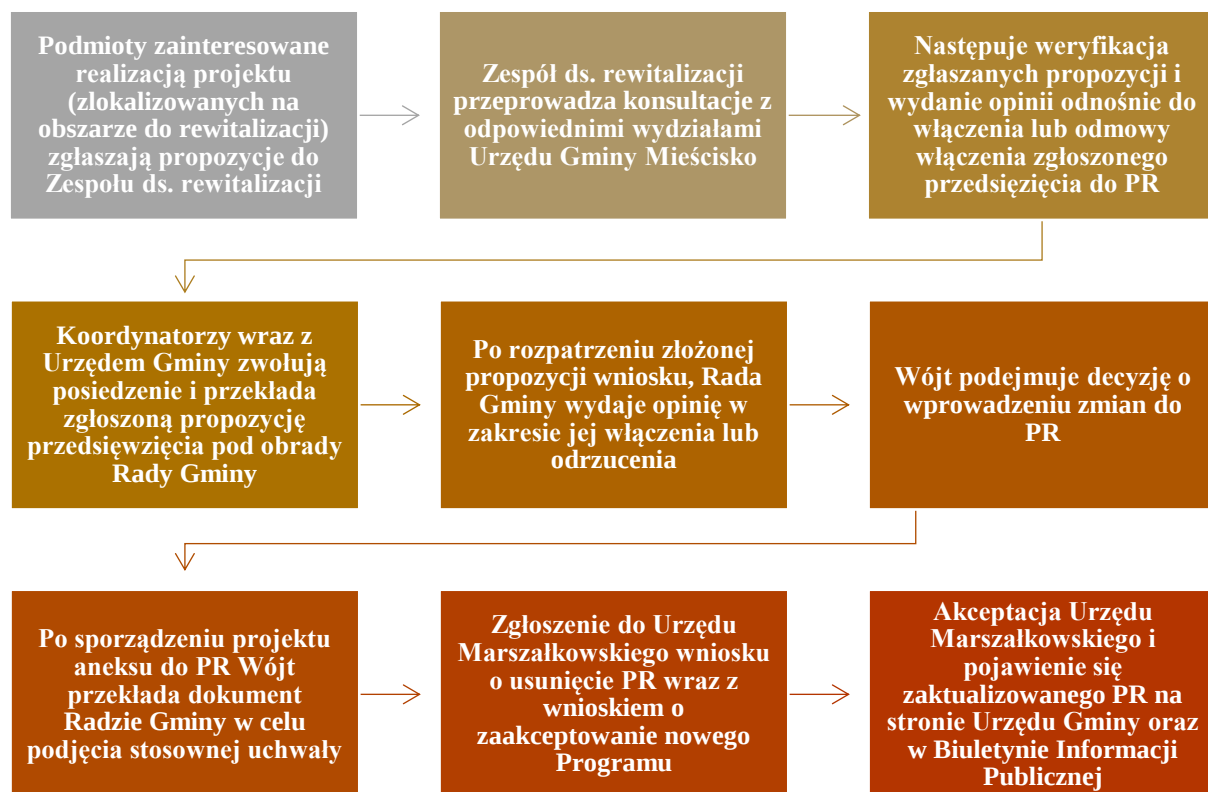
Ewaluacja **ex-ante** jest istotna na etapie tworzenia Programu Rewitalizacji, ponieważ pomaga dokonać oceny zasadności poszczególnych działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ich wpływu na społeczność lokalną i obszary strategiczne. Podczas wdrażania Programu Rewitalizacji należy realizować ewaluację **on-going**, która skupia się na doraźnych problemach i barierach. Jej funkcją jest przede wszystkim stymulowanie usprawnień oraz poprawa jakości zarządzania Programem. Ten typ ewaluacji polega również na ocenianiu sprawności przepływu informacji, dokumentów oraz obserwowaniu warunków zewnętrznych. Ewaluację **ex-post** realizuje się na zakończenie wdrażania Programu Rewitalizacji i jest oceną przeprowadzonej interwencji w zakresie zaspokajania potrzeb, na które miała odpowiadać oraz badaniem wpływu i trwałości zrealizowanych przedsięwzięć na społeczność lokalną i poszczególne grupy interesariuszy.

19. Aktualizacja PR

Uwzględnienie procesu aktualizacji dokumentu przy tworzeniu Programu Rewitalizacji pozwoli na wprowadzenie wszelkich modyfikacji, które wynikać będą ze zmian w bieżącej sytuacji Gminy. Wszystkie zaplanowane działania są określone na podstawie analizy potrzeb i zidentyfikowanych deficytów na obszarze wsparcia. Wpisują się one w zakres publicznych i niepublicznych zadań samorządu gminnego zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990r. o Samorządzie Gminnym uzupełnioną obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 2016 roku (Dz.U. 2016 poz.446). Jednostką uzupełniającą proces rewitalizacji, będącą jednocześnie głosem społeczności lokalnej jest Rada Gminy Mieścisko. Kompetencje jednostki regulowane są za pomocą powszechnie obowiązujących aktów prawnych, aktów wykonawczych oraz Statutu Rady Gminy Mieścisko. Dodatkowo *Program Rewitalizacji dla Gminy Mieścisko na lata 2017-2023* oraz każda jego aktualizacja wymaga przyjęcia stosownej uchwały Rady Gminy Mieścisko.

W zakresie propozycji nowych przedsięwzięć zgłaszanych do Programu, stosowana będzie następująca ścieżka postępowania:

Rysunek 8 Aktualizacja Programu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

20. Spis tabel, wykresów i rysunków

20.1. Spis tabel

Tabela 1. Jednostki pomocnicze – powierzchnia i liczba ludności, Gminy Mieścisko	19
Tabela 2. Wskaźnik degradacji – strefa społeczna.....	23
Tabela 3. Wskaźnik degradacji – strefa środowiskowa	24
Tabela 4. Wskaźnik degradacji – strefa przestrzenno-funkcjonalna	25
Tabela 5. Wskaźnik degradacji – strefa gospodarcza	28
Tabela 6. Wskaźnik degradacji – strefa techniczna	28
Tabela 7. Liczba ludności Gminy Mieścisko w latach 2010-2015 na tle powiatu, województwa i kraju.....	30
Tabela 8. Liczba osób samotnie wychowujących dzieci.....	31
Tabela 9. Dane statystyczne placówek oświatowych w 2010 i 2015 r.	33
Tabela 10. Wyniki ze sprawdzianu szóstoklasisty i z egzaminu gimnazjalnego w Roku Szkolnym 2014/2015 i 2015/2016 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Mieścisko na tle powiatu wągrowieckiego	34
Tabela 11. Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu ubóstwa .	37
Tabela 12. Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.....	38
Tabela 13. Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	39
Tabela 14. Liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	40
Tabela 15. Struktura bezrobocia w Gminie Mieścisko	43
Tabela 16. Wskaźniki dotyczące zjawiska bezroboci	45
Tabela 17. Działalność biblioteczna na terenie Gminy Mieścisko w latach 2010-2015.....	47
Tabela 18. Liczba odnotowanych przypadków kradzieży i kradzieży w włamaniem	52
Tabela 19. Liczba interwencji w zakresie przemocy domowej.....	53
Tabela 20. Wskaźnik degradacji – strefa społeczna.....	56
Tabela 21. Działalność gospodarcza prowadzona w Gminie Mieścisko	59
Tabela 22. Występowanie pokryć azbestowych w Gminie Mieścisko	61
Tabela 23. Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	64
Tabela 24. Liczba budynków korzystających z OZE.....	65

Tabela 25. Struktura użytkowa gruntów Gminy Mieścisko w 2014 r.....	66
Tabela 26. Podsumowanie sfery środowiskowej	70
Tabela 27. Liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej.....	76
Tabela 28. Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	78
Tabela 29 Podsumowanie sfery przestrzenno-funkcjonalnej	81
Tabela 30. Średnia liczba osób w mieszkaniu.....	84
Tabela 31 Wskazanie degradacji w poszczególnych sferach w podziale na sołectwa.....	88
Tabela 32 Wskaźnik sumaryczny uwzględniający wszystkie sfery	89
Tabela 33. Cele rewitalizacji i kierunki działań zaproponowane w ramach Programu Rewitalizacji.....	99
Tabela 34 Szacunkowe ramy finansowe projektów oraz potencjalne źródła finansowania ..	120
Tabela 35 Miejsca realizacji projektów rewitalizacyjnych	124
Tabela 36 Wpływ projektów rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania obszaru rewitalizacji.....	126
Tabela 37 Komplementarność międzyokresowa.....	129
Tabela 38 Drugie spotkanie konsultacyjne – wyniki pracy warsztatowej	136
Tabela 39 Wyniki spotkania warsztatowego.....	140
Tabela 40 Lista wskaźników dla projektów podstawowych	147
Tabela 41 Lista wskaźników dla projektów uzupełniających	150
Tabela 42 Wskaźniki oddziaływania na obszarze rewitalizacji	151

20.2. Spis wykresów

Wykres 1. Przyrost naturalny na terenie Gminy Mieścisko w latach 2010-2015.....	31
Wykres 2. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Mieścisko w latach 2010-2015.....	36
Wykres 3. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Mieścisko w latach 2010-2015.....	42
Wykres 4. Udział [%] bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Mieścisko w latach 2010-2015.....	43
Wykres 5. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy Mieścisko	58

Wykres 6. Korzystający z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Mieścisko w latach 2010-2015.....	78
Wykres 7. Zużycie energii w gminie (całkowite roczne zużycie na wszystkie potrzeby budynku: urządzenia, ogrzewanie, technologia) w 2014 r.	75
Wykres 8. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Mieścisko w latach 2010-2015.....	83

20.3. Spis rysunków

Rysunek 1 Mapa podsumowująca sferę społeczną	55
Rysunek 2 Mapa podsumowująca sferę gospodarczą	60
Rysunek 3. Rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Mieścisko	63
Rysunek 4 Mapa podsumowująca sferę środowiskową	69
Rysunek 5. Położenie Gminy Mieścisko.....	72
Rysunek 6 Mapa podsumowująca sferę przestrzenno-funkcjonalną	80
Rysunek 7 Mapa podsumowująca sferę techniczną	87
Rysunek 8 Aktualizacja Programu Rewitalizacji.....	155